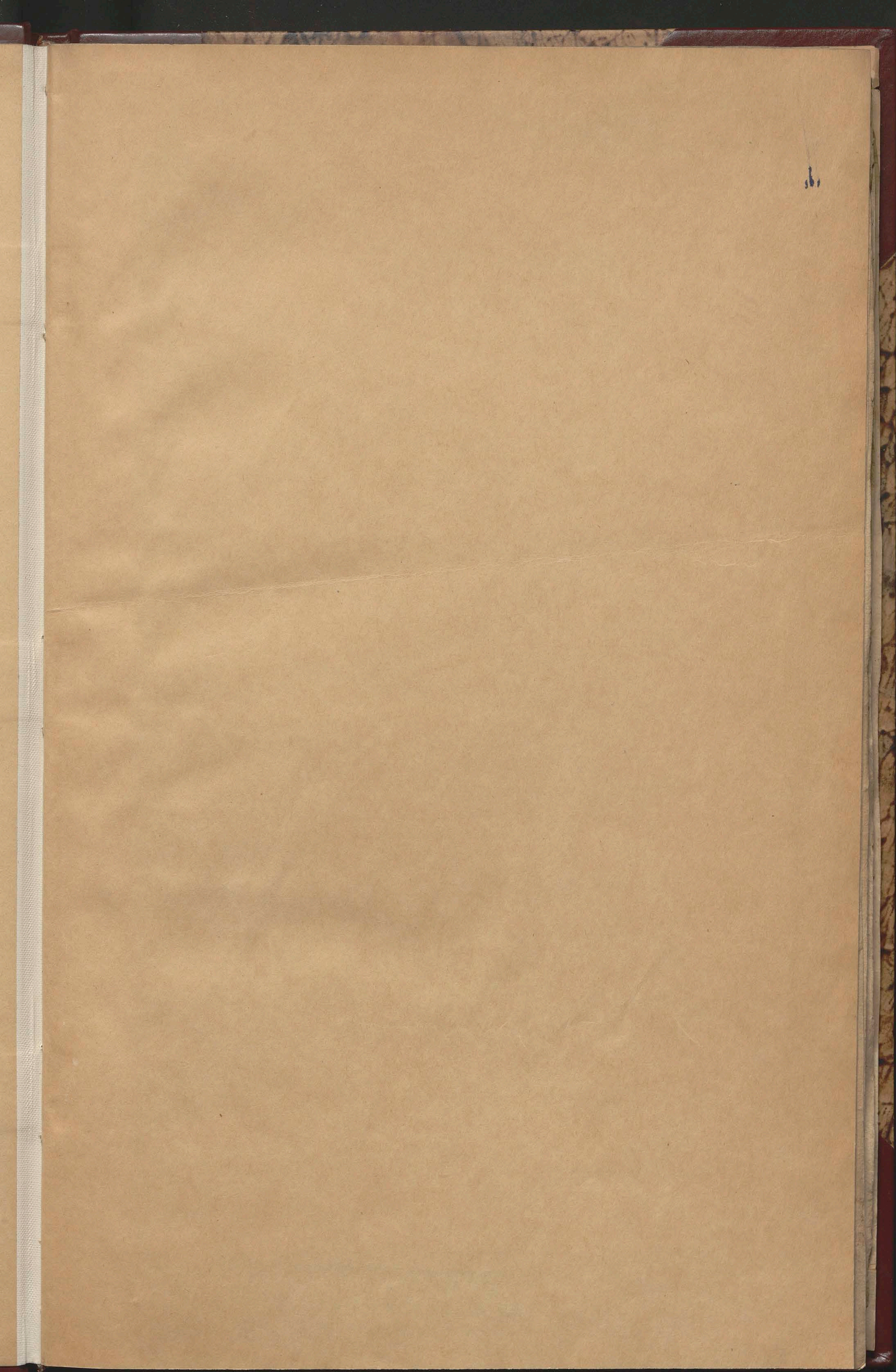
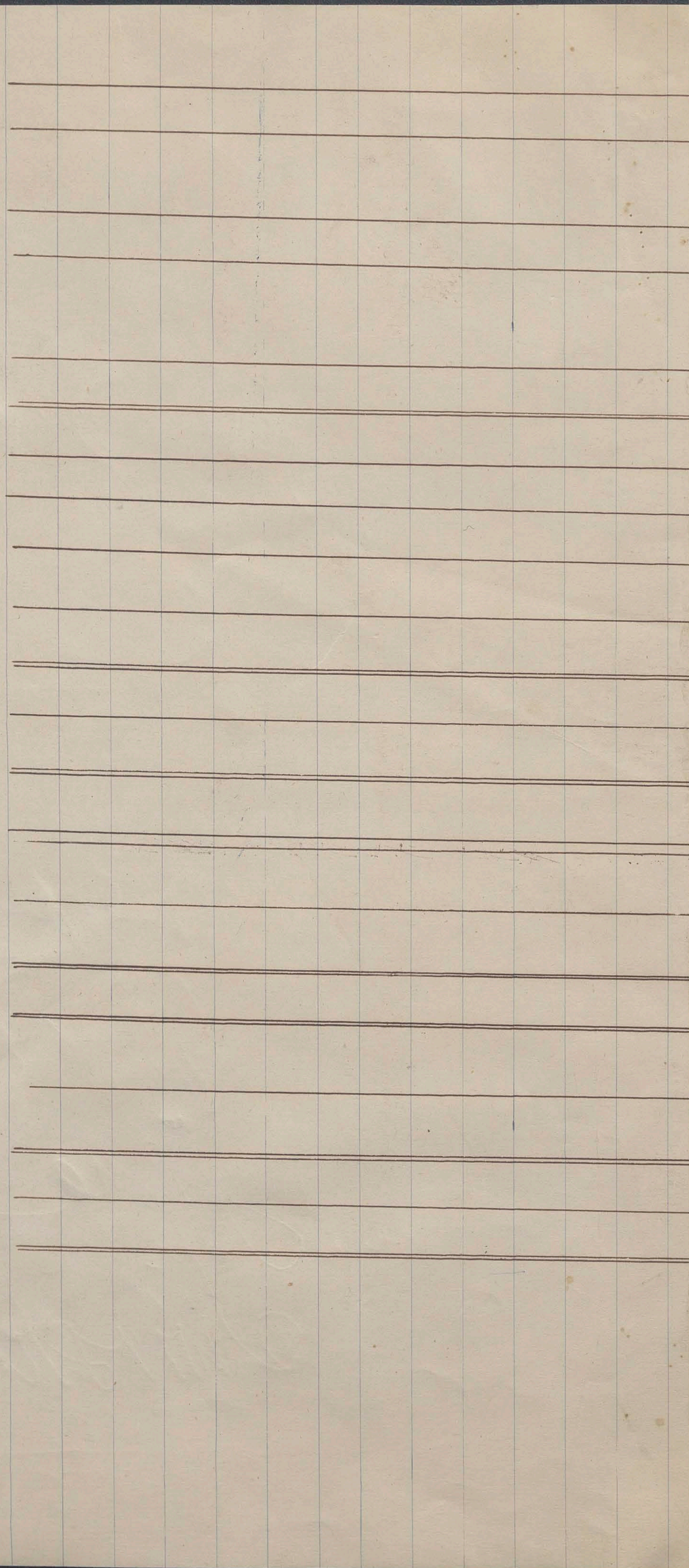
Dar Krzysztofa Kraszewskiego 1912 r. Na nowo oprawiono
w r. 1938 (dawna oprawa w brązową skórę była zupełnie zniszczona).

35

Rękopis
"Sylva rerum"
Jana
Świrskiego

Sententiae.

1

Quatuor novissima Mors, Infernus, Judicium et Coelestis Gloria.

Stultum est cum tenere cum periculo [illegible],

Ut agri non omnes frugiferi sunt qui coluntur, sic animi non omnes culti fructum ferunt. Et ager quamvis fertilis sine cultura fructuosus esse non potest, sic sine doctrina animus.

Ut homines quidam alii a [illegible] in tutum, [illegible] tamen et [illegible] [illegible] non amittunt, sic multi qui quamvis intentionis [illegible] sue [illegible] non tamen optimam naturam, quae non ab homine sed a Deo ipso [illegible] genitam putamus, non amiserint.

Omnia vero regnari a Diis immortalibus [illegible] ducunt.

A Diis immortalibus sunt hominibus ingenia [illegible]

Nemo magnus sine aliquo afflatu divino [illegible] fuerit.

Nulla est celeritas quae possit cum animi celeritate comparari.

Ipsa quidem virtus sibimet pulcherrima merces.

Omnia ei adsunt bona quem penes est virtus.

Virtuti fortuna cedit. Virtus fortunae non est indiga.

Nunquam potest non esse virtuti locus. | Virtuti omnia parent.

Domat omnia virtus. Virtutis et Gloria comes [illegible]

[illegible] virtus. Virtutis premium Honor.

Ipsa sese virtus satis ostendit. Virtus nec dono datur nec accipitur. Nunquam Stygias fertur ad umbras inclyta virtus.

[illegible] rectum et honestum et cum virtute est, hoc demum est bonum

[illegible] mali [illegible] pene

[illegible] alterius, [illegible] posse cavere tuo.

Paupertas oes artes perdocet. Semp avarus eget.
Potius Temporis honesta avaritia e.
Qui suis contentus e, is vere ditissimus e.
Virtute qui praediti sunt soli sunt divites.
Quod fuit durum pati meminisse dulce est
Omne opus difficile apparet antequa tentaveris.
Qui minus delicias novit in vita, minus timet mortem.
Fortuna multis nimis dat, satis nulli.
Cuicunq dedit divitias Natura Creator. Nullo die sua mente Caret.
Ipse inter mortis nos meminisse Dns.
Nemo tam divos habuit faventes. Crastinum ut possit sibi polliceri
Mors ultima linea rerum, sed abeunt oia unde orta sunt. Mors sola fatetur
Q decertasse ad ee' summi e laeuu. Plus quaerere sine damno
quod loqui. In angusta fortuna minimam clementia ee' debet.
In servitutem cadere de regno grave e.
Nox amor vinumq nihil moderabile suadent.
Illa pudore vacat, liber, amorq metu.
Liberas quoniam nulli iam restat amanti
Nullus liber erit, siquis amare volet.
Celere subit ingressu amor regressu tardus.
Amantium irae amoris redintegratio est.
Amor perennis Conjugis Castae manet.
Vino formam perit, vino Corrumpitur aetas.
Qui nescit tacere nescit loqui.
Alius dicere quod voles primus dic
Lingua Dominum adjiciam praecepts.
Amet enim id volat irrevocabile verbum.
Qui in Conviviale loquitur sentiet malum
Qui pauca praesentum loquendo dicere
Stultus nescit silentium servare

| Omnia pu
rant animos
Venus.
Vino

Impossibile est homo qui plus sciat [illegible] sit humere ex reddere nescit
Ingenium quondam fuerat pretiosius auro
Nihil est quod non assidua meditatio facilius reddat
Est amor et res cunctis tutela duabus. Respicis regime placet
Nitimur in vetitum semper cupimusque negata
Nulla te faciat nimium sobrium. Gaudeas nimis et nimis dolere
Qui bibit aut ludit cum puschinis saepe pecchis
Nam [illegible] fam[am] perdere saepe. Solet

Duo genera lachrymas sunt in oculis mulierum. Ille duo.
Unum veri doloris, alterum insidiarum. Ut flerent
oculos erudiere suos. De loquace muliere
Omnibus armaturam in lingua habent

Quae non mala domum vehementer infestant.
Sunt mala tecta domus, stillicidium, mala femina, fumus.
quartus cum mare surgunt pulices sine pane

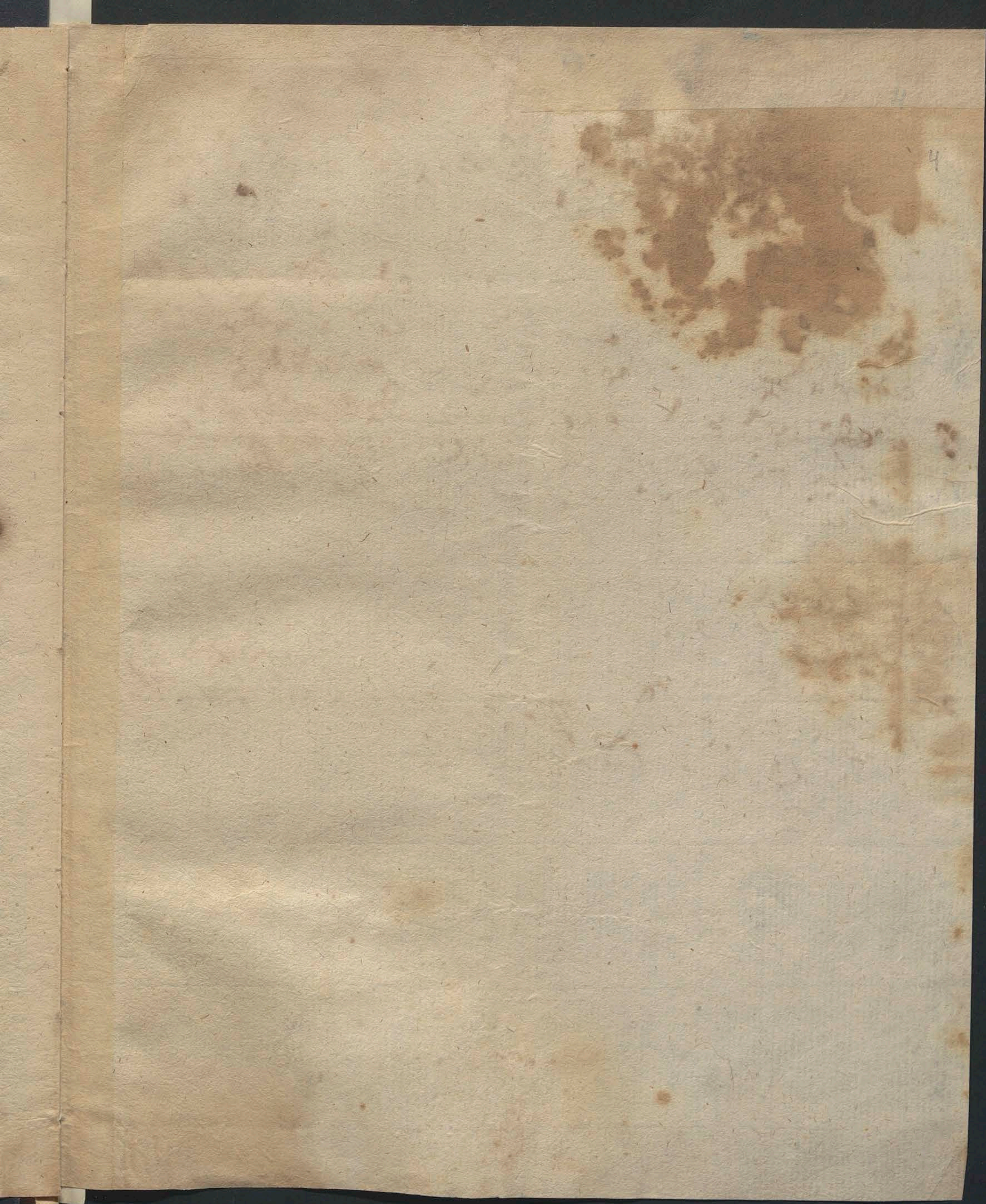
Omnis certa meretrix est dicta chimera
Parte leo prima, media capra, anguis in ima
Si carens domus pars prima dicta Leonis
Nonte detectet media capra, quia foetet
Anguis est extrema quia porriget omne venenum.
Evitare picem debes simul et meretricem
Nam pix te tangit. Meretrix te turpiter angit
Pisces per dices unius, nec unum meretrices
Corrumpunt Cistam vel quidquid ponis in istam
Scribas portis. Meretrix est janua mortis
Mors meretricis erit, quod semper munera quaerit

[illegible] sedeant amici qui expiscant arcana:
Quam saepe transit casus aliquando infuerit.
Carere debet omni vitio, qui in alterum paratus est dicere.
Nemo recusat ferre, quod omnes patiuntur.
Venient occasiones de morbo. Lento gradu ad vindictam sui divina procedit ira, tarditatemque supplicii gravitate compensat.
Quod cavere possis stultum admittere est. Sapientes decet cuncta
Consilio omnia prius experiri quam armis.
Novi ingenium mulierum. Nolunt ubi velis, ubi nolis cupiunt.
Culpa [illegible] commisisti.
Saepe ex malo principio magna familiaritas efficitur.
[illegible] mores mulierum. Dum moliuntur, dum comuntur, annus est.
Cave judex ne quid accusandus sis, vide.
Quid cum illis agas qui neque jus neque bonum atque aequum sciunt.
Quanto [illegible] natu gravior, tanto sit ignoscentior.
Quantus [illegible] summa [illegible] est.
Alius si licet tibi [illegible] licet. Spem pretio non emo.
O fortunate! Nescis quid mali.
Quam iniqua comparatum est, ii qui minus habent ut semper aliquid addant ditioribus. Cuius tu fidem in pecunia perspexeris
Ceu [illegible] omnes congruunt. Una cognoscimus omnes
nos; (scilicet judices) qui saepe propter invidiam adimunt divitibus, aut propter misericordiam addunt pauperi.
Nihil [illegible] [illegible] hominum [illegible], quod aperte amicus
[illegible] [illegible] prodigalitatis hominum deteriora.
Nemo nisi graves [illegible] potest cum tacere grave est.
Unde tam munde, quia non fuit valde abunde.
Etiam a Diis sententiam [illegible].

Iuris Utriusq. Selectiora Axiomata.

Infamibus portae non pateant Dignitatum
Culpa suos debet tenere authores.
Quod initio vitiosum est non potest tractu temporis convalescere.
Obscure respondere et nihil respondere paria sunt.
Odia restringi et favores convenit ampliari.
Paria sunt nescire et dubitare
Paria sunt scire vel de facili scire posse.
Saepius commissa Delicta gravius punienda. ferri
Semel Deo Dicatum non debet ad usus humanos ulterius trans-
Qui semel est malus semper praesumitur malus.
Ubi lex non distinguit nec nos distinguere debemus.
Verba dubia contra proferentem interpretari debent
Veritas praevalet opinioni.
Vigilantibus non dormientibus Jura succurrunt.
Nemo potest mutare Consilium suum in alterius injuriam.
Praesumitur ignorantia ubi scientia non probatur.
Gravatus in uno in alio debet relevari.
Honoris et oneris eadem est ratio
Ignorantia facti non Juris excusat.
Partis adversae Confessio est firmissima in Jure probatio. Invito beneficium non datur.
Agere et nihil agere aequiparantur.
Absente Adversario non audiatur accusator
Absolvere debet potius Judex in dubio quam condemnare.
Quae propter necessitatem urgentem sunt recepta non debent trahi
in argumentum trahi. Actio semel extincta non reviviscit.
Accusatus non debet alium accusare pendente sui accusatione.
Inferior superiorem solvere nescit vel ligare.
Legis frustra quis invocat auxilium qui contra eam committit.
Non promulgata Lex non obligat.
Par in parem non habet Imperium

Cui Rata Stradex Contigit Danat mi Grandibus
immorari.

Informacyja Towarzyszowi Wołoskiemu od Rotmistrza przysłanego. Jego

1. Kiedy przyjedziesz do Szlachcica a będziesz chciał mówić [illegible] nie [illegible] ze [illegible] Starszego Miejsca [illegible] nie zasiadaj.

2 Kiedy cię będą prosić jeść, jedz [illegible] [illegible] [illegible] y żadnego y [illegible] [illegible] a bez [illegible] nie jedz

3 Kiedy będzie do ciebie Panna [illegible] kubłem pić nie pij, á kiedy [illegible] to wypij, [illegible] [illegible] Panna nie poślizgnie

4 A kiedy będzie Panna [illegible] za nie [illegible] mości [illegible] [illegible]

5. A kiedy cię Panna będzie na Konferencyją prosić nie chodź mości [illegible] zostań na [illegible] [illegible] y po [illegible].

2

Mnie Wielce Mći Panie Łowczy Lubelski
Moy Wielce Mći Panie y Bracie.

z JMPanem Marszałkiem Seymikowem mo
wiłem o podanie Laudi y Instrukcyey.
Że to było in instanti non effectuabam.
y zdrowiem dosyc słabem, y musiałem wy
muwić się czasem, ale miał to expedyi
iako nayprędzey, a zatem Amicu mo
res noveris non odevis. Rozumiem że
się to iusz stało, bo y sam stąd musiał
pobieżec za odebraną wiadomoscią o bur
dro słabem prawie in extremis zdrowiu
JeyMći Swoiey. Pisze iednak y do
JMćMu list, ktory do rąk WMMPa
na posełam. WMMPanu zas wręt:
ce dziękuie, że akceptowawszy te
Innotescencyę publikowałeś y w
żestac kazałes. y o dalsze wtem

WMMM Pana Uniżenie proszę Studium
abyś addere raczył momentum, iakoby Wolchow
ściągnąć się mogło iako nayprędzey mie-
dzy Czerniaków y Viardów, non referendo
się do Mieysca pod Konarz. bo iusz res
non patitur moram. Iusz się y nasze
rozbite namioty, y JchMć PP Postowie
iusz pod Namiotami Subsistunt. Ja
do tąd niemiałem tego Szczęsnia (?) bedz
se Sopie. Bo do Niewydobrzałych zaffekty
ey podagryczney nóg accessit roza, którą
bibo z Łaski Bożey niezamaczana, prze
uesz dała się we znaki wszedszy in Loca
etatem z podagrą. y ściszcze nóg do pracy
trudno zarzyć. A zatem tylko się pase

6.

relacyami. Dotąd niemasz akcessu do
Nominacyey Marszałka, Nasze Wdztwo
ardentissime wszystkich Wdztw Uszeł przy
się że, żeby pod Nową laską ante omnia
wyskorana była. Y lubo przysięgły Krakow
skie Poznanskie Kaliskie Sandomirskie
Ruskie Lubelskie Wdztwa y inne eiusdem
sunt sensus, przecięsz ieszcze się niewszy
stkiem podoba. Y tak dotąd tamują się
rzeczy, przeciesz interea Magna Nomi
na nieprzyjaźnią, chcąc widzi Malacian
in Specia. Xsiąże JMć Czartoryiski y JMć
Kraycy Koronny ustąpili konkurencyey
in personam JMć Podkomorzego Koronne
go. Wdztwo Sandomirskie miało wczo
ra Koło, w którem dosyć Votorum conflat

na Osobe JMP Starosty Sremskiego non co[...]
currentis dotąd. ale y tam niewszyscy tosz[...]
trzymaią. Plwa tako laszkiem bawiąc[...]
mu sie non occurrunt. Nieodmiennie[...]
WMMPana oddaie sie łasce Będ[...]

na zawsze
WMMPana

25 Maij 1691
z Warszawy. Zyczliwem Bratem

Verbis Silabicie

Uniżonem sługą
Alexand. Brzewin[...]
[...]

Salutatio Illustrissimi Judicii

Licet erat in variis nobilissimi senatori totius Illustrissime Judiciorum moderator utriusq. Iudicaturae potestatis amplissimi assessores ut sub fatale hoc subsellium Interregni ipsius Patriae rebus, quomodo contingeret Nestores et Atlantes quorum consilio et auctoritate, salus Procerum, Civium integritas, Legum tutela, Libertatum immunitas, melius veriusq. quam caelum Atlante niteretur, illam hodierna die, clienum auspicatissima abunde consecutam et gloriatur gaudioq. circumstare, dum vos bono maiorum ordinum. Tribunalitia occupare subsellia è vivo cernebatur, Egistis enim vero illustre ac honorificum et sapientiae testimonium; supremum in spaculo hoc est in publico vestrae libertatis theatro, ut proclis Illustrium vos potestatum censu probatiq. legeremini pares tanto oneri atq. muneri quod Divino similimum esse nemo negat. Debeat hanc vestrae praerogativam Indoli Virtuti privilegium. Latere vobis illo in agmine fas non erat. Non se perdunt fulgidae magnae mentes. Idem Justitiae non liceat quod Mari opertum quemq. exacte segmeranti Judi se et mente vestri Reg. facit Electio geminum quemq. attendit consentaneum est ut ex vestra mente dignitatis non dictatum aut inane Optimorum nomen circumferatis, lectissimi Optimatum. Quam pulchrum vobis Judices, etiam bono nostro deputari ut in animis in Judicis Procerum, alte insideat vestra virtus, cui tanto Vestrum ambitu, tam concordi suffragiorum certamine ne invidia quidem reclamante subscriptum sit. Quantum vero commodi et commune esse vestrum ad nos accessit accedat necesse est. Universale quoddam bonum est vestri Eminentia honoris; nec illa praetergua iens et a qui circumscribitur Circulis, praetereunda hac Macedonum gentium Certa terminalem sui non patitur columnam.

Frustra hinc alio movens superiorem se non habet Ly
curgum aut Solonem sublata appellandi alio facultate; quod
Reges in Solio idem vos hoc in Solo non frugum sed virium
ferace. Vel id circo Divinae suppares lenitati, quod in summa
potestate Vobis quam minimum licere arbitramini, eo clemen-
tiae temperamento ius Vitae et necis dispensantibus, quod
humani sanguinis deceret parsimoniam. Caeterum Vestrae
Illustrissimi Domini. (quod Numinis Vice habes Veneror)
Vestrae inquam Asciae et Secures securitatem non modo
Urbi sed et orbi qua late patet hic districtus polliceantur,
ne quod Romanorum securibus, Vestris securi animis debe-
amus. Tametsi ingens munimentum sit munimento non
egere. Aliud restat ut Sostomianum hoc Collegium
Vestris pronum nutibus affusum pedibus. Una cum litera-
ria Iuventute Vestri nominis Studiosissima, alias ex
alijs prosperitates in primordio ineuntis anni Vobis
religiose Voveat, ac unice apprecetur.

Alia

Scitum illud melioris ingenii effatum est Illmi Iudices
nobis et Musis Nostratibus Faventissimi. Multum re-
fert succedant an concurrant infortunia. fidem dicti.
Utinam domestico tot malorum experimento non probasset
pressa tot cladibus oppressaq Patria cuius umbram dun-
taxat retinemus rem amisimus Poloni, tot procellis agi-
tata Reipublicae navis, aut Verius calamitatum oneraria
et iam nunc fluctuat ventis Thraciae conspirantibus.
Nimirum meta illius anchora est prorepto fatis Regum
optimo Michaele: sed minus tam orbitatis damna amisso
Patre Patriae persensissimus, cum Vos publici consilii capita
Libertatis tutores, legum interpretes, custodesq aequitatis
assertores Aras et perfugia miserorum hoc loci contueor
Veneorq quorum incolumitate salus Patriae continetur.
Utina nobis oa secutaq Urbis huius ingressa, congres-
tot decorum reddidissetis. Quotquot enim his moenibus
insignia Maiorum, tot Vindictis instrumenta Iustitiae intal...
...stis.

8

vis. Elatas in ictum Ascias, Gladios Hastas, Gryphes, Leones pro muris excubantes caeteraq. Poetarum praeconio mox in lucem proferenda. Sed minus iam grassanti licentiae post hac Libertati erit nihil vetitum, nihil clausum, nihil sanctum. Fuerit hactenus prosperum multis scelus, nemo ab hinc impune improbus vestras incurret in Secures meta legum lictore adstringendus. Sic hominum, sic fatorum violentia genetilica obiectatis arma, ut fatis quoq. suum non deesse fatum in confesso sit. Everisset ut vero omnem felicitatis nostrae statum, quem semel impulit ad ruinam fortunae invidia nisi in Vobis stetisset et firmius quo difficilius est. nutantem lapsantemq. sistere quam tueri immotum. Et quoniam non Eloquentiae hic sed Vectigalis observantiae Tullius agit partes scenam claudit succedit finitima Oratori Poesis plausum detura Patronis ad numeros gratiarum. Nam et virtuti suos inesse numeros agit ille. Quidni ametis Judices Literatissimi, literas quarum adminiculo eminenti hoc Tribunalitiae auctoritatis in gradu consedistis. Favete igitur honori vestro et Musis.

Alia

In hac publica ceteraq. omnium de adventu Vestro laetitia unus mihi de Vobis conqueri licet Delegati Regni Judices et proceres amplissimi. Adeste ad tribunal vel vobis tueliciter Querelas nos hodie coram vobis contra vos deponimus Rei estis non tantum amoris nostri sed etiam (sit verbo venia) palmaris in nos iniuriae. Cum iustitiae arbitri sitis tot tamen Oratores

vos crimina committere iubetis et contra artem saepius peccare. Amplificare in vobis nihil possumus cum maxima omnia inveniamus. Translatis in vestris laudibus nobis esse non licet cum vos propriis obruatis. Quemcunque afferimus sermonis sectum deformis est materia arte superante. Liberam in vestris applausibus promittebamus nobis facundiam, sed libertatem dicendi cum eam tot in vobis laudanda extorqueret nobili necessitate coactam faciunt. Ad gentilitia arma vestra, quale quale est hebescit ingenium. Litium comprehendendarum cura vobis delata vos vero ipsi prima estis litis materia, quippe longum de vestris laudibus et nobis et sequenti aetati indixistis certamen. Tranquillitatis publicae cura vobis commissa vos vero omnium affectibus violenti. Patroni iniuriatorum assignati in ipso officii vestri exordio omnes nobis eloquentiae opes rapuisti copia virtutum vestrarum inopes nos verborum faciente. Ergo agite Proceres amplissimi ut rei esse desinatis Oratores à vestris applausibus absolvite. Ne tamen absque reatus poena abire vobis liceat diem vobis dicimus fortunatam, Damnamus vos ad Themidis vestrae gladium sed fata omnia propulsantem. Vivite quam Diutissime fortunatissimi et de nostris addat vobis Jupiter annis.

4

Lechiæ Fortunā in vestris manibus veneramur Proceres Amplissimi Ne cum cadente Regali vertice tota Imperii nostri Maiestas corrueret pares oneri supposuistis humeros. Et vicinæ Polo Poloniæ ruinā magni excepistis Athlantes Favorū violentiæ gentilitia armā obiicitis ut fatis suum genus decē fatum cōpetis Evertisset forsitan omnem felicitatē nostram quā semel ad ruinā impulit fortunā invidia, nisi in vobis stetisset, qm si n felicius, certe eo sustinetis fortius quo maiori opus ē vi, ut cadentis ruinā inhibeas, qm ut immotā tuearis integritatem. Utcunq Nutantem Polonorū fortunā exteri suspiciant, metū eximit, dū in vestros declinat humeros, Illiusq casui gratulamur dū in sinū vestrū concidit Adhuc n in felicis Patriæ nostræ deploramus orbitatem, cui tanta suppetunt solatia, cuius ipse lucus tanta procerū fulget maiestate Ea languentiū felicitas ē ut plurium pro se solicitudinē excitent, adeoq ipsa etiam pericula securiora sint

Clades ergo metuant alii nos uberis gloriæ spes erigit quando laboranti Patriæ tanti proceres manus admovetis. Et quā primo hoc felicitatis passu securitatis spem nobis impressistis implete felicissime Tu vero Illme Judiciorū moderator, illo quo Palatinatus huius fortunā temperabis supercilio et nostris plausibus adhuc Tibique primum nostri affectus patientiā impera

5

Primos nos vestræ maiestatis læsæ reos agnoscimus Proceres Amplissimi Ne immerito nostra gentilitiis armis vestris submisisse capita censeremur in Venerationem Benigniore credo, in nos advertetis censura, qui vix unqm ab Oratorū stylo magnorū gloriā abiisse sine vulnere probe nostis Adeo arduum ē cum vestra luctari magnitudine nisi aut lædamini aut lædatis. Rhetorū ingenia Et scribenda gerere et sclare gesta literis

consignare æque periculosum. Nostra certe qualis qualis est facundia, dum se prostratam colligit, nec in Gentilitias Secures gladiosque vestros impune se incurrisse experitur, q. vestræ amicitior [et] victoriæ qm sibi. Adhuc tn non modica illi redit gloria a vestris cecidisse armis referetur dum cum quantis decertauerit, non ignorabitur Vos vero qui Severitati Lenitatem admiscendam probe nostis Ad vestræ Themidis libram non leue hoc momentum leuis expendite Nec leuitatem hanc nostram qua vestram tractauimus Maiestatem graui affectu ferte. Minus in vestris ausi sumus Encomiis quam aut materies exigebat aut qm unice [tremisit] securitas permittebat Sed utcunque sublimis sit verborum apparatu quiuis iacebit Eloquentiæ et vos ipsi simplicem magis coloratam vestri observantiam eligitis Securi plura hilaritatis indicia hæsisse in corde qm ab ore profluxerint, quæ quod non attigit applausu votis persequitur Viuite felicissime a quibus fortuna nostra vultum sumere incipiet, et antequam sub Poloniæ sol emergat vos primæ magnitudinis sidera Orbem hunc regite

Gratulao Præfecturæ

Eo iam gentilitia Tua subuolauit Aquila ut summi etiam Marianæ Reip: honores infra illam sit [...] Audent tamen ad Tuam eniti celsitudinem quod et Tua subleuari manu gestiant Mariani fasces Tuæ sibi submittendam non grauate nouerunt dexteram Nouimus et nos qui unanimi sodalitatis calculo Mariani Imperii onus in Tuos deuoluimus humeros. Ita profunde Regnatricis Ancillæ nomen Tuo inhæsisse pectori ut nihil Tuam infra dignitatem putes quod etiam mo

mentanea honoris accessione in eã redituram agnoscis
Usq adeo nihil ē quo Te Mariani amoris pondus detrahat
quo honoris Tui arduum inflectat. Ad Solem alia suã
explorent Indolem Aquilæ. Tu illas tantu e gentilitio
ortu traxisse nido agnoscis quæ Lunã hanc irretorta et
plena excipiunt palpebra. Ab hoc benigniori sidere
abunde Tibi lucis promanare autumas, ut pro illa quemuis
contemnas solem et publicum. Aureo laves suos Tago albui
votorum summã gelidã æstimare Tibi si Astri huius fauor
influat hac Te affluentia satis beatum reputas. Eã hodie
felicitatem dies hic ad Te reuehit et suos hæc Cœli ipses
affectus interprete totius Sodalitatis lingua Tibi loquitur
Quantum illi cordi sis ex nostris disce quæ ita in Tui ob
seruantiã impulit. Quod in eius cultu aliorum studia viceris
Tanta est illi Tuæ virtutis veneratio ut suos Tibi submittat
fasces. Amplectere igitur N.N. hanc quem Tibi deferimus honorẽ
Nec huius Sodalitatis caput esse renue; cuius ipsa cœlorum im
peratrix Corona est.

Cum vertentis anni exordio etiã Marianum Cœlũ
in aliã vertitur faciem Gaudet et illud nouo se cultu
spectandum proponere, et recentiori siderum exortu
humanã acuere solertiam. Astrorum toties alio instructum
redit apparatu, nec unius sideris imperium perenne
esse patitur. Pulchrius ita fulget dum natiuæ sereni
tati addit speciem nouitatis. Post tot Illustrium a quibus
satis illi affusum lucis siderum Imperia Nec Cœlestis
Aquila eius effugit palpebras. Meruit etiã Poli reuerentiã
quæ Polono adoratur in Solio. Ad Aquilã ergo currentis
anni Imperium deuoluimus Aquila Mariano Regnabit cœlo

Carmina in Coronam.

Ambitiosa suas quod fama recenseat Athenas.
Forma Tribunalis non placet illa mihi
Illic in tenebris hic omnia luce geruntur.
Judicia, exclusa caeca fuere die.
Dispar est Vobis Proceres illisque Tribunal.
Illic namque praeest noctua at hic Aquila.

In stemmata Judicum.

In Asciam Tarlovianam

1

Strzysciana Themys nostrae te commodat Arci
Judicii Praeses, Justitiaeque caput.
Quam bene conveniunt Unaque morantur in Urbe
Ascia Tarlovii et Fascia Gostomii.

2

Usibus armorum nec non et acumine doctor
Palladis irradians, Ascia luce vibrat.
Sit controversum: fuerit problema: Securim
Dixeris hanc potius Martis, an artis opus?

3

Tarlovidae gemini vestra dum specto bipennem
Sollicitat mentem, terror amorque meam
At dum, conspicuum cerno sine sanguine ferrum
Protinus abscedit Victus amore timor.

4

Artibus ingenuis et Marte polita nitensque
Ascia pro speculo sit Tibi Sancta Themi.

Sic bellorum aliis mihi Palladis instrumentum.
Tartarea equitis, clara Bipennis erit.

8

Lechia Tartaris residens bene tuta sub armis
Has inter effugie Trux Othomane minas
Imminet hoc terris haec tenebit in astra securis.
Luna Saracenica et Taurica terra time.

Ad Magnificu Dnum Alexandru Tarlo

Mihi animus est Allmi Alexandri Tarlo alludere ad pro nomen aliis alia versantibus.

1

Complures reperi Sapiens Romanus et inquit
Qui rerum Tacici nomen inane gerunt.
Nomen Alexandri tu sacro e fonte tulisti
Nominis hinc magni remq decusq tenes.

2

Sanguine germani: Virtutibus ambo propinqui
Dixero: dissimiles. Vos similesne magis.

3

Quae tibi iam facta est decorisq et Nominis auct
Ascia, fortuna, sit quoq fabra Lechi
Thrax Cydaris fatale malum procul Orbe Polono
Quippe Poloni Equitis, dedecet illa caput
Tanca Drzewiery Lechicas dispersa per oras
Sarmatico capiti Nobile tegmen erit.

Magnifico Dnō Pękosławski.

Suo quisquis agatur sensu Mihi consilium Pęko-
slavianæ prosapiæ explicatæ in vexillo decqz sic evolvo.

1

Radivanicium vexilla Sacræ Crucis inclita signo.
Pallade fortuna, religione nitent
Consilium, vireus pietasq domiq, forisq
In gentilicio schemmate clausa latent

2

Pergeret iratum dum Constantinus in hostem
Extulerat victor Signa notata cruce
Perge Saracenicas palmas securus in hostes
En Crux auspiciis militat ipsa tuis.

3

Ante tubas et bella potes sperare triumphum
Crux labari certum pignus et omen erit

4

Insonue Martis opus cane classica, scribe cohortes
Regia quis renuat Signa Crucemq sequi

5

Victorem populi te Nomen clario prodit
Recte nam Proceres Vincis amore Tui.

Magnifico Dnō Mietelski.

Et nos tela manu non irrita spargimus Et nostro se-
quitur de Vulnere sanguis Ita propter domesticum

generis nostri decus Hastarum ternionem sic vibro.

1

Praeda fuit totiens fixis congesta sub Hastis
Romanus quoties Victor ab hoste rediit
Hastas cerno tuas has tibi praeda sub hastas
Postquam Thrax Lechico Marte subactus erit.

2

Este procul nostrâ Scelus et periuria ab Vrbe.
Vbi iustitia rideat hasta triplex

3

Virgilius cecinit Numero deus impare gaudet
Eiusdem numeri sunt, tria tela tibi

4

Marchocii Vis tanta latet quod fulmine ferri
Seu facit hoc ferrum, seu facit ipsa manus
Aserio bella mouet, gemina dat Vulnera lunae
auditur et Sectâ Cynthia, Verumque latus
Hic totam gladius: (Superi concedite) lucem
Hauriat o Vtinam Turcica luna tibi

Magnifico Dno Zaremba.

Me auiti stemma Leonis Illmi Stanislai Zaremba gemino Iudicis titulo ad se rapit

1

Proxima sidereo Caelestis Libra Leoni
Iustum et magnanimum te simul esse docet
Libra probat iustum. Fortem leo denotat. Ergo
Pertinet ad laudem Sydus Vtrumque tuam.

Quid mirum saevire truces pro more Leones
Formicis etiam se sua [illegible] est
At tuus hic comitas pectus et Virtus [illegible]
Fert ab Hero eliciet mitior esse suo.

3

Si melior favor est in Judice codice qualex
Jam mea certa tui est causa patrocinii.

4

Nesse datur reliquus generoso ex Ungue Leones
Et domini genio nascitur iste Leo.

Magnifico Dno Wysowicz

Trahat sua quemq. Voluptas quolibet at me Wysowicius
stirpis patriciae olor candore mentis et generis se pellicit

1

Psittace Dux Volucrum Dni facunda Voluptas
Eoo peregre ruliceet Orbe Venis
Hactenus esse hominum poteras facunda Voluptas
Jam minor es cantu dum Modulatur Olor.

2

Corvus Apollineus quamvis sic gloria Silvae
Melsarumq. choro praecinat augurium.
Cras cras falsidicus semper promittit beata
Sed male pellicitis non redit ulla fides.
At nobis Socii fore tempora laeta Vacandi
Hic Wysowitius vaticinatur olor.

3

Pellunt Astronomi caelestem e sydere Cygnum
Dignior est Astris, Hic generosq. Olor.

Cur Wąsowiciy Cygnus nive purior albet,
Consonus est Domini moribusq iste color

5

Ne Capitolinus pro nobis excubet Anser
Musis praesidium pervigil addet Olor

6

Quod candore nives vincit hic Olor accipe causam
Aeternitatis candidatus est suae.

7

Omnes Poëtas et Poetrias picas
Iam nolo: pervigilem concinit melos Cygnus.

8

Sit procul hinc quamvis sit noctua sacra Minervae
Plus me hic in media luce, docebit Olor.

Magnifico Dnō Reiowski.

Quin et ego Roiovianae stirpis perennaturos in Annos
Ancipiti gladio interceptus, ita prosequor.

1

Roioviae fortuna domus ut firma perennet
Duplex Ansa illi stringit utrinq latus.

2

Ferrum hoc quod mediis semper praefulget in ansis
Ansas semper habet, semper in arma ruet.

3

Postibus e vestris nunquam sors fausta recedet.
Quam paribus vinclis, ensis et ansa tenet.

4

Lecho si dedexit Thracum [illegible] arcum
Rasivum [illegible] est. Et mucro et Ascia duplex.

Magnifico D[omi]no Drzewiecki.

Et me Phoebus amat. Illo auspice Drzewiecianam fasciam,
Sic evolvo meis explicatam in sinus.

1

Mille malis oppressa Lechi Regni languet.
Dequeriturq[ue] sibi, triste dolere caput.
Quaevis quae illi tua Fascia cedat in usus.
Fac ut anhelanti tempora fessa liget.

2

Threicii capitis fastum tua Fascia stringat
Hac devictery meta, Scopusq[ue] mei est.

3

Destruet haec Thracum mox fana, sternetq[ue] Colossos.
Veridicus Vates, augurio instar ero

4

Ut secet uno ictu vestra Ascia colla Gelonum
Omnibus unum opto Thracibus esse caput.

[illegible] [illegible] Chadanensk[illegible]

1 [illegible] [illegible]culo

Ubi vero [illegible] domus insigne caput [illegible]
esse.

Hic ubi Sideres [illegible] ut [illegible] ad nubes
Protulit [illegible] terra refossa caput.
[illegible] surgere Capitolia fama
Comprobat id capitis nobile stemma tui

2

[illegible]ibus humanis at non tibi servit Asellus
Publica privatis ante ferendo bonis.
Felix qui Patriae vitae consumit in usus
Talis [illegible] Procerum munus utrumque [illegible]

3

Per centum siclis caput olim venit Aselli
Samariam premeret cum male saeva fames
Carius hoc Animal generosi emblema [illegible]
Quod tibi quod patriae [illegible] [illegible] [illegible]

4

Bethlemitis IESUM infantem [illegible] Asel[illegible]
[illegible] Patris ferreque feret[illegible] [illegible].

5

Cum gentilitium verte [illegible] tibi [illegible] Honori[illegible]
In [illegible] stemmatis [illegible]
Quot caput a primo [illegible] judice vite [illegible]
Approbat hoc generis [illegible] homo

Magnifici Dno Marchocki

mihi

15

[illegible] tych W[illegible] [illegible] Ma[illegible]
osobliwszej [illegible] Sławamy u Naj[illegible]
które mają W.M. vitam, fortunas
[illegible] W[illegible] starych [illegible]
my przyzwawali starych [illegible] Jak [illegible]
[illegible] et [illegible], [illegible] W[illegible] M[illegible] [illegible] aby delibaty[illegible] [illegible]
ter[illegible] dobrotliwem W[illegible] tknięte uporczywa miłości [illegible] W[illegible]
Narodem panowaniem, tknięte [illegible] fervent [illegible] W[illegible]
Naszym w dobre pospiechem [illegible] z miłości ten dan [illegible] dowzumie [illegible]
iako tashapy Ojcie więcej że z miłości domowej się chcemy [illegible]
[illegible] mieć my z [illegible] naszemi [illegible] że Leges [illegible] ut ad [illegible]
[illegible] że [illegible] w wolności [illegible] Sanita non exeqeant ale y Sam [illegible]
kiedy nie tylko Seymu [illegible] ufelurowany [illegible] in practicato exe[illegible]
[illegible] legem tot Actibus [illegible] ze aufert, I z tąd [illegible]
pto nie tylko ze differt ale zdaje ze W.K.M. [illegible] do [illegible] iako [illegible]
iemy iako Najpokorniey W.K.M. aby [illegible] bez którego [illegible]
[illegible] Spiraculum [illegible] Rzpltey [illegible] Tegosz [illegible] konstytucya [illegible]
[illegible] nie żyie może [illegible] o wyprowadzeniu y więcej nie [illegible]
Spieczenie Stanow Rzpltey [illegible] Woyska [illegible] tanto cum rigore wyraźna
[illegible] to nie pełni [illegible]
Coz denotat, [illegible] lubo [illegible] za [illegible] że W.K.M. [illegible]
[illegible] (Boże) [illegible] za [illegible] że [illegible] upnesie non [illegible]
nam prawnie pozwolone ale nie mogę [illegible] aby Heroiczne W.K.M. [illegible]
[illegible] y dalej iako Najuniżeniej prosić aby Heroiczne Woysko [illegible]
[illegible] nieprzyiaciół nie [illegible] zone było y Woysko [illegible] Antecessorow [illegible]
tandem [illegible] wyprowadzone było. [illegible] nie żadne [illegible]
[illegible] y Nam [illegible] panujących przez [illegible]
[illegible] iako Miasta po Miastach przez [illegible] W.K.M. [illegible]
[illegible] Amor. [illegible] że [illegible] Amatus [illegible] Amatus
[illegible] ze zawsze Tytius [illegible] tato tąż drogą [illegible]
[illegible] gdzie lubo [illegible] Rzplta [illegible] która nie według mała
Princeps. [illegible] Woyna Szwedzka
[illegible] Rzplta expectat. Przypominamy iako z pozwoleniem za
[illegible] Cała Rzplta [illegible] Heroicum W.K.M. według [illegible]
[illegible] ze gdy [illegible] ad recuperandam [illegible] wszyscy do
[illegible] [illegible] ze inter Cardinalissimas Leges [illegible]
nie [illegible] ze inter [illegible] Maiestatem et [illegible]
Rzpltey [illegible] ten Casus [illegible] W.K.M.
Consentias. I z tąd supplikuiemy aby [illegible] [illegible]
[illegible] do Stanow Rzpltey do Seymu suspendat [illegible]
[illegible] [illegible] incutit metus. Prawa [illegible] Naj
[illegible] Kamiennych Tablicach którego [illegible]
[illegible] Panie [illegible] Kamiennych Tablicach którego [illegible]

15

Comp[illegible]

[illegible] zalecamy [illegible] wszystkiej pol[illegible]

[illegible] nad tak wielkiem całey Rzeczypospolitej dobre

[illegible] pamięci [illegible] wszystkiej [illegible]

[illegible] Rzeczypospolitej naszej [illegible] Wielkiem

[illegible] Dając ten dow[illegible]

[illegible] ostatnemu [illegible] pisaniu [illegible]

[illegible] jako jest in [illegible] W. X. Lit. pendmit Status [illegible] niedbając [illegible]

[illegible] Wkm czysto w Or[illegible] Legum [illegible] wprowadzić [illegible]

[illegible] Contagione nie [illegible]

[illegible] całey [illegible] zamieszania immune [illegible] providelas et Necessos Juran[illegible]

[illegible] Regia [illegible] W. X. Lit. nie tylko w W. X. Lit. ale te[illegible]

[illegible] jako to [illegible] Kasztelan Wileński [illegible] Podkanclerzy W. X. Lit. [illegible]

[illegible] meritis [illegible] Wojewodzie naszych [illegible]

[illegible] Ttec [illegible] przyczyniamy [illegible]

[illegible] et populos całey tey [illegible] przyjaźnie [illegible]

[illegible] publicznie całey Rzeczypospolitej [illegible] quam [illegible]

[illegible] Rempublicam [illegible] Pans Liberz [illegible]

[illegible] Na dowód tego samo [illegible]

[illegible] nie tylko [illegible] Decore Rzeczypospolitej ale [illegible]

[illegible] Titul fert usurpationem [illegible] Derogatio Derogandis Wkm [illegible]

[illegible] kancellaryi [illegible] non impinget [illegible]

[illegible] pokornie supplikujemy [illegible] tedy [illegible] Wkm [illegible]

[illegible] non tamen animum [illegible] Wkm [illegible]

[illegible] naszych [illegible] któremu [illegible] naszy [illegible] Antecessorach naszych [illegible]

[illegible] naszy [illegible] Pan [illegible] maiori cura [illegible]

---

po s. p. [illegible] Janie Świątkowskim [illegible]

[illegible] Synowi [illegible] Majętności [illegible]

A. [illegible]

August III z Bozey Łaski Krol Polski Ruski Pruski Mazowiecki Zmudzki Kijowski etc.

Wszem wobec y kazdemu z osobna komu o tym
wiedziec nalezy osobliwie zednak Wielmoznym Urodzonym
Senatorom Dignitarzom Urzędnikom y całemu Rycerstwu
Woiewodztwa Lubelskiego Uprzeymie y wiernie nam
miłym przy ofiarowaniu łaski naszey do wiadomosci
podaiemy iako tylo natym przezacnym Thronie za Nay
wyzszą wolą władnącego berłami Pana osiedli, mozemy
się bespiecznie poszczycic tym, Vitaq; Nostra fuit Electram
saeimą, Niewładnacemy y zednym momentem przez ten czas
panowania naszego, tak swobodnie, zebysmy go niemieli obrac
inniu tey Oyczyzny; Cunctaq; liberalitas humanitas et solli-
citudo dla uspokoienia publicznego ulalent, godziny naszych
stało się zabawą. Dowody tego in obscuro, wypłacone woy-
sku in parte Milliony Oczyszczony brzeg baltycki od tego
Niebespieczenstwa, ktore zawsze reprezentowało regnum dicunt
desolandum. Ujęte y pociągnione cicium serca do nas usi-
łowanie uspokoienia y emedyowania w Wielkim Xięstwie Li-
tewskim gorących y armatnych differencyi wysypane y pra-
wie wyniszczone Dukalne y Electoralne Skarby dlatego zedy
naydrozszey ozdoby korony naszey unijey animow, ktory aby
tande y głowa nasza Oyczyzna tym skutecznej zdrowie się
y assekurowac mogła, Seym walny sześc niedzielny pacy-
fikacyi na seymie szczesliwey koronacyi naszey deklarowany,
iak prętko się mogło od zachodzących utacnie trudnosci Na-
dzien szesnasty Miesiąca Kwietnia w Roku terazniejszym w War-
szawie Generały zas Prowincyalne według dawnych zwycza-
iow Małopolski w Korczynie, Wielgopolski w kole, Mazowie-

ckiey

cki, y Podlaski w Warszawie dnia ósmego tegoż Mie-
siąca a Seymik antecomitialny Uprzeymosciom y wiernosciom
Waszym nadzien piąty Miesiąca Marca na Mieysca Zwy-
czaynym w Lublinie składamy y naznaczamy na ktorym u-
przeymosci y wiernosci WW odłożywszy na stronę wszelkie opa-
czne zdania a wziąwszy raczey tę do nas prawdziwą konfiden-
cyę iż w sercu naszym niemasz nic inszego tylko przy za-
trzymanych nienaruszenie wszelkich swobodach y prawach Rycer-
skych na sławę narodu tego przeciwko nieprzyiaciołom Krzy-
ża S. życiem y panowaniem naszym zarażaiąc a przez to mi-
łość powszechną u wszytkich zednac, chcieli według instruk-
cyi naszey y wedle samey okolicznosci teraznieyszego
Rzpltey stanu zdania swoie rozsądne y samym dobrem po-
[illegible] sługa, przez godnych wiadomych, y nadewszytko
publicam quietem kochaiących Posłow swoich na Seym da Rzey-
przysłali otworzyć et in levamen wszelkich trudnosci iak
naydoskonalsze podać sposoby sprawuiąc tę swoię ad exem-
plum inszych Woiewództw y całey Rzpltey in uniores animorum
Czego animitus życząc przyszczęsliwym od Pana Boga
powodzeniu Uniwersał ten po Grodach Parafiach y Miey-
scach zwyczaynych publikować zlecamy a dla lepszey wiary
y wagi ręką naszą podpisawszy pieczęć koronną przycisnąć
rozkazalismy Dan w Zamku Naszym Warszawskim
dnia trzeciego Miesiąca Lutego Roku Pańskiego.
MDCXCVIII Panowania pierwszego naszego

August Krol

August II z Bożey Łaski Krol Polski Wielki Xiąże Litewski, Ruski Pruski &c.

Wszem wobec y każdemu zosobna komu o tym wie-
dzieć należało, osobliwie przewielebnym, Wielebnym

Iasnie Wielmo

17

Jaśnie Wielmożnemu, Wielmożnym, Urodzonym Dygnitarzom
Urzędnikom, y wszytkiemu Rycerstwu Korony Polskiey
y W. X. Litewskiego uprzeymie y wiernie nam miłym,
tym Manifestem naszym oznaymuiemy. Kiedy do tych czas
szczęście zapamiętała nad Oyczyzną swoią zawzietość nietylko
że się ad libitum owych mediis, które się tylko albo in amo-
re tranquillitatis publicae, albo in clementia et liberalitate
nostra znaydowały, uczczyć y uspokoić niedała y owszem w
wiekszy ciężce zabrała się śmiałość gdy wszytkie acty liberae
electionis nostrae infringere et pessundare usiłuie prześladuiąc
nas y sławę naszą, nietylko obelżywemi pismami (które contem-
ptu magis, quam responso digna judicavimus) ale nad to ciężkie
et extremis mediis kiedy na zieździe Warszawskim praesum-
ptuoso ausu Xcia Prymasa ad cruenta tylko et libertati infe-
sta obronym, obrała sobie capita seditionis, którzy hunc furo-
rem classicum exosum et execrabile nomen rokoszu wydzielili y wy-
prowadzili go na samę klęskę y ruinę Rpltey, aby nas szpo-
sobie fortunie, y sławie równą z tymi ponizyć, którzy nas
z woli Bożey przez wolne głosy swoie obrali za Króla. Gdy
takowa exurgit libertas że wszytkie całe uspokoienia swego
odrzuciwszy sposoby już się y na sam honor nasz zamierzyła
y całe nas y wszytkich tych którzy z nami trzymaią pro hosti-
bus declarowała. Manifestuiemy się przed Bogiem y wszy-
tkiemi Stanami Rpltey y W X Litewskiego a na ostatek y przed
całym światem, któremu sinister rumor szpig falsa loqui aby wszy-
scy widzieli y wiedzieli y sądzili, Jure ne, an iniuria petimur.
Naprzód, nie co nas innego do tey przywiodło konkurencyi, cze-
żeli nie estymacyia sama Generosi et Heroici Regni Adsecu-
rendi cupido, aby te od tego nieprzyiaciela ratować, z któ-
rym iesli nam było y oyczyzne Państwa miło woiować tuć po-
gotowiu oswoie, y ote, które nam [illegible] sors obtulit ale szczegul-
ny fawor y affekt civium. Niedrukalismy iednak longis et
illicitis studiis rocznemi fakcyami skrytemi praktykami dolosis
artibus, criminationibus Kandydatów Tronu tego, ale gloriosis cona-
tibus

liby ogłosiwszy się wcześnie Xiężęciu Prymasowi, y od niego illi-
cò wszelkie dotąd obrawszy iako nato authentyczne Mamy świa-
dy. Wdzięczni tylko Panu Bogu pierwsze Zatożywszy nadzieie
wszyscy wszyscy potym na łaskę y wolne głosy Stanow Rz[eczy]p[ospo]litey y W. X.
Litewskiego puścili. Że tedy fautorowie cało wszystkie niemal Wo-
iewodztwa zgodnie się na nas skłonili, et in campo Electorali
Przewielebnego Biskupa Kuiawskiego prosili, aby nas practi-
cato olim exemplo, ex voto publico za Elekta ogłosił, toć
nie z uszczerbkiem wolności, nie z oppressyą nie chcieyż tego
czyią, to pignus amoris et gratiae Stanow Rz[eczy]p[ospo]litey przyiąć się
godziło. Że zaś Xiężę Prymas sta tot protestationes contra
leges, et tempsta hodie, post posita authoritate Gornych Woiewodztw
kogo całego Mianowat, toć sobie raczey a nie nam przypisać
powinien, że nad poprzysiężoną deklaracyą swoią, iako nikogo
chyba zgodnie obranego Elekta mianować nie będzie, że nad obli-
gacyą swoią ad custodia legum posity, pierwszą ranę samą liber-
tati inflixit. Obstitet mu Urodzony Marszałek Koła Rycerskie-
go aby prawu y zwierzchności krzywdy nieczynił ale tego nie
słuchał, y na koniec Szlachty, przy tak licznych kontradykcyach
postarczemu Elekta swego mianował Elekcya zaś nasza nie-
tylko ze kontradykcyi żadney nie miała, ale ią wszyscy uti
legitimam uznali y dopiero circa solis occasum, który wszy-
stkie acty solenniores według prawa zawiera, gdy nie przeci-
wnego niebyło skutek swoy odebrała y tamże zaraz Te Deum
laudamus śpiewaiąc Bogu dzięki oddała. Nad to y w drugi
dzień cicere wszyscy opole Woiewodztwa aby się niezdały być
albo surpites albo poenitentes affecty ale co raz nam Pan Bog
przeznaczył nato się żadna dzięcy nie targnęła przeszkoda y owszem
przy wielmożnym plenipotencie naszym pokazali się plausy
exultantis populi, bo co tylko mogli, strzelby hukiem y trąb
głosem, na znak swoiey pokazać radości to wszystko honorowi na-
szemu wyświadczyli. Lubo zas odebraliśmy taki affekt y mieliśmy
po sobie tam numerosa agmina civium, przecież y plenipotentom
y przyiaciołom naszym zdało się wszelkich szukać sposobow
iakoby renitentes przyiąć et iungere civibus cives. Były larga
et generosa promissa były deklarowane wszelkie od nas respekty
ale to nie nieprz-

JMS

ale to nic niepomagało bo znac invadiato pdes lubo Naiw. zbadał interiora Jego Majestatu. Były rozne deklaracye były gorące perswazye były y iura amoris in Patriam obtestacye ale y te wskorac niemogły; y z tąd przyszło ad pacta conventa, z tąd y do wyprawy Polskiey, ktorey nam ex sensu et voluntate Rzpltej na Tarnawskich gorach to obwieszczenie przynieśli; y wprzod nas y przysięgę swą pacta conventa y professyą fidei Romano Catholica w kościele piekarskim na pograniczu samym odebrali. a szczeli nam instrument gratis et affectu publici wszytkich Stanow Rzpltey y WXLitewskiego oddali. Tiż nam y miejsce do tubi. tenceij naszej na Lobzowie obrali y do niego zaprowadzili. Gdzie czas niemały zmieszkawszy, że tam dla desolacyi znaczney subsistere było niepodobna, wiachaliśmy na zamek, ale w praesumptione suae! bo siedziało wiele, y gdy się im starano żadne prawo wynaleść niemogło, bobyśmy pewnie iniuria legis czynić tego niechcieli, mając to pro vinculo umo... Recuare fidem legibus. Uczyły nas przytym praktykowane za Krola Stephana przykłady, że ten wszedł był pierwszy do zamku, a przecię ani to jemu, ani temu co wpuścił criminosum niebyło. Jesliśmy też co z tego ludzi przywiedli ale tych partim e dignitate Regia, partim e securitate publica, partim e pactis conventis, poniewasz dziesięć tysięcy ludzi cudzoziemskich swoiej trzymać kosztem naszym stringimur, a nie dla inney pewnie przyczyny trzymamy, y to ich skarb nasz, a nie cudzoziemski bierki sustentuie, na co nikt inny sarkać y skarżyć się niemoże chyba ci tylko co nas z cirdemulationes et inredeam do niewinnej ludzkiej podaią. My zaś w ira w odio, sed amore nitimur wszelkiemi się starąig sitami, czakoby się Rzplta cała uspokoiła. Potrzebowali Mediacyi Xiążęcia JMci Brandeburskiego, y takowej deklaracyi, że na niey przestaną, byle tylko honor swoy przez nią dźwignęli, na cośmy nietylko pozwolili lecz y plenipotencyą naszą dali, aby in virtute iey tym bespieczniey każdy się fundował. Lecz y ta zaraz rzucita, y bardziey nam armis grożono a niżeli wprzod co mowiono. Na ostatek zażyliśmy

Kaliskiego

JMJ

Wielmożnych Kaliskiego y Płockiego Woiewodow, Kaszte-
lana Chełmińskiego, Marszałka Wielkiego y Podkanclerzego Koron-
nych, ofiarowaliśmy serce nasze otwarte zapomniawszy uraz naszych
a pogotowiu zemsty żadney y co tylko do ukontentowania
podać się mogło, a tym celem iedynym aby nas wszy-
stkich iedno złączyło ogniwo amor et concordia abyśmy dla
curas obrony Polskey induere et exercere mogli, y gotowali się
wcześnie na Windykacyą ablatorum y odebranie Kamieńca ale
kiedy Pan Bog szczerych prac y zawodow naszych nie pobło-
gosławił, y zostawił ich dotąd in sensu reipublicae circa timorem et
fatum gdy się od Oddziału udaią ostrza (iako się iuż krwią
niewinną urodzonego Danowskiego skropiły) gdy in oculis
civium szable swoie gotuią y ostrzą chcąc [illegible] eadem gentium
Xiążę de Conty Kandydata swoiego wystawić obrawszy sobie
generalissimum Marszałka Rokoszowego y naznaczywszy nato pow-
[illegible] ludzie y nasz Krolewski, aby hoc subsidio swoiey do-
wodził imprezy, ut dent się domini et ceteri servi; wszak
y woyska samego takę racyą y wiant awarse chcieli przy[illegible]
aby stąd w discrimine libertatis rowno z niemi trzymało. Ale to
za pracą y staraniem Jaśnie Wielmożnego Kasztelana Krakowskie-
go Hetmana Wielkiego Koronnego, a miłością y przytomnością
Urodzonego Polnego Koronnego, iako Regimentarza pokazało
w sobie forte et inexpugnabile pectus, et in tantum hostis fidem
fidem suam obstrinxit poięte od nas ordynowanego rigore pactorum
zasług swoich zapłatę zacnym uważaiąc hanc nostram faciem vero
et atrocem scenę na ktorą ta zapalona pochodnia iuż prawie in-
duxit. Zobowiązaliśmy się Prześwietnemu Senatowi y przytomnemu Ry-
cerstwu sami ultro iurata fide Regia, że cokolwiek skarbu a ma-
[illegible] cokolwiek wszystka in universo fortuna
nasza może, cokolwiek tylko wigoru, sił y aż do ostatniey kro-
pli krwi się w nas znaydzie, wszystko to na utrzymanie naprzod
praw wolności, y prerogatywy Szlacheckiey na zaszczycenie
affektow civium, y na zatarcie tych, ktorzy nam krzywe y zgeli-
[illegible] assistunt swoią ochotnie oddaiemy, abyśmy stan zdrowie
y fortunę każdego, tak iako siebie samych utrzymali. Zapa-
lita ta cordialis expressio nasza wzaiemnie corda ad stantium
ce iako świeckie, tak y duchowne stany ubiegały się prawie w zazdro-
ności

J. M. J.

nośćią y szczyrkością swoią: aby niewygaszony nigdy ardor
swoy nie tylko podziękowaniem słownym, ale y przy Akcyey samey
tanym Sygnaculo wiary, miłości y wdzięcznosci ku Nam swoiey
wyrazili. Wszem nim ta classica tuba Heroica canet donosimy
Przewielebnym Wielebnym Jaśnie Wielmożnemu, Wielmożnym y
Urodzonym dygnitarzom Urzędnikom y całemu Rycerstwu tak Ko-
ronie całey y Wielkim X. Litewskim Zostaiącemu: tę nieprze-
sliwosc Rplitey Manifestuiemy. Że przed Panem Bogiem czesny
wszystko to czyniły, co iako rozum albo możność kazały aby
iakiem kolwiek sposobem tey zawziętości wygodzie, albo ią ukon-
tentowac. Nieprzestaiemy ieszcze łaską, Clemencyą, respekta-
mi y hoyną ręką pracowac byle się tylko zwaśna Constaqne-
dia Nadały, y wrociły nam powszechną zgodę, konfidencyą y
Miłośc: bo te są sama nie tylko Regna solatia ale et firmamen-
ta Regnorum y zniszczym barzey Korzystac niechcemy, tylko ut
sint nobis mutua ligamenta amoris. Ieżeli zas uporne serca
dla wziętosci swoiey nieprzełomane nie puszczą nie de ferocia
zdrowey rady nieprzyiymą: Oycowską pogardzą Clemencyą: toć iuż in-
szey niemamy nadzieie, tylko się udac ad praesidium fidelissimi po-
puli do niewygasłey owey Staropolskiey cnoty, ktora iako nas
na Stolicy tym przez wolne głosy swoie mieć y osadzić chciała
tak aby heroica manu sua trzymała y zaszczyciła: Nie szukamy
zkąd inąd subsidia: bo temu generosa pectora civium same przez
się dołożą, y wyrażą factis fortuny, że iako Pana sobie obierać tak
y utrzymać umieią aby świat y potomność widziała, że y dziś apud
Veteres meliora y że iako Stephana y Zygmunta, Nasi utrzymali
przodkowie tak uprzeymości y wiernosci Waszey ubitym ich
szlakiem, męstwa y cnoty pozwolicie, y niedacie w osobie naszey
sławie swoiey a z nią y wolnościom samym upadac. Który
to Manifest Ręką naszą podpisany pieczęcią na ten czas pokoio-
wą utwierdzić, a po Grodach y Parafiach publikować roska-
zalismy. Dziato się w Krakowie dnia VI Miesiąca Września
Roku Pańskiego: M. DC. XC. VII.

Kopia Listu JMci Xiędza
Biskupa

Jm. 2

Biskupa Kujawskiego do Posła Francuskieg.

Chcę WMPanu submissyą moię y należyty honor Wegosp-
rezydencyi oddać, pokilakroć musiałem od samych się pogło-
wieść sł, znayduię WMMPana od rezydencyi swoiey dla
publicznych zabaw oddalonego; na pociechę tedy w rekompensę
zawiedzionego pragnienia y nadziei moiey y przysługi (bo prze-
prawie do karety dla pewnych racyi moich wsiadam z Warszawy)
teraźnieyszą literą żegnam WMPana usilnie życzę WMPan
abyś tego, ktorego wzaiemney okurencyi sobie nie zasłużonego
raczysz dodatkiey y grzecznością przyprzedzić w nieodmienney
łasce y affekcyi konserwować; co żebym sobie zasłużył wszel-
kich sposobów szukać będę. Chcesz mię WMMPan obligować, że-
bym twego sentymentu strony przyszłey elekcyi kommuniko-
wał WMPanu śmiem tedy WMP. z uprzeymości y konfidencyi
respektem dobra pospolitego uprasiać abyś chciał poprzestać
od promocyi Xiążęcia de Conty, ktorego lubo godnym Tronu Kro-
lewskiego głoszą wielkie talenta, y tryumfy woienne, bo ża-
dnak zostać w polakach samego tego imienia francuskiego
z okazyey krolowey niedawno paniey y ex tunc stały, nie życzy
sobie go za Pana: do tego nierad bym widział aby promocyą
Krola JMści Francuskiego, tak znacznego w Europie Monarchy
iakie przypadło niebespieczeństwo, ażeby gdyby do skutku pożą-
danego przyszły sprawy y fatygi WMMP. miałbym czego
powinszować WMP. ale żeby omyliły, nie wiem czybym zna-
lazł mogł równą kompasyą tak pracowitym zabiegom WMPana
niepłonne bowiem y życzliwie wyczerpnione zdania volumenie mo-
ie otwieram WMP. żeby zaś co osobliwego miał mi WMPan
kommunikować, zarówno iakoby mnie samemu, poufać może The-
ologowi moiemu domowemu. Zostawam zatym.

Kopia Responsu Posła Jegomci Francuskieg.

Z wielkiem żalem

JKJ

20

Z wielkiem żalem zrozumiewam, że mię osobę swoią raz
y drugi mię nawiedziwszy WMP, nie zastał w rezydencyi mojey
wczesnemi wizytami oddalonego, ale y to namniey mię umor-
tyfikowało, że po tak wielu zawodach, y ia niemogłem sobie
czasu zjednać do konferencyi powtórny z WMPanem, ostrzie bowi
życzyłem sobie dać replikę na list WMPana, y czego by kol-
wiek było niedostawało w pierwszem z WMP. konferencyi, za-
powtórną poprawić wizytą; ale w publiczne y nayiaśnieyszego kan-
dydata WMPana interessa, tak WMP. sobie applikuię, że cię-
żaru swego trudno Mu się nachylić, dało mi się pióro moie
w skrypt replikować, abym tym sposobem y listowi WMP, y zda-
niom moim mógł lepiey correspondować, osobnie bądź nie wątpię
że mię w tym respekcie y łasce swoiey, którą mię sobie tak osobli-
wie iako też listownie WMPan: obligował, chcesz konserwować; ja zia-
łą naywiększą veneracyą o nadziei zawziętey konfidencyi szczerey
moy sentyment z tą uprzeymością, którą WMP zawsze ... ...
y approbował konfidencyi WMPana. Lecz zaprawdę trudną y więk-
szą nad siły moie perswaduiesz mi WMPan, żebym zaniechał
promocyi nayiaśnieyszego Xiążęcia de Conty. Zabowiem w tym
punkcie nie moią wolę y luźnaią propozycyą ale Króla y
Pana mojego czynię dosyć rozkazowi iako iego Minister ani mi
się czego innego exequować nigdzie, tylko to co mi roskaże, ado-
piero kiedy sobie nayżyczy tego ... awantażu, abym
na ... wyświadczył tey Rzpltey szczerą uprzeymość y szczy-
rość moią w żadney nie opuszczam okazyi, do nale-
żytey przysługi, w czym żaden mię z obywatelów królestwa tego
celować nie może, chyba promowowac na państwo takiego kandydata
zdaniem samegoż WMPana y wszytkich innych postronnych na-
rodów, któryby tak z talentów znamienitych iako też z wo[j]en-
nych akcyi swoich był godnym tronu królewskiego. Czyż bo-
wiem inszy ma cel Rplta Polska na przyszłey elekcyi tylko
ten żeby na tronie takiego widziała Pana któryby y zacnością
y dobrocią, y woiennemi odwagami y nieodrażalnością, y łaska-
wością celował innych konkurentów. Któryby tak znamienitych
talentów na to użył, aby Rplta do dawnych dostatków splendorów
y sławy przyprowadził. (a że Xże zacięte WMPana) tak wielką
sławę woienną, że nad kiedyśkolwiek nieprzyjaciół zmułos
zastraszył

Oms

Zastraszył Sąsiadów nierozdzielnej przyjaźni y Ządzie
otrzymał, któryby bardziey roskazować przykładem aniżeli po=
wagą, który by był na woynach pierwszy Żołnierz, do Senatu
y rady pierwszy Konsiliarz: zgoła na kaźdym placu wzór
y przykład wszystkim nieomylny; któryby żadnego z Polaków nie był
ani nienawiści, ani wzgardzie, któryby to miał że mu korone
Królewskie konferowano, nie z iakiey ustawy albo wzgledu
ale z szczegulney miłości y poważenia, któryby godnie króle-
stwo sprawował przy tych czasach, przy których do Tronu przyszedł
y temi sposobami Państwo sprawował, któremi do niego przystą=
pił. który gdyby co pobłądził, y polaczemu Narodowi całą wpro=
wadził niedolę, niemógł mieć od Sąsiadów Sił potężnieyszych y
pomocy, ani rady od bliskich y krewnieyszych domów: któ=
ryby całą zatem Rptą, tak nie osobę tylko swoię ale y dosta=
tkami konserwował. Albowiem mówi zdanie
Rpta teraznieysza dwu rzeczy potrzebuie, to iest Króla y pienię=
żney pomocy, któryby z sobą mógł przynieść nowy do Polski szle=
ctą: uważmyż tedy teraz stan tey Rptey, uważmy woyska
z konfederowane, uważmy zatrzymaną niezmierną zapłatę,
uważmy woynę, a przez lat osiemnaście z tak wielkiemi koszta=
mi bez pożytku ciągnioną y czasu nieskończoną, y owszem nie=
bespiecznieyszą, im większych sobie sił dodawa Sołtan woyny tur=
ecki uważmy zniszczone prowincye, zrwania seymów, fakcye y
niezgody domowe, z tey tylko zawzięte strony, która nie dobra
pospolitego ale swego prywatnego szuka y u szlachty znacznie
aggrawowaney y zniszczoney zaś sobie ieden stroi; to się nato
nie reflektować! to wyrażiow tylo słuchać. to na osoby respekto=
wać, nie na obrady y dobro pospolite, nie dopuszczay tego Boże.
Czemuż prosze ta Rpta przy prawie sobie obierania Króla
tak się mocno tey tak długo trzymała? tylko żeby iey wolno było
takich sobie obierać panów, iakichby sobie nay godnieyszych
y nay potrzebnieyszych być rozumiała. Gdyby to Królestwo
dziedziczne było, słusznieby polacy narzekali gdyby że mniey
godnym dostało raczey aniżeli godnym; ale że iest Elekti=
wem, czemuż Wolno może nas tron Królewski promować
kogo chce, że niesłuszną odrzucać godnieyszego, żeby się dro=
giemu przypochlibić, co rozumiem wypadnie na każdy z kandyda=
tów którym przymawiać ani [illegible] przystoi ani Tolarów [illegible]
[illegible], to tobie pokazać chciałem Wmmść [illegible] że wpierszy
mają być respekcie zasługi y pożytki Rpltey.

O czem WMMPana z osobliwey affektu swego y inclina-
cyi piszę, że nie uyściem, aby promocya Naiiaśnieyszego
Krola Francuskiego iaki uszczerbek od Niosta y że się boią Pola[cy]
imienia Francuskiego [illegible] że ta boiaźń iako niemaiąca funda-
menta może między [illegible] szczeraynemi [illegible] być podzielona ani by
ten dobrze Doszedł o Rzpltey ktoryby śmiey rozumiał, że się tak
płonnemi urodzi imaginacyami anie gruntownemi racyami w
tak poważney sprawie, na ktorey zawisła nadzieia y całość Rzpltey
stawiam się oraz, aby ci sami co się Francuskiego imienia spi-
zaią boiazni nie wzbudzali uspokoioney albo żadney: Powiedz
Mi WMP. ktoremu wszelki rozum każdy przyznać Musi
Męzną y Możną Niewiastę kto wyszuka? o Silnym męzu te-
ne Mowa co może być za comparacyia Męszczyzny z Nie-
wiastą? ieżeli Krolowa Marya wcżym wykroczyła, aże-
by Rzplta dalszego iey panowania Niepozwoliła lub Wszyt-
kie Swoie, lubo Wszytkie Synow Swoich, a raz Naiaśnieyszy
Xiąże de Monty Synem się iey Urodził wszyscy tak wiele
Francuzow liczemy, a przecię Niemieyszey żadney Fantazyey
y Complexyi; a raz Polacy sami sobie z wyższey podobni,
Krol Michał, Krol Jan pod Niebem iednem Urodzeni
i iego sami od siebie iakoż tedy tych z ktorych [illegible] ktorych iak urodzenie
tak Wychowanie y nawet płeć sama Nierownemi czyni
uczelibyśmy tez ktorego stanowiąc potrzeba podobieństwa tedy tego
ktore z iedney krwie pochodzi nie z obcey, czy czytrzeby
sobie WMMP. takich przeciwko nam zażywać argumen-
tow ktoreby nie rownie barzey szkodziły temu Kandydato-
wi ktorego WMMP. z takim usiłowaniem promowuiesz.
Powiedzcież iuż ziatiel mey y rady naiaśnieysza
Krolowa na tak znaczne sobie nieafekta zarobiła? czy na Fran-
cuzow czy na Austryakow składać winę kogo kiedy radey
y słuchała komu się kiedy chciała przypodobać? kiedy
cych żołnierzow do Węgier rozprosiła, kiedy z tak sła-
wnemi Niemcami kollihacyię wciągnęła, kiedy z Polskich granic
rusyła Posła Francuskiego de Vitry, kiedy Naiaśnieyszego Kro-
lewica Jakuba z domem Neyburskiem Ożeniła. Francuskich że to
czyli Austryackich fakcyi dzieło? a przecię Krolowa była z
Francyi nie z kąd inąd z tym wszytkim Niemogła więcey sprawdzić
Austryacka Niemcom, nad to co ta Francuska wyświadczała.
Nie czytaliśmy my tego nigdy, żeby się Polacy tak ściśle
z potężnym Kombinowali Panem podczas naszym Syczaden, prze-

cinko caWney przestrodze Zamoyskiego y Fredra dokaza
la tego Krolowa Francuska ale co z tak scisley z Niemcami
Kolligacyi za pozytek odniesli polacy? Swiadczą zrujnowane
przez tak długą woynę Substancyie Szlacheckie Wybrane na
pograniczu włości lekki ważenia Polskiego poważenie nadworze
Cesarskim, po samey nawet Wiedenskiey expedycyi y wszystkich
Niemieckich Kraiow prawie od niewoli z liberacyi. Wiedzielismy
dobrze y do tych czas pamiętamy, co stary Polacy przez
ktorych wolnosc stanęła, o tych sąsiadach trzymali y naste-
puiącym po sobie wiekom zostawili torem tak rzadkich Ante-
natow szlismy y idziemy. Nierzyelge takiego Krola Polakom kto-
ryby był albo Austriacus albo tak domowi Rakuskiemu obligo-
wanym żeby swoię godnosc powagę y fortunę miał z iego
promocyi żeby kiedy kolwiek to fatum niepodkało Polakow
ktore podkało Czeskie y Węgierskie Krolestwa; co tak pe-
wna iest ze iuz samym nawet Polakom w przysłowie poszło.

Krzywdzisz mi WMMPd. ani tez chce Cesarz
żeby Francuz w tak bliskim sąsiedztwie Krolował dla swoiego
niebespieczenstwa ale wielka differencyia albowiem wiadome
iest wszystkim axioma. Cesarz w bliskim sąsiedztwie
ten się go barziey obawiać potrzeba, aniżeli Francuza tak da-
lekiego. ktory barziey pomoc Polakom może, aniżeli zaszkodzić.
Sąsiada podeyrzanego o ambicyą nigdy słuchać niepotrzeba
chyba od tey suspicyi dalekiego. Niewidziemy woyny nigdy dal-
ekiemi narodami zaszłe niezgody między sąsiadami. Polacy nie toczą
woyny z Francuzami z Hiszpanami Włochami, Persami, ale
z Niemcami, z Szwedami Turkami Tatarami Węgrami y Mo-
skwą. Woli to niepowinna Korona Polska zapatrywać się
nato, że się komu podoba, ale coiey pożyteczna czeli ta-
kiego Pana Życzą niemcy polakom iakiego Francuzowie
proponuią z tak pewnemi posiłkami nadwątloney Rzeczy,
niepytaiącie się Francuzow ale go sobie za pana obieraiącie
byłobyście się pod tym pretextem w niebespieczenstwo wpoda-
li utracenia wolnosci przy posiłkach Niemieckich. Jeżeli też
Francuza godnym być Krolestwa sądzicie nie pytaiącie się
go Niemcow ani się nato oglądaiącie ponieważ iako oni swo-
ich ałey do woli naszey niestosuią tak tez y wy swo-
ich rady;

ich rzeczy nie powinniscie do ich gustu akkomodowac.
A na to rzecze Cesarz: odpowie że Polacy widzie-
li w Węgrzech y Czechowie rzecz że sobie z takq [illegible]
ścią postępujecie w obieraniu Pana z ktorą on w obiera-
niu swoich urzędnikow; rzecz z takiego Polacy sobie obrali Kro-
la, ktory im za wziętane prowincye y splendory dawne
[illegible] przywrocie [illegible] z czego się tym bardziey cieszyc mają Pola-
cy, im się więcey [illegible] tego cieszyć mogą.

Ale wypowie Cesarz Polakom woyne jezeli Fran-
cuza Konty sobie za Krola y woyska Niemieckie w polskie wpro-
wadzi. Ktore woyska czyli te ktoremi Węgrow, Czechow y
Sambaucyska [illegible] y owszem prawdziwie obronic mogą
potym jezeli się ma tego stawic Krzysztofa, a jakoz wolne bę-
dzie obieranie Krola? bo jezeli od sąsiada wyglądac będzie-
my Pana, toć go sobie wolnemi głosy ~~sobie~~ nie będziemy obie-
rali. Ciemu Niemcom wiedza się tak zawsze rządzic
na Tronie Polskim, tylko żeby sejmy Polskie bardziey zadrobnia-
ły, a potem całe Krolestwo powoli dostało się w ręce obcym [illegible]
Niemieckiemu.

Nie oglądali się przed tym Polacy na Niemcow
[illegible] ich [illegible] kiedy chcieli mieć Panem [illegible] Henry-
ka Francuza a nie chcieli Ernesta Austryaka także przed tym było
jako y teraz jest [illegible] Niemcow z Polakami. Tak była
między dworem Francuskim y Rakuskim emulacya, takiemi racya-
mi Ernesta promowano ktoremi y teraz kogos promowuią.
Jako się to przydało? y owszem tym bardziey się Polacy przy-
czynili im [illegible] Niemcy nachwali albo niespodziany od-
jazd Henryka niebezpieczny [illegible] przecież może być
wymowiony tym że się do swoiego Państwa [illegible] nad
[illegible] wrocic musiał, nad ktorego bardzo dobrze że go
[illegible] goniono, ratuiąc pewnie nie tego że go obrali za Pana
swego, ale tego że z Krolestwa uchodził.
Nie takiego obawiać się trzeba Polakom gdyby sobie za
Krola obrali Xiążę de Conty, ktory nie ustąpi Henryko-

JMJ.

rzowi ani iaśnaię Urodzenia od lat osmiuset panuiącego ani Stawą y Wielkiemi Cnotami a nad to ma to osobliwego ze dzieciętyj iest po krwi Krola Francuskiego do Sukcessyey. Krolowey Ludowice nie mowię, bo lubo się we Francyi urodziła przecież iako wiadomo iest wszytkim z Xiążąt Mantuanskich Gonzagow ktorzy do Włoch należą; ale nie ruszaiąc grobu tey Pani rozumiem że więcey w Polszcze dobrego sprawiła a niżeli złego a wostatku niektore akcye w sobie godzi się przyznać, a drugie płci białogłowskiey oszakując należ pocztku przestrzegło że tu niewchodzi płeć w konsyderacyię, tylko osoba Krolewska; Lepsza iest nieprawość męża a niżeli dobroczynna niewiasta, mowi pismo Swięte. A lubo Nayiaśnieyszey Xiężnie de Conty z tey że krwie Krolewskiey, a z domu Xiążęcia Anguianskiego y Nayiasnieyszey Xiężny Palatyny Rhenu dobrać sobie dożywotnieyszego przyiaciela nie trzeba się ieśli naymniey obawiać, gdysz wiadoma wszytkim iako łaskawa, iako we wszytkim Mężowi swemu subordynowana y niebędzie sobie wtym Krolestwie nie usurpowała, tylko to co własnie Krolowey przynależy, to iest żeby Krolewski Pałac swoią prezencyą y Magnificencyą zdobiła. Nie z innego bowiem zrodła te niewieście dominacye pochodzą, ktore nie tylko Polskę ale y insze Panstwa mieszaią, tylko z prużnowania; Niech tedy Krol siedzie zawsze pilny, y zabawny, a stawę dobrą kochaiącey, y maiącey nie spuszczone oko z Krolestwa swego iuż niekiedy się wadne rządy wdawały Krolowe, czego y Francya sama doznała że ią za-

mieszały były Krolowe

Inni stali byli Krolowie, poki w niewiesciem wieku znaj,,
dowali się Krolowie iednak skoro doszli Tronu zadney
niebyło od rządow niewiescich dependencyey, a zwłaszcza
kiedy nam łaskawe Nieba tak wielkiego daly Krola.
Napostatek należy mi y nato odpowiedziec Wmści Panu: przez
to że luboby tak Krol, iako tez Krolowa, byli ze wszystkich re,,
spektow godnymi berła Polskiego, to pewna, że Tron osiadszy,
chociażby Cesarz o niczym nie myslił, przeciezby zawsze
Francuz to miał na celu, iakoby Cesarza ukrzywdzie
a podobac się Krolowi Francuskiemu. Nato tak odpowie
dam. 1: Niepodobałoby się nam taki nowy Electus,,
ktory y Antecessorow swoie, y sławę dobrą przeciwko racyi
Status chciał tak bardzo nisko zepchnąc, mianowicie
kiedy iuz przychodzimy do Traktatu Universalnego
pokoiu całey Europy, ktory zdaniem się ten swoy
skutek weźmie przed Elekcyą Polskiego Krola. 2. Że,,
gdyby się iednak co w tey okkurency nie zdało secu,,
rum, nic łatwieyszego iako nowego Pana obostrzyc pa,,
ctis conventis, żeby się y on obligował przysięgą, że
na wszytkie wspolnosci obserwowac y acceptowac
od swoich w tym Krolestwie tanta serie Antecessorow
ugody y Traktaty, tak między Rzeczpospolitą

Pacierz francuski

Gdybyśmy ^czego^ teraz się niebali
Żebyście byśmy jej Księgę której zwali

Na odiazd Madame Esterki z Warszawy

Dawnych Czasów za Króla Perskiego Assuera
Jego Państwa zgubiła Królowa Esthera
Za Żydowi Luciferemu Wolność wysprawiła
Sama z Boga Pańskiego wakiletną Żydą była.
Lu inaczej w Polszcze się Kraj zniego stało
Gdy Krol od Esterki Królestwie oczyściało
Sama znając ten Dyszgust uszła nad mnie mamie
Z Zamku nieucząniwszy Pu pożegnanie
Zkąd się zliczna na siebie Esterko odmiana
Twarz odbiega Pokojów Pańskich twa zmiana
Przedtym się Parys z Greki dla Heleny wadził
Gładki Jason Medeę z Kolchosu wprowadził
Sama z dobrej woli z Polski się wynosi
Znadzże Pańskiej odmiany nie Króla prosił
Niezawieść żadny to powie że do Parszczyny
Miłość gładkiej wnieszczęściu równa się Dzielnicy
Którą gdy zięć przebić przez subtelną siatkę
Wnet na inny przeszła odwrym statkiem Chęszatką
Dwóch Cadow na Trybunał Krakowa wydano
Jednemu z nich w Kontrakcie wszystek przeciw Dano
Że by to Sławnego było za spolnymi rzeczy
Domacnej Esterowskiej Stała Szczuka wszędzie
By Szczuka poszedł za tem tako grzeczny Gołec
Radowski Zastalem wrócił o zgęy Stolec
Biesiada zatwarczych Krakowskich Biskupi Traktatow
Gdy tak wrocne ostatnią tecich Deputatow
Który z osoby nagły ich z własnej potrzeby
Ozerna zgo zapisała a drugiemu zęby

[illegible]

My Kommissarze Rzpltey tak z Senatu iako y z Koła Rycerskiego do trakto-
wania z Woyskiem skonfederowanym, obrani y uproszeni ziachawszy
tu na czas w Konfederacyey Generalney Woyska naznaczony to iest
die 20 8bris wespoł y z JJWW. Jch Panny Hetmanami przy ktorych nas
tasz Konfederacya Generalna Woyska Koronnego, narozny zamie Tyiąsku,
sub tempus interregni, in ipso Woyny Szwedzkiey asstu niesłychanego
przed tym za Przodkow Naszych sposobem, sprawiedliwego narna
ucyta wszystkich sposobow do ukontentowania y ... z tym
Woyskiem, szukaliśmy et omnia similia adhibuimus media. Prima
nie zastawszy go na mieyscu, bo że było za Ordą odszedł o mi
le tylko Koronnego in ... tych Kraiow Ruskich y Wołyńskich
wpadło y bez żadnego oporu grassuiące ... wyprawił ktory ... ne
do ... JW. Jch Panow Mikołaia Zabokrzyckiego Kaszt. Kamienieckiego
y ... Starosty Czerkaskiego replikowawszy na te punkta ktore
od Woyska zkonfederowane antecedenter do JchWW. Hetmanow
takie było przysłało excludujące JchMościow, y ... swoie
ab hoc tractatu, y ... upominaiące że y żeby ... Kra-
kowski Hetman W.K. że ... assignacyi nie ma dawać. Na
... y ... byłoby to in praejudicium JW. P. Mar-
szałka Naszego ... y żeby przy traktacie JchM. Panowie
Hetmani nie byli praesentes. Visum tedy erat ex consilio Napomie-
nione odpisać punkta y mieyscem, iuxta obloquentiam Konfe-
deracyi, ad tractandum ... naznaczyć deklarowawszy że bez JchM.
Panow Hetmanow, iako pierwszych in ordine Senatorow, y Kommissarzow,
traktować nie możemy ... in actum Confoederationis authenticum,
żeby że przy ... in voluntate et beneplacito Rzpltey informowali że
że Rzplta in tanta arbitrate, ... prawie ... nie pomnia
... na tey ...
... myśląc y radząc ... stipendio, na tey ... na
... z Konfederacyey ... y nas
... do ... z Woyskiem ... postanowienie ... y ... tenie
tych zasług zostali naznaczywszy in mieyscu, ad tractandum ...
... punkta y z ... ante ... upominali,
odtąd y ... do dalszego Traktatu. ... tedy tam zabawiwszy
JchM. Panowie Kommissarze ... powracali do nas ...
... punktami, excludendo cale JchW. Pw. Hetmanow od Traktatu,
mieysce przeze ~~zostaw~~ naznaczywszy w Stawczanach ... mil od
Lwowa, odpisawszy na te punkta ... postanowieniu ...

Sukcessive należy ad dispositione Woyska Zaciężnego y tylko Kom-
missyey Skarbowey y Ichm Panow Hetmanow. Uprosiwszy tedy znowu JMc
[illegible] complanatione [illegible] Jaśnie Wielmożnego Jm
Pa Alexandra Sieleckiego na Lipnie Lipskiego Kasztelana Rawskiego Sieradz-
kiego Rawskiego [illegible] Starostę Hetmanowi w [illegible] Pana
Krakowskiemu Potockiemu Staroście Halickiemu pod Dawidow mil pułtory
od Lwowa który to JMość odprawiwszy swoią funkcyą powrócił
od tak effectu, iako y pierwszy JMość Panowie Obligowane Nasz Mil-
szczyzna naznaczywszy ad tractandum to iest wieś Sokolniki mała
Milka od Lwowa, oraz dzień Wtorkowy to iest dzień 30 M-ca 8bra
umowiwszy obesłowali Panow Kommissarzow Woyskowych
na tenże Dzień de mediis [illegible] przystać, na który Termin
y my spośrzód siebie ponieważ JMość Panowie Hetmani
[illegible] bonum publicum, ażeby co [illegible] traktat [illegible] Stanow
mogł deklarowali że do Sokolnik, nie zjadą lubo my równie
Konfederacya na osobie, ażeby in praesentia Ichm Panow Hetmanow
ten Traktat stawał, iako evanteriores podobnie [illegible]
że [illegible] do tych że Sokolnik JW Ichm Panow Ministrow
[illegible] Kasztelana [illegible] Drohobyckiego Starostę, Jana [illegible]
Pomorskiego [illegible] Grodeckiego y [illegible] Wojewodow, Franci-
szka [illegible] Jana Sieradzkiego
[illegible] y pomniey Kasztelanow y Starostow, z Koła zaś Ry-
[illegible] Lubomirskiego Podstolego Koronnego Kazimir-
[illegible] Stefana Potockiego [illegible] Koronnych, Franciszka
Starostę y [illegible] Podkomorzego Krzemienieckiego, Stanisława [illegible]
[illegible] Michała Potockiego Krasnostawskiego
[illegible] Alexandra Zatorskiego [illegible] Starostow, [illegible]
[illegible] Kasztelanica [illegible] gdzie zjachawszy
napomnieni [illegible] do Sokolnik [illegible] post [illegible] ratione
[illegible] Puncta od Ichm Panow Kommissarzow
Woyskowych proponowane [illegible] instantiam [illegible]
[illegible] exolutionem, praetensionis ad Maiestatem [illegible]
[illegible] Towarzystwa do Ichm Panow Hetmanow, one do
[illegible] iako Rzeplta [illegible]
ad archivum postanowienia [illegible] Panny według ktorey
[illegible] pro [illegible] Kon-
federackiego chleby y [illegible] rozdawali, a [illegible]
[illegible] Woyska [illegible]

byłey Statutowey na pograniczu stoiąc wnieść to chcieli. Do
ſpones desperowanych Osob tak w Woiewództwach iako y Woysku, ex desperatione
pochodzące, że tedy wszystkie proposita tych brevitate sponte
reſolvi nie mogły zaczym przyszło ich nie tylko ad reſolutionem ale też ad
referendum Ichmw PP. Kollegom Naszym ad braciom odłożyć, tę tedy i [illegible]
znowu tychże Ichmw Panow Kommissarzow z Rzpltey y dostateczną infor
macyą wyprawiliśmy, po tey y oni nie mieli nie potestatis ad concludendum
ale tylko ad referendum do Woyska, ktore opuściwszy od tego mieysca stał o
Nazaiutrz tedy Ichmość Panie Kommissarze Nasi deputowali żeśmy y
wyświadczała Rzpltey tale [illegible] iako et futura [illegible] tey longi
ley prawe zakazaney lege publica nienoscalibili obostrzoney że amni
stia żadna chorągwi wszystkiey była y dana według Constitucyi Anni 1662 mi
[illegible] ma y oszacowali zapłatę deservitorum stipendiorum, y wy
płacenie ich według umowy na ratky przydawszy że Rzplta z
należytą [illegible] zasług ich zapłatą [illegible] tak dla [illegible]
wanych y nie dostałych [illegible] opornika. Co wszystko quia liquida
tione na Trybunale Skarbowym, [illegible] nadgrodzie
opisowaliśmy y chleb zimowy [illegible] w [illegible], ex facul
tate [illegible] Rzpltey [illegible] Serwienti była by Ichmość [illegible] Rzpltey
y dispozycyey Ichmw PP. Hetmanow [illegible] dostateczną assekura
cyą wypłacenia y wszelkiego Traktatu [illegible] daliśmy na
wszystkie Punkta, nie ad [illegible] rationes nie tylko ad [illegible]
ctionem ale prawie et ad Convictionem Ichmw PP. Związkowych, ale
oni na to wszystko deklarowali tak że chcieli y [illegible] w Za
sługach Woyska następnie [illegible] y przyszła ad obedien
tiam Ichmw PP. Hetmanow nie mogą chyba pleno et integro statu
Rzpltey [illegible] Woysku tabuły amnistyey
nie potrzeba iakowey [illegible] tylko [illegible] iedney Rzpltey
y Ichmw PP. Hetmanow [illegible] wespoł z nami [illegible]
[illegible] obedientiae Woyska całemu [illegible] gotowi, y wszystko
to [illegible] Oblivioni [illegible] [illegible]
y w Traktacie z Woyskiem dostatecznie [illegible] y assekurowaliśmy
[illegible] przy [illegible] y Deputatow Woyskowych, do Oddzielenia
Hyberny y Kontentacyey zimowey pozwalaiąc [illegible]
[illegible] tego [illegible] posłuszeństwo Rzpltey
a władzy Ichmw PP. Hetmanow przyiąć. [illegible] ney
a przed [illegible] Rzplta należytej
a przed [illegible] tak [illegible] Podatki [illegible]

Ind

uchwalone. Jeżeliby zaś JchMć Panie Zaciężni Płaszczy y Raty ich
apellują a skutecznych dość do ukontentowania Woyska nie chcą
li przyiąć sposobów, y assygnacyi, od JchMć PP Hetmanów niekazali tedy
wtym upewnić że mogą te assygnacye od JmPana Marszałka Związ
kowego ny dane iako Prawu y Ustawom przeciwne od [illegible] ale
stosownie będą y podobne [illegible] Woiewodztwa według Prawa ann
1661 [illegible] byli y innych Ratiy Milites prawie z
Rptcą, ale w [illegible] nie przyiętej gdzie [illegible] ad a tym
niedostatku przyszło. Lecz ieszcze na Odpowiedź tamtym proszą o do
łączą do Intrat, żeby to Woysku iesze donieść, ale poniesioney [illegible]
nie mogli. Mało którym poradzili. ale y dzien [illegible] to iest dzien
wszystkich [illegible] nie przyniosł nam zupełney Satisfakcyi ey Naszey, bo
tylko przyniesli, że Woysko zkonfederowane więcey nie gotowe
nie może, tylko to iedno, że trzech Kommissarzow do Dystrybuty Z
mowy od Rpltey przyimą, byle do Sambora ziachali, Assygnacyie
iednakże to insi tylko JmPan Montatek Związkowy my da
wać y podpisować ma, odpowiedziemy im na to, że nam zadna
wać cale przychodzi, nad takie [illegible] propozycyi aby Cała Rp
Powagę swą humiliare miała y dać się pod władzę JmPana Marsz
ka Skonfederowanego Woyska, który iako Ligi [illegible] sam
y Prawem, tylko [illegible] kiedy Calcatis legibus tę od nas [illegible]
[illegible], aby sami władzę JchMć PP Hetmanów od całey Rpltey nadane
oddali, aby mieli się [illegible] poddać Imperio y na tym [illegible]
to coholim hoc opera sua activitas [illegible], y traktowała adul
Rpltey tak [illegible], ale [illegible] Calamitosam Rplta
sortem, y Niebezpieczeństwa te które nam iako ab externis takie [illegible]
[illegible], [illegible] Woyska [illegible] przeciwko JchMć Na
[illegible], MMć Panów, aby ich iesze dali się amori in Patriae et Co
servatione Praw Oyczystych dyspozycyi Woysku Całemu perswadować
aby iako [illegible] tey Rpltey [illegible] ad meliora nakłonić. Na
invito [illegible] de Conkluzyą przyszło do nas in [illegible] do Lwowa tylko
JchMć Panow Kommissarzów, do Stancyi JmPana Wojewody [illegible]
[illegible] in Ordine Kommissarza y [illegible]
JchMć PP Kollegow, do traktatu [illegible] z [illegible] deklara
aby że Woysko Zkonfederowane tylko [illegible] Rpltey [illegible]
aby że Dystrybutorow swoich przysłało do Lwowa, [illegible]
[illegible] tę, aby od Rpltey także JchMć PP Kommissarzow
przysłani byli, [illegible] według [illegible] od nich [illegible]

nly

wyliczać Instrumentu, y dopiero Dystrybutę chleba zimowego ymieła
manu[?] pisali Assygnacyę na to wydali, ale Assygnacye z podpisem
JW. Pa Marszałka Związkowego, aby Woysko otrzymało. Na co
lubo te adequatissime odpowiedziało że lubo WMM Panowie, iako
Sami mowicie że chleb zimowy przychodzi z supplices, ale że
Supplicium Legum w całym Statu consulta Iurisdictione, w miedzian
[illegible], żadnym to sukcesowe nie może, bo by ty zdali powinne Rzp
tey approbare aby ie że iednak Sami Compositione declaradne
WMMW Panow odpowiedzieć nie możemy, prosiemy aby my cum toto
Collegio Związku: więcey oba Jaśnie Wielmożni Hetmani, iako y Jaśnie
Pa Kollegowie Nasi Na Radzie Warszawskiey donieśli my to aby też Jaśnie
Pa Kommissarzom, gdzie uniformi Consensu declaratum et declara
tum iż to by do żadnego miała nie może, że iednak łatwość Jaśnie W. Pa Hetma
now donieśli my y declaracyą z Ustawami przy dystrybucie by dowiedzieć się, ale
tylko przez Jaśnie W. Kommissarzow Rzpltey y Deputatow Woyskowych Skon
federowanego wypisane y podzielone Konsistencye y chleb zimowy pod
pieczęciami, y zachowując salvam dignitatem Rzpltey ex[?] [illegible] dictionem
z tadiy wolny. Czemuż tylko Jaśnie W. Pa Związkowi z recenti[?] [illegible]
przyięli, aby to obstawowali, że chleb gdzie y ma brać Imć Pa Marszałka
Konfederacyi Związkowego Zaydzie Assygnacya, kraiać sobie chleb będziemy
y aby tyle tam gdzie nam go brać będą pozwiemy. że tedy saltem
delem obsistamy w Rzpltey JWW Pa Związkowych Resoluti
onem trudności to nie satysfakcye, że tanta impietas contra Rempublicam
y sami będzie tey ze Bycz[?]ymy ziemi Confundunt ut omne manus,
ale Rzplta taki Związek nie ostawiała, aby nie mogła mieć ex te
ex proste przekładamy, y rozumiemy że WMMW Panowie tale ex
trema przeciwko Rzpltey nie weźmiecie przed się media, aby się ciey
albo ad defensionem albo ad ultionem kiedy kiedy trzeba przyprowa
dzić. Na ostatek prosiemy et obtestamur WMMW Panow gwałto
tę z Bycz[?]ymy aby się [illegible] kommissye zarazy dobrze sta
ranie zapłacenia zasługi zimowej chleba którego bez pre
tensyi Rzplta zawsze będziecie gdy go z rąk Wodzow swo
ich weźmiecie. Jeszcze raz całemu Rycerstwu proponować y prosić
tego przyść samy chce WMMW Panow, że dzie satisfakcyi, gdy g
[illegible] odio w [illegible] [illegible] będziecie; czekać my tedy
pewny chcieć od JWW Panow Związkowych Resolucyi, z którą gdy
[illegible] przyiechali, rozumiemy że [illegible] y [illegible]

expedi beradze przyjmieć nam mieli, ale w dissonam [illegible]
odebrali tmij y lubo mieli pomienionij Jchm Pan Commissarze Zwią-
zkowi Pełnipotencyą ad tractandum przecięsz taledinie nie z ludźmi tych
nad dana była, kiedy tasz Propozycya a instrukcyey nij zawarta była a ty
nijdane Assignacye nachleb [illegible] z podpisem [illegible] Jch P[anów]
[illegible], Woysku contentowany być [illegible] ordine, y ind assig-
nacye [illegible] poddawaniej przecięsz Jch P[anów] [illegible]
[illegible] wydawane być y Woysko [illegible], dij to przyjęto od [illegible]
bram kiedy totius libelli Commissarzów trudno było [illegible]
[illegible] napiecz [illegible] jurisdictione Jchm
Hetmanów. Gdy tym imieniem Commissiey Całey deklarowało
Manifestuiącze zaraz contra actum Commissionis. Commissia zas
contra Autorum [illegible] Woyska które [illegible]
et Magistratu, tak wiele sobie pomocy widząc tedy [illegible]
eventum, Oyczyzny Naszey przychodzi nam Panu Bogu napro[illegible]
potomnym wiekom y miłey Oyczyźnie [illegible] oświadczyć
że cokolwiek tylko Capacitas nra, y co [illegible] humana prudentia
mieć y myśleć mogła, te wszystkie wypełnić [illegible]
Naszym impendimus, jakoby [illegible] Woysko przywiedli do Naszey
tey Rzpltey posłuszeństwa, do Obrony Kościoła Pańskiego, do
Zaszczytu Praw y Swobod Naszych, ale kiedy [illegible] Cultus, [illegible]
[illegible] przyczyny in saxum [illegible]
żadną [illegible] nie dał racyą aby ab errore recedat, a
[illegible] Corrigat, tedy oświadczywszy się y powtórze [illegible]
[illegible] in publicum [illegible]
Naszą y [illegible] appellacyą do [illegible] Stanom [illegible]
[illegible] pozostałym w Domach [illegible] Naszym, aby [illegible]
Prawie ostatniey [illegible] Naszey [illegible]
[illegible] takowe brata przed się remedia, ktorey salutis publicae [illegible]
Conservationi [illegible] przynieść [illegible]
gotowymy które Sanguis Maiorum [illegible] peperit, perenni [illegible]
[illegible] y aby w nas [illegible] był libertatis amor, [illegible] ktory był [illegible]
przodkach naszych libertatem [illegible]. Actum w obozie
[illegible] Rzpltey [illegible]
[illegible] publica, [illegible] prawie Jchmość Pan Generał [illegible]
[illegible] Porucznicy Chorążowie y inni

Act[illegible]
[illegible]

Officerowie, Polskiego y Cudzoziemskiego Zaciągu y wszystkie Rey-
tarie y Dragonie, y cała prawie Infanterya a zatym nie tylko w ob-
sequio Rzpltey takie nie które Chorągwie Pancerne y Wołoskie
zdadzą się tedy z ce Rzpltey [illegible] prez [illegible] media, iakoby ich contento-
wać y do dalszey Rzpltey zatym [illegible] usługi. Teraz nie które Chorą-
gwie Wołoskie których w nas nay bardziey dla wiadomości o nieprzy-
iaciela y lekkich podiazdow potrzeba do Związku, te zas które zostaią
in fidelitate Rzpltey są po fortecach pogranicznych y Wołoskich
aby JchMość Panie Hetmani dla ostrzegania kraiów w tuteyszych, in casu
incursyi [illegible] ludzi Ordynansom Swoim postępuiących authoritate
swey Commissi [illegible] Chorągwi lekkich po sta ko-
ni naznaczamy. Oddawano zas debitum respectum Magistratowi Jaśnie
Wielm. JchMPanow Hetmanow, a uważaiąc y tego co JchMość WW Pano-
nie Hetmanskie Offi. zdiąwszy bułky chleba [illegible] stołu [illegible]
[illegible] tudzież y tych largicyi, takie [illegible] stołu [illegible]
meritos a osobliwie in tam desperato casu JWielmożnym JchMPanowie He-
tmani distribuere maią y tego czyniąc tego mentiata, Commissya na-
kaz aby JchMość Panowie Hetmani Assygnacye na to czy dawali [illegible]
tam [illegible] wiernego rycerstwa dalszy [illegible]
na nadgrodę. A gdy [illegible] wspomnione [illegible] Assygna-
cye tak do Dobr Krolewskich, iako y do Duchownych [illegible]
y wypłacone by [illegible] nie przy-
[illegible] insych assygnacyi, iako przeciwko Prawu y Wła-
dzy Hetmanskiey wydanych, który to Manifest dla tym więk-
szey wagi y wiary własnemi podpisuiemy rękami, y aby tym
prędzey Woiewodztwa, Ziem y Powiatow, iako y [illegible] Ce-
[illegible] y przyjście doyść mogło authentycznie, Od do Akt Ka-
pturowych Ziemie [illegible] podaiemy, upraszaiąc JWo JchMPana
Kasztelana Krakowskiego H. W. Koro. aby extrakty tegoż to Mani-
festu przy Expedycyach swoich do Woiewodztw, Ziem y Powiatow
[illegible] dla tym prędszego uwiadomienia racz[illegible], quonam
in Statu Sint res Rzplitey, y iako tu te kraie są nie tylko od nieprzy-
iaciela ale y od naszego Woyska [illegible] y [illegible]. Działo się
we Lwowie na Ratuszu in loco Castrensi et [illegible] publicam [illegible]
ciey

Nouembra a° 1690. Stanisław Jabłonowski Kasztel. Krakowski Hetman W. Koronny. Feliks Potocki Woda Krakowski Hetman Poł. Koronny. Jan Jabłonowski Woda Wołyński Marszałek Koronny. Woda Braniowski [illegible] Podkanclerzy. Alexander Lipski Kasztelan Sieradzki. Mikołay Zaboklicki Kasztel. Kamieniecki. Jan Sieradzki Kasztel. Bełzki. Krzysztof Skorbek Kasztel. Halicki. Alexander Jabłonowski Chorąży Koronny. Hier. Lubomirski Podsk. Koronny. Stefan Potocki Łowczy Koronny. F. Ledóchowski Podkomorzy Krzemien. Starost. Trembowelski. Starost. Chęcinski. Alexander Zaporowski Staro. Grabowiecki. Michał Potocki Staro. Krasnostawski. [illegible] Starost. Lesiecki. Ujścicki Staro. Adalbert Nowakowski Sternik Wołyński. Hier. Dunin Zydoczowski Staro. Stefan Potocki Starost. Kiliński. Woyciech Czacki Włodz. Staro. Stanisław Ledóchowski Podstol. Wołyński. Antoni Sosnowski Podstol. Halicki. Kazimierz Stanisław Ligęza Minor [illegible] Andrzej Zbierżowski Kasztelanic Chełmski.

Stanisław Jabłonowski Kasztelan Krakowski [illegible]

6

Przypisuję do Naiaśniey[szey] Rzeczy[pospolitey] Polskiey Xiąża Jmć Loisa
Szalleu Inwentarzcza ex 1 Synowca Jego Mości Jmć Krakowskiego Kaliskiego Dziec
ia Konecpolskiey Margrafa Montecianu Xiążąt Dobrzynskiey Familii a według me
dy dlanskim iedynego Brata y Ostatniego Dziedzica. Przypisuję Dziedzic
Powiednaz Xiążę Ignac Oreschalli Inwentarzcza ex 1 Synowiec mojego Jmć
tury odkrycie swego Naiaśnieyszey Rzeczypospolitey Polskiey wszem piorą ombo de
tyt wzaiemną miłością cieszyć się spodziewa y Mianie. y dlatego in ane
am Augusti Comitij przystąpić nie obawiał się. z Xiążętami Rzeczy
Polskiemi a tak cnotą y nie innym iak Ojca zasługami ćwiczące
mi owszem y z Piastami y innemi Kandydatami o Koronę
tey Koronę że w emulacyą wchodzić niemy się widomie y hucznie
[illegible] certhybus adulterante fato zmarłemi żaden Korony tey nie
[illegible] owszem wolne electio gentis suffragia godnym godnemu
tey postanowiłyby, tedy z miłby Jena tego według Xiążę gdyż [illegible]
quidquid in se est Naiaśnieyszey Rzeczypospolitey pod nią nie tylko poddaie, ale
Oltarz żadnego z postronnych Xiążąt obiera lub innym [illegible]
nie iest koniecznie tylko wolnej electioni gentis [illegible] przyznaie,
który powinien przyimie [illegible] y wszystko to czemu Napisano
y dobrym sumnieniem wybornie Mianie. Imo. Naiaśnieysz
Rzeczypospolitey prawa postanowienia takie Pacta Conventa, cesli [illegible]
trzeba będzie przydać a tamę Accident tamać nie będzie. 2do. Drogi
y nie nawspomni electio gentis [illegible] nie tylko [illegible] nie
ale tey [illegible] przez, iesli przypadnie potrzeba [illegible] będzie.
3tio. Na zapłatę Żołnierzom Oław milionem od [illegible]
Naiaśnieyszey Rzeczypospolitey [illegible] gotowych [illegible] 4to. [illegible]
[illegible] 5to. [illegible]
wydarte [illegible] Naiaśnieyszey Rzeczypospolitey takie [illegible] y do
[illegible] na pożytek [illegible]
[illegible] będzie. 6to. Aby Rzeczpospolita [illegible]
y Reformacyą [illegible] Reformacyi
[illegible] Monety [illegible] pozynie [illegible]
[illegible] y to [illegible] Rzeczpospolita [illegible] będzie
7mo. aby zapłata Żołnierzom [illegible] nie była [illegible]
[illegible] będzie. 8vo. [illegible] Collegium na 25 [illegible]
[illegible] Szlacheckich pod [illegible] dochodami y prowenta
mi opatrzone [illegible] fundować będzie. 9no. [illegible]
nie [illegible] Starostwa tedy na wszystkie [illegible] Rzeczypospolitey [illegible]
Dziedzicznie [illegible] nayboqatszy [illegible] y [illegible]
[illegible] takie [illegible] wszystek [illegible]
[illegible] pro tempore
[illegible] Testamentem Zapisze. 10. Wszystkich tych [illegible]
[illegible] Rzeczypospolitey
wszystkie takie [illegible] Medyolanskim [illegible]
będzie y [illegible], y [illegible] Konecpolskie Margrafstwo
Monteciańskie [illegible], y [illegible] Dziata [illegible]

dości Szatky będące y pieniądz w Krymie, a w [illegible]
Cłeyi, w Genui, w Madrycie, w Amsterdamie y gdzie indziey na [illegible]
pożytek chrześcijan, [illegible] [illegible] odda Rzmo. Ponie[illegible]
Debet [illegible] [illegible] [illegible] może to [illegible] od [illegible]
drogich y [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nie [illegible]
[illegible] y [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] tablicach [illegible] [illegible] y [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
o czym które [illegible] pod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] które [illegible] y [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pisać [illegible].

Vivat Vivat Vivat dux bedelsi

y mamy nie prawda.
P. Skulski. P. Matucia. Leśniewicz
coma [illegible] w Polomie.

List od dobrze Oyczyznie Życzącego pisany.

Ja do Żadnego nie applikuię animum Candidata, bez zgromadzenia Braci ad Campum Electoralem nie u siebie non concludam poki wszyscy z sobą nie porozumiemy się co utilius nate[illegible] rudebitur Reipublicae, chociasz pozalże Boże, że w wielu osobach zagęściły Particularitates po Francusie, ktorego strzegąc się iako exosum, et fatale nomen Reipublicae tot sudoribus Przodkowie nasi ledwie się od niego ochlebrowali. My zaś in Corruptionem nostram vergimus, Utrumli nie uważaiąc finem coby to za sobą pociągneło. iakie Corruptellas, civitates Aemulationes cum externis, odia cum vicinis, dependencye od Korony Francuskiego Chytrości białogłowskich, venena molimina z Turkami y Tatarami przeciwko Woyny Chrześciańskiey y imieniowi krzyżowego, subdolas artes, upor w Radach quidquid Valentium valde volentium, a quod essentiale wdamy nas w Woyny z Moskwą y Cesarzem Brandeburczykiem ktory nieprzyiaciela swego torvo oculo widzie będą musieli nam krolującego. A coż dopiero byłoby za krola Francuza kiedy y teras choc go ieszcze niemasz, a przecie widziemy że tu więcey ważyło u Modernych słow teraznieyszych ieden Lokay Francuski niż szlachcic Polski, pachnąc Contemnuiąc szlachtę ay zabieraią impune. aley to naybardziey Considerandum że by się Woyna ktora iest in Imperio z Niemcami teras nie przeniesła do Polskiey, kiedyby nostris brachijs Franczuzowie Interessa swe dźwigać potrzeby, y iako inquieta Capita Pacethonty, regimine zapalili nas wespoł z Europą całą, od ktorego dotąd ognia z opieki Boskiey byliśmy wolni, teraz by śmy podnitą teg. sami siebie byli. Przeto Consideres WMM Pan iako veteris et antiqui probati sensus Reipublicae vir, ktory dobrze pamiętasz quos sudores godney pamięci Jegomść Pan Lubomirski Marszałek Wielki Koronny ad reprimendum za[illegible] walnie exhiberanc od

takiego tego Rempublicam wyciespiał. Czy godzi się [illegible] nam teraz in Servitutem et Iugum przedaiąc się tak chytremu y niespokoynemu, Całemu Swiatu uprzykrzonemu Narodowi ale wsadziwszy na Państwo Francuza z Żoną, z Dziećmi Siostrami pełnemi wszelkich lekkości, y Urzędników prostych ale wykwintownych y zawziętości francuskich od ktorego per Signum Crucis libera nos Deus noster. To wmm Panu ex voto danney szczyrości pro Confidentia wyrażam, do gotę naybardziey boię. bo Sive dormio, Sive vigilo, zawsze sobie videor pomienionego godney Pamięci Imć Pana Marszałka wolnym widzieć przestrzegaiącego mnie abym nato tego nie pozwalał, y byłbym Iniurius Reipublicae y krwi Szlacheckiey gdybym ią tak lekkomyślnie na wszystko złe et ultimam perniciem miał zaprzedać, bo to palpo raz Oculis, a nie day Boże aby potym manibus.

List pisany pro Republica.

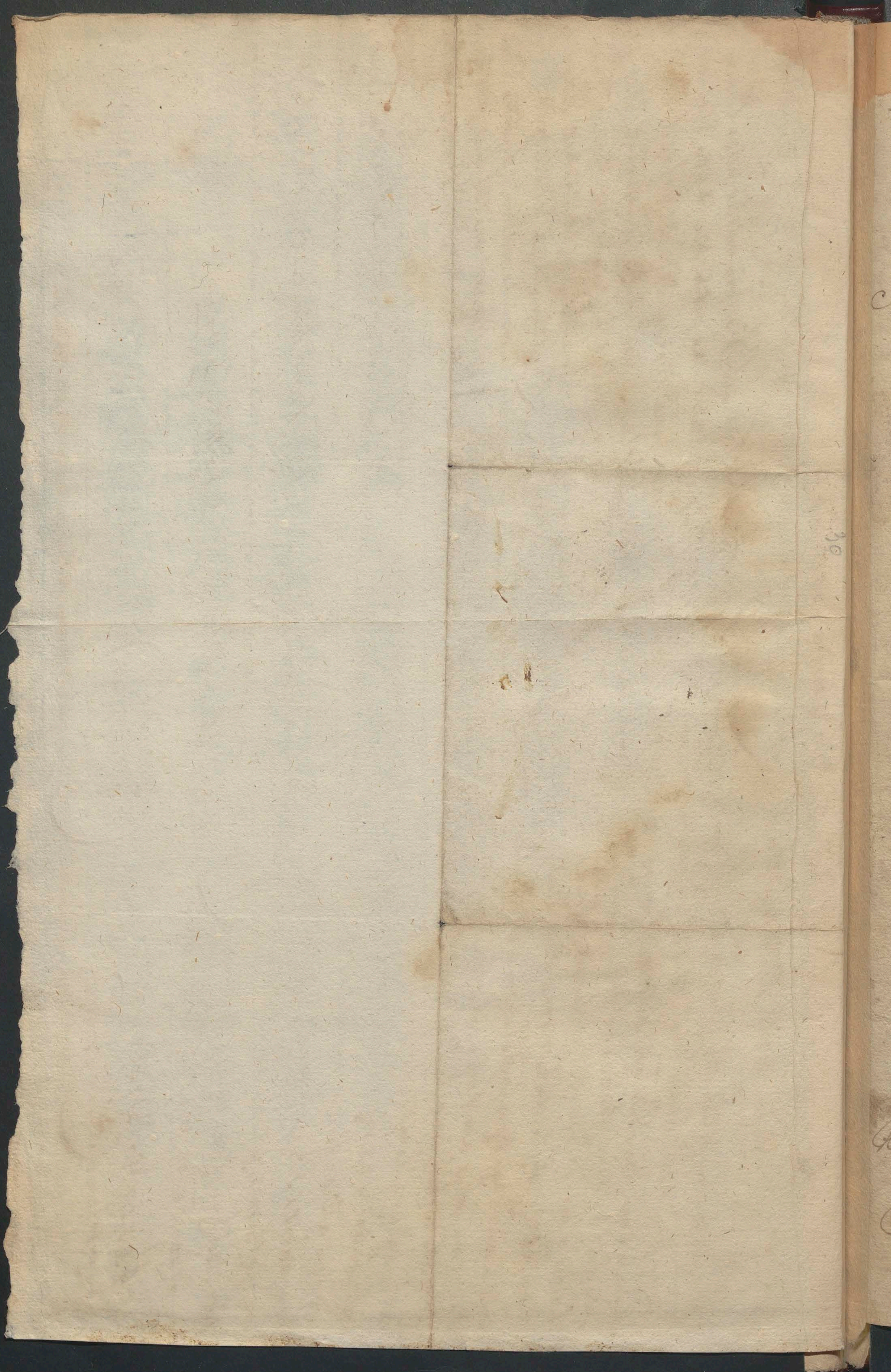
8

Alexander Ciołek na Drzewicy Drzewicki kasztelan y
Pułkownik Województwa Lubelskiego.

Wielmożnym Ichm. Pp. Urzędnikom, Dignitarzom, i całemu Rycerstwu Wdztwa Lubelsk.o moim wielce miłym Panom y Braci przy doniesieniu Braterskiey ukłonu, do wiadomości donoszę. Pospieszywszy na pierwszy Dzień Elekcyey z Ichmciami Pany Posłami od WMciów Panów uproszonemi, zastaliśmy zgromadzone Województwa Małopolskie, y Sięgaiące też gromadno Wielgopolskie cum toto utrzymania Wiary Swiętey Suprema Rupilke wolney Elekcyi Praw y swobod Oyczystych krwią Przodkow naszych nabytych, y dotąd per Generosa civium pectora utrzymanych. Ergo gdy tanta Congerie tu nie zostawaią Województwa, gdzie Zę quidere Consequencyą, ze zechce Rzplta nie zawodząc tego uprzedzenie czasu, skracać Consilia, y Elekcyą konczyc, żeby tedy z tąd Województwu naszemu iakie non emergat praeiudicium Communicato z Ichmciami Pany Posłami tu przytomnemi Consilio, Udało się aby in fundamento Pułkownikowskiego mego Urzędu, na który mię Prawo y WMciów Panów braterskie postanowiły affekta, Uniwersał te Inotescencye, y prosił abyście rigore et virtute Praw Laudów y przysięgi wykonaney byli obligowani, y z wrodzoney ad tuendam Libertatem ochoty chcieli pospieszyć, iako nayprędzey na mieysce między Czemiernikowem a Viazdowem ponieważ insze obstacula nie dopuszczaią pod konarami, magnantes zad urgent Consilia omnia radnes Sięgaiącego trzeby: gdzie czekać WMciów Panów y wspólną radą tę obierzemy dźwigać będziemy. Czyniąc tamże Popis ad instar innych Województw odprawiemy Generalny. Które Inotescencye aby były po miasteczkach, Parafiach, y mieście Lublinie publikowane, bez omieszkania potrzebną rzecz uważam. Dla czego y ręką własną przy pieczęci podpisuię się. Datt. w Warszawie d. 16 May 1697mo.

Locus Sigilli Sui illust.

Alexander Drzewicki
kasztelan Lubelski mppria.

Kopia Listu JgmPa Baranowskiego Marszałka Woyska zKon-
federowanego Krnego, do Xięcia JeMci Kardynała Prymasa Korngo
z Sambora die 13 Nouembris aᵒ 1696.

Nayiaśnieyszy mcі Xiąże Prymasie Rzpltey.

Na declaraciją Waszey Xiązęcey Mości, przez listy y Posłow naszych z
Warszawy przysłane Rycerstwo przyiąwszy wrodzoney swoiey skłonno-
ści wszelkie ku Dobru Rzpltey sposobi przyimowac, teraz wrzesnie od
Iaśnie Wielmożnych JchmPanow Kommissarzow od Rzpltey odebrało
odpowiedzi; bardziey z respektu Prywaty iakieyś, ktore Oyczyznie
mu Oświeconey Polski WXM prezentuiemy sercu, albowiem lubo
te kamienne dla Rycerskiey nie kierpaney krzywdy, nie iuz
ktora dosc postusznie Woysku dokuczyła, ale że ieszcze y nowa
teraz rodzi się naszego wrodzenie przez niepozwolenie WKonfedera
cyiey Konwokacyiatney pozwolonego chleba, iednak w Uszanowaniu
y miłość, z Spolney naszey Oyczyzny waży się one cauere. Kiedy
ieszcze supplikuiemy, do WXMaty s WXMości, wpatruiąc się w po-
stanowienie Confederacyiatne, nie czekaiąc na Osa Zupełnie
Woysku pozwolił mi dać chleb Zimowy, y swoim Zagrzać Uniwer-
sałem, tak Iaśnie Wielmożne Duchowieństwo, iako też y Stan swiec-
ki do oddania onego, poniewasz Woysko y niedawnemi czasy za
znoiło się wprawie Marsa, Czynami. y dalszey przestrzegaiąc Rzpltey
Całości, nad granicne sobie obrało Stanowiska Zimowe. Nieczy pil-
tedy ze opacznie tłumaczą Nasz Zaciąg zeło opinią. albowiem mi dźwi-
gnie zniey przysięga nasza, y Instrukcye do Wielmożnych Ichm
Panow Kommissarzow, dawne miejsca im kibwna ki WXMsc nie będzie
miała, ale Sprawiedliwości upominaiącym się y żebrzącym. Należy-
cie uiasz WXMośc, Imieniem Całego Woyska piszę się
WXMm Dobrodzieia Życzliwy y uniżony Sługa.

Piotr Bogusław Baranowski
M K Rycerstwa mpa.

Kopia Respons od JmXdza Kardynała Prymasa, do ImP. Baranowskiego
Marszałka Woyska zKonfederowanego z Radzieiowic die 4 m xbris 1696.

Wielmożny mnie Mości Panie.

Stanęli tu dnia wczorayszego JchMość Panie Posłowie od WMciMPana

y Całeg.o Woyska z Instrukcyą y Credensem do mnie wyprawieni
expostulabunt y ostatnie to wszystko Comiech in Commissis, ale tak
z Instrukcyey iako y z Relacyey Ichmw non extinctus przeciw Oy
czyznie amor, emicat, tudziesz publicum Tranquillitatis Studium, nie
odbiegam iednak nadzieia, że porozumiawszy się lepiey in hoc lugubri
rerum Statu, omne obtentum malitiam induet, Naypierwsze tudzież
obtentum Niekontentowania Rycerstwa Imie Towarzyskie iako
by poniżone, nie winniem od Rzpltey, która omne nomen a militia
gloria tenet, y iako praescriptum Libertatis Romana amula Signa
et Equitas venerat, tak y Oręż Commilitonis Nomen in pretio
habet. Jeżeli zas a privato aliquid publicum patiatur, ile kiedy cięż
naszego Prawo. Wiem że krwawe zasługi in pretio być
aley to iuż po większey części w Woiewodztwach uchwalone [illegible]
wantiest zas ditata praemia, albo też non exiguo obser-
wane, Żołnierskie animae Miękące annuit iuż distribuuia ina
Niegodnie [illegible] aliud quid suspicari, przeczytawszy przysięgę [illegible]
[illegible] Pana, w cale uczyniona. Czemu tedy kiedy niemasz że tak
dalece o co mówić nie maie WWMM Panowie pod Władzą Wodz
y Starszych swoich powracaiąc, y z niemi wraz tego Chlebaśmy
Rzpta kraie chleba zażywać, in charitate et paritate. Roz
dzielać membra a Capite niepodobna, ani tesz WMM Pan pomnie
tego potrzebować zechcesz, abym miał Suffragiam sane Universal-
morim autorizować, ani sa hinc censura na to pozwalać, ile tam
gdzie iuż Hetmanskie assignacye Zaszły od Kommissyey Rzpltey
utwierdzone, a ciepiej sub rigore Sądów Kapturowych, na nie posłu
sznych. Vera ne an fucata loquor, sub Censuram WWMM Pan poda
y Całeg.o Rycerstwa przeciw którem nie dopiero affekt moy Starani
y Życzliwość świadczę. Po coż tedy iuż dłużey tę utrapioną Oy
czyznę in languoribus trzymać, Populum in lachrymis. Jn
[illegible] reference na ustna Relacyą Ichw Pp. Posłów którzy defe
rent przytym WMM Pan. Żal moy et querimoniam [illegible] licen
tiam przechodzących Chorągwi, które by iakoby ex condicto
industria Dobra moie Dziedziczne w Woiewodztwie [illegible] kim, ad
Inopias redegerunt, y kilkuset Gospodarzow do [illegible] spałki, [illegible]
iąc do tych czas ten respekt ex meritis, iako tesz y ex Gradu [illegible]
distinctionem, nie opatrzy tem tez ani wzalogi, ani w Domow
precautiones, wspieraiąc się in lege publica, tosz y teraz
Woysko, y niemnieysze zasługi moie, a przecie nie tasz [illegible]
skrecya, a iakosz niemaią tu tępi dare, wszyscy na same [illegible]

ka

ku Smie, kiedy Libertas et Immunitas Szlacheckay tak pie-
szczonie dotąd zachowana, in Capite suo impetitur, ale otym na
mniey teraz, kiedy Publica magis urgent, ktore gdy matinori Um-
ontowana Speculationi ai Examini podaie. Jestem.

Poema vino Latina Contra
Omnes Poetas

Vinum Dulce Cor permulcæ
Te non bibunt Mali Turcæ
Solum Christianitas
Non personæ tamen Viles
Sed Barones et Nobiles
Ubi Culta Civitas
Rex Senatus Trabeatus
Et æquestris Ordo Latus
Qui Circumstant Regium
Bibunt Mustum formant gustum
Iam Rhenanum tam præstum
Maolatium et Chium
Bibunt Duces et Reduces
Et in hostem tantum Truces
Martem lavant Phalerno
Bibit Miles Amabiles
Iocos Spargens in futiles
Divisores Hyberno
Amat vinum et Lublinum
Et Piotrcovium Syradinum
Ubi Multi Iudices
Lis non bona Vinum dona
Donans prævalet persona
Et Triumphant Calices
Enim vero Sine Mero
Nunquam licet Præsbitero
In Sacris Operari
Ex latice terna vice
Vinum versat in Calice
Qui Assistit Altari
Religiosi certa Dosi
Vinum Bachi Generosi
Hauriunt sed modeste
Moniales ad Sodales
Scyphos Mittunt liberales
Occultatos Sub veste
Hinc bibite Stagiritæ
Fontem Bachi hunc adite
Mi Collegæ Poetæ
Crescit vena dum Lagena
Inest mensæ meri plena
Versus procedunt læti

Format versus Vino Mersus
Adest sermo bene tersus
Perorantis Labulæ
T. H. Sacri Theses Macræ
Ingenium dant Alacre
Ubi in mero bullæ
Gramatici Politici
Iuris Divini Canonici
Non Contemnunt hanc Testem
Præ Bartolo Vinum volo
Pandectatum Ultra Nolo
Pharraginem Molestiæ
Padagrici Hiragrici
Nonusquam sunt Inimici
Vino claro veteri
Eger gemit Morbus premit
Ast Dolorem hunc ademit
Largior haustus Meri
Prodest Claudis parum audis
Sume Scyphum plenus laudis
Bacho debes auditum
Hinc Organa male Sana
Sumptus laxat per Membrana
Transmittendo Sonitum
Iam Morbidi ipse vidi
Stomachi Curant languidi
Sumptu mero defectus
Bibunt Senes implent renes
Exhilarat et Iuvenes
Concitando Affectus
Nec Fæminæ genuinæ
Abhorrent ab hoc germine
Vitis Soporiferæ
Bibunt Culte sed occulte
Nam cum Multum tum sunt Stultæ
neq; possunt Sapere
Forma vultus decor Cultus
Rubet, ubi liquor Multus
Caput Torquet injustè
Cadunt Bullæ Murenullæ
Decidunt Oris Maculæ
Quas hæ ponunt venulæ
Mercatores habent mores
Ad bibendum proniores
Dum regressi ex Via

Ubi vendunt quod expendunt
Ut non perdant hinc intendunt
Venalum pretia
Turcæ soli dare Noli
Temnunt merum Malevoli
Arii Sectatores
Et Iudæi Veri Dei
Hostes minus favent ei
Et Cygani Extorres
Tu Avare bibe Mare
Nos potamur hoc Nectare
Pannonico ex solo
Vinum funde sat abunde
Aula vale, minus Munde
Senator esse Nolo.
Insint mensæ dapes densæ
Et ubi multæ Impensæ
Cum Saccharo pipere Croco
Bache sunnas ad Pannonas
Et sortitus minus bonas
Istis cresce in Oris
Nos Poloni in te proni
Nomen Colimus Patroni
Hujus grati liquoris.
Vax, Evax — Concinnate Cives
Vivat.

10

33

Instrukcyja WW. Ichm. Panom Posłom Woiewodztwa Sandomirskiego albo raczey Reskrypt na Instrukcyją Ichmciom od Woiewodztwa Lubelskiego, dnia Szostego Msca Czerwca Roku Panskiem 1699

Cokolwiek w Sercach WWmmch Panow y Braci Swobodnych przy Dobru Rzeczypolitym zaiyduie się zarliwości, y cokolwiek Ichm. Falte mentis z Przodkow naszych prisca virtutis tenaces, teraznieyszym czasom na pamięc przywodzą praeclare gestorum, y podobnemi dla całości Oyczyzny Akcyjami podaią, ad gloriosam imitationem, kiedy dawne wieki, powszechney y Zobopolney inter Cives Zgody Jedności praedicata Exempla, maiy sobie za Fundament Szczęsaia, y wolności swoich, a niezgody y zbyteczne Emulacyje między Bracią za Prognostyk publicznego Upadku, Toż y ta wysokie super retroacta Secula WWmmch Panow y Braci, przezorne Consideracyje, nietylko się nam intime mieszczą, nietylko radiutus Zaymuią in praecordiis Ichmciow Panow Braci Woiewodztwa naszego Lubelskiego, pari zelo et candore z WWmm. Panij tu wspolney Oyczyznie Matce naszey aestuantibus, et vendicant, w szczerey mych affektach naszych swoią aestimacyją, y podziękowanie pro teneritudine życzliwych in Publicum Interessy

111

ÿ za poufałą Rodnych obrad z Woie wodztwa...
szym kommunikaciją, ktore effusis omnium a mi...
testamur WWm Panom ÿ Braci, ale tesz zda...
ma nasze in Innym Colliment et concentrant Ani...
dium, et amorem według instrukcÿ ÿ ... ... z Nasze... azebyśmy wspolnie z WWm
Pany tak Brancia Oyczyste Prawa ÿ Swobod...
skutecznie ÿ zgodnie starali się manutenere ~~zgodnie~~ Wi...
dziemy bowiem częstokroc iako divisa et di...
vnita Civium Pectora et dissidia dobry rząd ...
Staropolskie Zwyczaie, mez Przodkow ÿ Antece...
ssorow naszych praktÿkowane poruszÿwszÿ e...
Orbita internæ quietis, prędzey in discrimen...
wprowadzaią publiczne Interessa, podczas kon...
sultacyey, niżeli in præsidium et Solamen Pew...
go bespieczenstwa. Iednak przy nie wątpliwe...
nadziei łaski ÿ Opatrznosci Boskiey, ÿ nas...
samych ad Publicos Tractatus applikacyey mo...
żemy zawsze takie obliquos Casus wyrowna...
ÿ wÿprowadzic in vias rectas, ÿ gdy iedno m...
żumiec będziemy, przy wspolney zgodzie, moze...
my przyiść ad portum szczesliwych obrad, ÿ po...
rozmaitych w Oyczyznie naszey internecie...
cÿach spodziewaisię meliora lapsis, ile kiedy ...
Tronie naszym Polskim Excelsi Dextera Po...
osadziła takiego Monarchę, ktory a spera fa...
Oyczyznÿ attemperat Lemmento, Oycowskiey ...
tosci, ku nam wszÿstkim, Differencyie międzÿ...

nami.

nami Czpakaia, do Zgody y Confidencyey pater-
na manuductione Synow Oyczyzny prowadzi, et
pro Bali consilionum życzy przedsię brać we wnę-
trzny Pokoy, y pewnie rozprzestrzeni Ozdobam et
Decora Gentis, iako iuż poczyna a primordijs Szczę-
śliwego Panowania swego, Zawoiowane odbieraiąc
y przywłaszczaiąc corpori Rzeczypospolitey kraie, y
Fortece, y w tym juste uotis et precibus iako Samych
WWm Panow y Braci, tak y nas wszytkich
dosyć skutecznie respondet, kiedy Woyska swoie
według łaskawey declaraciey Za Granice wypro
wadza, y tu pokazuie Regiae Dotis et clementiae
Specimen. Iz z Ekonomiey Sandomirskiey vsta-
piły Regimenty, iako WWm Panow y Braci poufała
de nas Braci Confidencya raczy nas informować,
Zaco y my gratos sensus wyrażiemy JKMci,
Honory y Pobłażaniye WWm Panow, tak iako
nasze własne aequa lance Amoris ponderantes
Lecz rzeczą samą istotną JKMość Pan nasz
miłościwy raczył declarować relegaiyą Woy-
ska swego. Do Naszey WWm Panow y
godney eu sensu Libertatis Reflexyey nad Od-
naiyą Alternaty naszey Małopolskiey y
my przydaiemy wspolne Suffragia ad tuen-
dam praerogativam Provincyey naszey, y
w Instrukcyey Ichmościom Panom Postom Seno

Zalecemy, aby communi libertatis zelo et studio
z Jchmciami Pany Posłami WWmm Panow in u[nu]
O Redintegraciy Honoru per binam et iteratam
Directionem Laski z mało pożyteczney Alternaty
Potrzebne bardzo zdrowym y gruntownym
Rzpltey Radom Prawo de decimatione Generała
Korczyńskiego postanowione nie słuszniey
go bydz znamy, iako ratificare Nowella Con-
stitutione, y przywieść ad antiqua praxim, po-
was takie Zjazdy, akty, y obrady Seymowe psu-
draiące, więcey przywieść mogą Rzpltey emolu-
menti collatis in unum dla Dobra Pospolitego studijs
et Consilijs. Jako tedy pomienione puncta, tak
y niektore ekstymek ex re et necessitate utilitate ~~...~~ [interlinear: prawnie naszych]
na Seymiku teraznieyszym Coalescent, Jchm
Panom Posłom naszym naszym podamy w in-
strukcyey y fraterne obtestabimur Jchm fide
Honore et conscientijs żeby bez Interessu samo
Dobro Pospolite promowowali, y we wszystkich
materyach z Jchm Pany Posłami WWm Panow
zgodni się et unitis [unanimi et] iunctis affectibus, stawaią
przy prawach y wolnościach in fracta fide et
virtute, stołując się ad magnes WWmm Panow
sensus pro Republica militantes, ktorym y my
wszyscy Prawa vota nasze subscribimus,
Nam y Posłow naszych zproszonych do WWm Panow posyłamy
a Seymik nasz przy zaczętych tych ... nadchodzi
nalezy limitowali dny.

Traktat z Rokoszem Generalnym Zawarty Die 5ta May A^o Dni 1698uo.

My Rady Duchowne y Swieckie Dygnitarze Urzędnicy y wszy-
tko Rycerstwo którzyśmy się contra convulsores Praw [illegible] per
Scissionem Wolney Elekcyey Zrokoszowali w Okopach między Wolą a War-
szawą die 20ta Augusti, Anno [illegible] proxime praeterlapso ad noti-
tiam wszytkich et perpetuam rei memoriam zostawujemy. [illegible]
wiadomo Swiatu iżeśmy się non parcialitate [illegible] [illegible] zgody
[illegible] Naiaśnieyszym Krolem JM niedawnych [illegible] prawa o wolney Elekcyey
otrzymane były, y to poprawiono w czym iest exorbitatum.

mediacyą Elektora — Z tym koncem za Uniwersałami X[ię]cia JM [Pr]imasa tudziesz JM Pana
Marszałka Rokoszowego [illegible] pro die 18ua. Febr. Anni currentis
[illegible] y mediacyey [illegible] Xiążęcia JM Xcia Brandeburskiego
akceptowaliśmy; ale kiedy w [illegible] czasie wydane Uniwersały et Servi-
entes [illegible] incommoda [illegible] Ziachać się wszytkim Wdztwom y to
termin [illegible] nateży przyszło do tego, żeśmy to
opus do sposobnieyszego czasu differre musieli. Ac tandem za powtor-
nymi X. JM Primasa y JM P. Marszałka Rokoszo[we]go Generalnego Uniwer-
sałami ziechawszy się na Termin do Łowicza amplexi iesteśmy ofiarowaną
[Media]cyą — [illegible] ofiarowany a [Sanctissi]mo Domino Dno Nro Innocentio eius Nominis XII medi-
atią w której przysłanego a latere Extraordinarium Nuntium JM Xdza Paulucciego
Biskupa Ferrariyskiego pro indubitato Ministro S[anctissi]mi Dni Nri et Sedis Apposto-
licae recognovimus. Obrociliśmy się ad Secundum Lapidem Angularem chcąc
dostatecznie informari iezeli JchM P. Kommissarze przysłani od Naiaśn[ieysze]go Króla JMci
maią Sufficientem do Traktowania z nami Plenipotentią, którą penitus uważywszy
uznaliśmy bydź dostatecznie Competentem et Juribus Libertatis idoneam, który tenor
seguitur takowy.

AUGUSTUS II Dei Gratia Rex Poloniae Magnus Dux Lithuaniae Russiae
Prussiae Masoviae Samogitiae Kijoviae Volhyniae Podoliae Podlachiae Livoniae Smolensciae
Severiae Czerniechoviaeq[ue] nec non Haereditarius Saxoniae Dux et Princeps Elector.

Notum testatumq[ue] facimus universis et singulis praesentes visuris quia Nos pro singulari
erga Patriam hanc eiusq[ue] quietem ac emolumenta studio toties inchoatum ad perfi-
ciendam Animorum et Partium Unionem cum Illmo et Rmo in Xto Patre
Dno Cardinali, Archiepiscopo Gnesnen[si] Primate Regni nec non Illmis Mgcis Sena-
tor[ibus] et Equestris Ordinis in Confoederatione Rokosz restantibus Tractatum var-
[i]is circa paterne oblatam S[anctissi]mi ac Beatissimi Patris Romani Pontificis per Eximium
in Xto Patrem Dnum Paulucium Episcopum Ferrarien[sem] Nuntium suum Extraordinarium
Interpositionem reassumere, ac tandem fluente [illegible] [illegible] authen-

atis Suæ Sanctitati per omnia respondere cupientes ad terminandum
hocce negotium Rndmum in Xto Patrem Dnum Nicolaum Swięcicki Episcopum
Kijoviæ Nominatum Posnanien et Illrem ac Mgcum Carolum Ducem Radziwiłł
Procancellarium M.D.L. Commissarios Nros designari et destinari esse duximus
quid Praesentibus designamus et destinamus partes et concedentes ipsis plenariam et
omnimodam facultatem Nomine Nro totum hoc nte legitime ac debite agen
tractandi et concludendi quidquid ad desideratam Animorum Unionem termi
nandum [illegible] totum [illegible] negotium necessario spectaverit, cuncta vero per
eos in [illegible] finem [illegible] prohabitam Informationem et Instructionem ge[...]
Nos prorato et grato acceptaturos et habituros esse. In cuius rei fidem
[...] Ma Supremas Sigilli [...] commissimus. Datum Varsaviæ
die 6ta Maj A. D. MDCXCVIII. Regni Nri Anno primo. Augustus
Rex. Locus sigilli. Stanislaus Szczuka Referend. Rgni [illegible]
Gdy Zatym tak Zmediacyi [...] Beatnie nostri [...] Expensantenyi
Naiasnie. Krla Jmci y Z samych [...] komissarzow y ... wiadomo tey Oyczyzny
dobrze Zasłużonych Kontencij Wszystkiey Wraz z Generalny do ktore. [...]
Nasze. wyprawiliśmy Za komissarzów Jasnie Wielmożnych [...] Jmci Xdza Franciszka
Prazmowskie. Łuckie. y Brzeskie. Biskupa, Alexandra Szczęsnego Hrabie na
Lipskiego Kasztelana Sieradzkie. Rawskie. y Staroste Kazimierza Gradzyskie
Kasztelana Brzeskie Kuiawskie. Z Senatu WW. Jmci P. Mikołaia Dobrinskie.
Dobrzynskie. Mostowskie. Płockie. Abrahama Jarzyne Rawskie. Podkomorzych
Macieia Gaykowskie. Radzieiskie. Feliciana Kraieskie. Gostynskie. Andrzeja
Radomickie. Ostockie. Starostow Macieia Crinskiego Sieradzkie. Alexandra
Mokronoskie. Rawskie. Chorązych. Jana Małachowskie Poznanskie. Au
gustina Kotuckie. Inowroctawskie. Sędziow Ziemskich. Adama Trzcinskie
Stolnika Gostynskie. Stanisława Rogalinskie. Pisarza Ziemskie. Po
znan. Macieia Zaiaczkowskiego Podczasze. Sochaczewskie. Macieja Lem
bickie. Kasztellanica Leczyckie. Jana Strzemeckie. Wawrzynca Sur
dzinskie. Alexandra Zaleskiego ex equestri ordine, Ito quod Felix faustum
sit pro Iuribus Libertatis o ktore smy się byli Konfederowali, postanowiliśmy
A naprzod dosyc czyniąc Zarliwosci in orthodoxa Fide przy ktorey prin
cipaliter Rokosz ten podniesiony był firmiter obiecuie J. K. M. wszytkie
Prawa y Swiątobliwe Zwyczaie approbowane od wszytkich Krolow Polskich
osobliwie od Jana Kazimierza Michała y niedawno zmarłe. Jana III. Sacro
Sancte wypełnione osobliwie w rozdawaniu Krzeseł wakanse manute
nere et defendere y wedtug nich sprawowac się y odstąpic z konferency
przyszłey niżey Naiasnieyszym Krolem Jmc a Xcie Jmc Primasem y Jmc [...]

Pewnem Wuntyszem extraordinaryinym, ktore Oyczyźnie moze erui salutare, ku utwierdzeniu Wiary Swietey. Ostrożnie wprowadzeniu in viscera Krolowey Jmc, to wszytko JKMc acceptowac et firmissime trzymac deklaruie. Erekcyi de novo Zborow Kalwiny nie pozwoli, y Predicantow ob necessitatem dissidentis Exercitus tu wprowadzonych religiosie nie odstępne kaze. Czego Zas vestigium etiam Zatrzec praktykowane, in Sessia Sepia Elekcyi obiecuie JKMc wydac zaraz post accessum Seymu Generalne. Diploma Libere Electionis restringendo omnem Successionem do korony, y iako niema Zadney pretensiey ad Rempublicam nie erogate quomodocunque pecunia, y iako vocem vetandi Sacrosanete obserwowac będzie.

Iako Zas JKMc futurorum seminatorum causi potentium Satisfactione tak deklaruie, Ze ex clusiwe nie doliczono tyrcze ad complementum Dziesięciu Millionow in Campo Electorali deklarowanych na Zapłate Wovsku Oboyga Narodow, tedy one iako nayprędzey być moze doliczyc kaze. Na nieprzyiaciela krzyza S. tak ie wal aby samarzi tylko wszelkimi seruingami kontentowac się nullo modo czyniąc aggrawacyi dobrom tak dziedzicznym, Krolewskim iako y Duchownym po odprawionej Zas da Bog szczęśliwie Kampaniey nie dopuści JKMc intrare więcey Woysku temu in viscera Regni.

Omnem Zas Lapidem Zechce JKMc movere aby Kamieniec y Podole Panstwu temu reincorporari mogły. Daie y w tym JKMc Regie virtutis specimen Ze lubo nie Woysko iego Własne excerbitauit w przechodach czynionych przez Woyska, tedy deklaruie do tych wszytkich Woysko postac Commissarzow ad faciendam Inquisitionem y po słuszney dedictiey intra sex menses, iniuriatis uczciwy uczynic Satisfactyą. Oczywiście Zas Commissią naznaczy JKMc na ktorey wszyscy iniuriati tak w drodze tam intra quam extra Regnum spolia od Woyska JKMc iakowy ciktorzy szkody ponieśli pod słowa perpensis pro Iustitia damnis in relli instantanee Satisfacti byli. Ze Zas Ordo Senatorius w obbach niektorych JchmP Senatorow iako tez Ordo Equestris wielu godnych Ludzi iest Lasus, tedy deklaruie Krolestwo reintegrandi honoris Jchm miec curam.

Ze Zas eod motuo nie doruinowane przez Zwiąszek niedawny Dobra Krolewskie generis wszytkie, Woysko koronne teraz ktore częścią przechodami częścią Stanowiskami ad nihilum redegit, tedy deklaruie JKMc pisac do JmPa Kasztelana Krakow. Hetmana W. Kor. aby komissarze do wszytkich Woysko pro connotatione iniuriarum wyprawieni byli do Ziemstwa a w defekcie Ziemstwa do Grodow a potym na Trybunale Skarbowym aby kozdemu pro magnitudine Damni stata sie rekompensa. Nie zna się JKMc do tego, aby miał dac facultatem JmP Podkomorzemu Wdzie Inowrocławskiemu aggrawowac quocunque modo Szlachte dla tego viam iure agendi Z Jmc in omni Foro et Subsellio Regni wolnomownie otwarte będzie. Tym Wym dosyc Instantiey Koła Generalne JKMc Ze deklaruie się non praeiudicet ullo modo reassumere Prawa dawne o prowentach do Stołu Królewskiego należących

znaią wtym Suppost JKM aby protestacya Wgrodzie Warszawskim prze-
ciwko Osobie Xięcia JmcI Primasa y całemu Potomstwu calumniosissime nayszana
sa eliminata iakotez y inne wszystkie deklaracye calumniosæ ktore przeciw o-
w Kolistu Zostaiącym ... podnimone były. Doczego wszystkich JKM
non præpediet owszem ... Szczerze

Mandaty na głos wolny Szlachecki non operabuntur y z Kancellaryey nigdy wy-
dawane nie ... Przywileie bene meritis et bene possessionati
według Prawa JKM wydawac będzie a na urzędy Ziemskie idące per Electi-
onem żadnych JKM wydawac niema. Wydane zas ad malam Informatio-
nem ... chce mieć abrogowane et pro irritis censeri a in futurum wszy-
stkiego ... niedziała Prawu przestrzegać mają JKM P. Pieczętarze

Także Zas JKM ... Rzpltey ... in casu necessitatis wysyła bez ...
... gdyby to miało ... cum ... Ordinum żadney konsistencyi ani
... in ... Regni to wysyłać pretendować niema.

Zwała y wtym JKM ... Generalnego że nadobra ... Starostwa
Nayiaśnieyszey Krolowey JmcI Maryi Kazimiry Wdowy ... podlegle nie wyda bez zgody ... ad ... nie ... wy-
dane pro irritis censeri mają y ... Komisarye ...
minowac permittit.

Desolutationis na Policy ... chce mieć curam JKM kiedy ab opere belli spo-
cznie teraz zordynowane wszystkie ... cogitadnes.
Obiecuie przytym JKM wszystkich accedentes teraz do niego Oycowskiey pro-
tekcyi żadnych y wpodanych okazyach in Distributiua Justitia singula-
rem Parthii tey respectum. Dissiudicatnem zas Starostwa Wyskie
y Pilskie° appromittit JKM na sądach relacyinych urgere et manutenere.
In Senatus Consiliis Pluralitatem sequi iakotez in Iudiciis ... de-
klarnie według Prawa.

Diploma JKM nie tylko życzy sobie mieć ab Ordine Equestri
ale one Paterno Sinu amplectitur.

Idzie y wtym JKM in sensum rectum aby po kampaniey był na mocy
... Pacificationis na ktorym reszta się będzie zdało Stanom Rzpltey
nieodmowi y Seymu konnego.

Denuntiationes Unionis Rzpltey y ... tego czasu Regis indubi-
tati zostawuie sobie Xię JmcI Primasem do osobney Konferencyi.

Do Trybunału Koron. in controverso zostaiące deklarnie pisać JKM
persuasorias aby desistant a præsumptione sądow swoich. Do sądow
Grodow Koron. aby non exequantur Dekreta tego Trybunału a dopiero Con-
demnaty ... Stanisławi ... Alexandre ...
et aliis ex occasione Rokoszu Generalnego otrzymane. ... na
sądach ... wszystko ... JKM ad ...

Ad instantiam Kolłożka Generalnego.

Zalecona mi tylko per merita Godność JW. Pana Alexandra Hrabi na Lipiu Lipskiego Kasztellana Sieradzkiego, ktory od Całego Woiewodztwa commendatus in Libertatem, Cuius iustum meretur respectum, ktory aby effectuałny Króla JM. Pana Nasz Łaskę, goręco instamus. JmP. Marszałka Rokoszu Generalnego indefessum ktory Swoboł y wolności naszey Studium iako perennem wieczny Rzptey meretur gratitudinem, takowo odaiących się oliaryai Osobliwemu Króla JM. Zalecamy respektowi Zaniepośledni biorąc sobie takie Pańskiey dowod Łaska accedentes Principalis et Directoris Nri recompensam.

Nie możemy przepomnieć od Urzędów y Ziem naszych Zaleconych WW. JchmP. Posłów Stanisława Jarzyny Sochaczewskiego, Konstantego Walewskiego, Łęczyckiego Kasztellanow, JW. Abrahama Jarzyny Podkomorzego Łęczyckiego, Cypriana Kraszewskiego Gostyńskiego, Macieia Zgierskiego Radzieiowskiego, Stanisław Alexandra Mokronowskiego Łaskiego, Jana Nieborskiego Sochaczewskiego, Zborzych Jakuba Krąpskiego, Łaskiego Jana na Sreinny Srzeinskiego, Gostynskiego Skrnilow Macieia Na Łaźniewie Łaszczewskiego Podczaszego Sochaczewskiego, Franciszka Boskiego Łowczego Sochaczewskiego, Mikołaia Hieronima Szamockich Skarbowy Ziemskich Nad. Koron. Jana Sreinskiego Miecznika Łęczyckiego, Wawrzyńca na Turowie Świdzinskiego, Alexandra Chłebowskiego Ziemie Wieluńskiey, Augustyna Kretowskiego Inowrocławskiego, Adama Rostkowskiego Gostyńskiego, Sędziów Grodzkich Władysława Marka Woyskiego Łęczyckiego y Adama Iwanskiego, Kuma Magnuskiego, Stanisława Cieminskiego, wszystkich Munificentiae Regiae et Pane bene meritorum zalecamy.

JchmP. Marszałków Woiewodztw Singularissime JmPana Macieia Radomickiego Kasztelanica Kaliskiego, ktorego merita Sumnis honorowy premiami godne. JW. Pana Woyciecha Walewskiego Marszałka Rokoszu Woiewodztwa Sieradzkiego, JmP. Bełdowskiego Marszałka Łęczyckiego iako cooperatores et assiduos pro Libertate Zelatores respektowi Panskiemu primos ad honores et Panem bene meritorum zalecamy.

Merent eandem gratitudinem Jchm Pan Baltzer Kodrępa Kodrępski, Marcin Łowatski, Andrzey Olszewski, Woyski Sieradzki, Chryzostom Leszczewski, ktorych singulari Zalecamy Króla JM. Respectowi.

A JW. Pan Strzemeski Commeritissimo qua Toga qua Sago in Republica ktore merita [illegible] instamy do Króla JM. ponieważ y dla [illegible] y ołupionych dobr w Rodku y Wsluzi per hostilitatem Zruinowany [illegible] recompensam honoris et [illegible] Pane bene meritorum Za Zabrane [illegible] [illegible] Skarbu [illegible] Łaskich Woysk mógł participare albo instantanea odebrał [illegible] satisfactionem [illegible]

Meritissimus in Republica [illegible]

[illegible]

[illegible]

aby [illegible] otrzymał upraszamy y aby [illegible]

[illegible] [illegible] Generała [illegible] ad recompensam wszystkich [illegible]

[illegible] rzeczy. Osobno [illegible] Clementiae [illegible] Króla [illegible]

[illegible] per [illegible] upraszamy [illegible] nie [illegible]

[illegible] Interes [illegible] Porzyckiego [illegible]

[illegible] Starostwie Winogrodzkim [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

et [illegible] Regni [illegible]

nione [illegible] Bogusława [illegible] Protection

Merenta Zasługi iako [illegible]

mnieyszy w Kościele Bożym [illegible]

Zielińskiego Suffragana Gnieznieńskiego [illegible]

respectum. Obligamy tedy [illegible] Marszałka [illegible] Rycer.[illegible] y pomienionych JchMciów PP. Commissarzow aby pomienionego [illegible] ad [illegible] ras Episcopales do Króla [illegible] zalecity [illegible]

Instamus desenite [illegible] aby osiekle ćwierci Chorągwi nieboszczyka Pana Jakuba Czarnkowskiego Podczaszego Dobrzyńskiego [illegible] klarowanych Rzpltey millionow salva liquidatione et productione regestrow przez Deputata wypłacić rozkazał.

Securitatem zaś tych wszystkich punktow nietylko verbo Regio [illegible] przez JchMciów PP. Commissarzow Swoich cavet ale też interponowany aelmo [illegible] Innocentio XII. Garanthią [illegible] comprzyimuie. Et ea obedientia. Suprema [illegible] Praecedentium Authoritatis [illegible]

[illegible] In casu zaś non adimpletionis tych punktow securitatem [illegible] praecavemus in Juramento Regum expressam.

[illegible] zaś punkta które ad decisionem całey Rzpltey należą inwim [illegible] do [illegible] da [illegible] te wmowione [illegible] authoritate [illegible]

[illegible]

[illegible] Primariusz [illegible] Prawa [illegible] rok nasza nova corroboretur Lege a ktory in futurum uważył się z Tchnu XX Biskupów nominare Pana in prae judicium contradictionis et Authoritatis Primatialis [illegible] [illegible] accreditania sego confirmari powinny [illegible] Duchowne [illegible] [illegible] [illegible] y [illegible] y [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Reipub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] do Dyrad [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sentorum Subsequi powinni [illegible] [illegible] impedire oney niema a po [illegible] wione z zgodą wszech Stanów na Seymie poprzysiąż in [illegible] nibus dua [illegible] Primasa tenebitur.

Pan Stanika Krakowski Stante in futurum Interre[g]no Zawiadowac niema z [illegible] [illegible] ale Deputaci na Convocacyi od Senatu podani.

[illegible] Wszytkie Senatus consilia ktore stawaly in oppressionem Liberae Sentis aby były skassowane.

Commissya Hybernowa recedat od Praw y libery swoiey.

[illegible] Stra mentem Rzptey aucta Tareffa tedy [illegible] [illegible] nad Tareffe Rzptey z dobr duchownych y kro[le]wskich [illegible] aby to wszystkich podatkach z tychże dobr [illegible] mogli possessores.

Constitucya Coaequationis Hiberny adimpleatur według Prawa Nowegosimi: Injungat [illegible] Radomski ad [illegible] [illegible] relationem [illegible] od Woyska [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

zostawał. po uczynionych przez JchmŚĆ Panów [illegible]
manów confessatach. Author [illegible] W[illegible]
Koronnego pod czas Interregnum omnino [illegible]
[illegible] i inaestimatus aby był irremissibiliter [illegible]
[illegible] Zeby [illegible] y [illegible]
m[illegible] [illegible] y [illegible] na [illegible]
[illegible] declarandi.

Senatu[illegible] [illegible] JchmŚĆ [illegible]
Senatorowi [illegible] y [illegible]
Radach [illegible] [illegible]
ze Starostw y Dzierżaw [illegible] Trans[illegible]
[illegible] y inne prz[illegible] [illegible] pro recu[illegible]
ti na Seymie maią być [illegible]ne.

Desolacya Starostw y Dzierżaw a osobliwie Włodzim[ierskich]
kuiawskich dobra Impania ferendis oneribus czynią [illegible]
re[illegible] ostateczną prosiemy alleviationem Starostwa [illegible]
dziejowskiego ea ratione loci confusionem Ze na Seymi[illegible]
bywaią.

Expensa Skarbu Wielkiego Koronnego y W. Ks. Litewskiego
na [illegible] arrogowane, aby salva liquidatione [illegible]
tionibus przyięte były.

Województwa [illegible] według dawnych regestrów [illegible]
dochodzi sobie pensya [illegible] pro alleviamento [illegible]
Podatków przy dawney Sol[illegible] [illegible] Krol. JM. [illegible]
będzie raczył.

Valor monety [illegible] Commercia aby tym sposobnieysze były iednostayney mone[ty]
procuretur valor.

Directura Trybunału Koronnego desideratur [illegible]
[illegible] ad [illegible] Tranzyt [illegible]
[illegible]

[illegible] animadvertatur przez Rzpłą aby [illegible]
Judicata aliorumque quorumuis Subselliorum które [illegible]
kimpu [illegible] stawały Cessionis amnistowaney Trybunał [illegible]
rzymał się pod granicy Wielkopolskie pod Laską Wielko
polską. Aby neque vestigium było tego inwentu, który
[illegible] protomisły [illegible] bezsumiennie [illegible]
[illegible] Laska pod Władzą [illegible]
[illegible] aby [illegible]
[illegible] na koronacyą [illegible]
[illegible] Cia podaiemy. [illegible]
[illegible] obowane bywały [illegible]
[illegible] nieluprzety Chorągwie y [illegible]
[illegible] ily y gdzieby dwie stały [illegible]
[illegible] stawało y stałe brac niemo[illegible]
[illegible] Starostwo Nowodworskie y Dybowskie [illegible]
lesi amministentur.

O Łowiectwo Nowodworskie W. Wm. P. Lwo Jm. Panie Woie
dzie Płockiemu wydany aby był kassowany Przywiley, a
Jm. Pan Starosta Drohicki aby przy dawnym Przywileiu in pa
cifica possessione od Króla Jm. zostawał conserwowany.

Interes Jchmc. Pp. Braunow alias Sieniekich recommenda=
mus Łasce JKmci aby gaudeant constituta a Clmo Sigis=
mundo Augusto. trium millium pensione in Portorio Gedanensi
a Clmis vero Antecessoribus Regibus Poloniae Caduci solita

Uniwersały na głos wolny Szlachecki aby waloru niemiały
y z Kancellaryi aby wydawane niebyli.

Maiąc wzgląd na Zasługi w Woiewodztwie Sieradzkim
y całey Rzptey Oyczyźnie Jchmc. Pp. Walewskich tedy In
teres nadań Breslaim od Naiaśnieyszych Antecessorow przy
znany aby Król Jm. Jchmc. Panom Stolnikowicom Sieradz
kim powierdzić raczył instancie.
[illegible]

[illegible] Regli [illegible]

[illegible] wolny Szlachecki [illegible] żaden nima waloru

zas interregnum uczynione iako y inne konceim [illegible] Województwa Sieradzkiego tangentes aby były eliminowane. Co dotych na restauracyą Zam[ku] [illegible] Zozyt [illegible] Stanisła aby na [illegible] [illegible] compensowano Ziel wodnych [illegible] [illegible] lotnych.

Praetensiones [illegible] Regum [illegible] na decisioni [illegible] [illegible]

Powinna Libertacy[a] [illegible] y [illegible] Kommissyi na przyszłym Sey[mie] [illegible]

Abolicya Rokoszu — Jakośmy zas intuitu [illegible] [illegible] Libertatis zrokoszowali się byli; tak kiedy odbieramy pronas ad vota aures JKMci y otwarte ku nam Serce Oycowskie [illegible] zuiemy się z tego Rokoszu y on tam in toto quam in parte ex consensu omnium annihiluiemy y kiedy w umó[wi]onych punktach przez JchmPP. Kommissarzow satisfakcyą od Seym będziemy, deklaruiemy się fide et verbo Nobili do ostatniey kropli krwi circa tuitionem Maiestatis stawać, y

Za destroienstwo conspiracyi — iezeliby iakie machinationes personarum chciały się ta[m] in Maiestatem tedy przy destroienstwie tego wszyscy [illegible] to takowym conspirare przyrzekamy, iako contra hostes Patriae. Ten Traktat dla większego in omnibus valoru circa appositionem manus JMci et [illegible] Extraordinary Nuntii a JOMo iako [illegible] obie strony podpisuią. Działo się w Łowiczu dnia Piątego Miesiąca Maia Roku Tysiącznego Szesćsetnego Dziewięćdziesiątego Ósmego.

W Warszawie 2da Junij 1698vo

[illegible] vota [illegible] do kasztel. y Urzędnikow koronnych & do Mayst.
[illegible] [illegible] [illegible] Senatus consilium [illegible]
[illegible] in conclusionem [illegible] przez JmP. Referendarza koron.
ktory resolutionem scripto excepit eo idiomate publicavit. Ad pri-
mum Sacra R. Mttas Dnûs Nr [illegible] indicat quantocius ad
[illegible] ad Csarem Augustum mittendum ablegatum quem nominan-
dum sibi reservat, qui ibid residere debebit et quidem [illegible]
[illegible] [illegible] Magno Duci Moschoviae [illegible] medijs [illegible]
ais contexit per Nuncium [illegible] sufficienti [illegible]
[illegible] ad Csarem Augustum [illegible] ad 2dum [illegible]
[illegible] in [illegible] thesauri Regni [illegible]
[illegible] firma Reginam [illegible]
[illegible] gratia extra limites [illegible]
[illegible] deputandos esse Comissarios [illegible]
[illegible] fluant, quod si id habere ad id [illegible]
[illegible] mensibus peurent. in casu vero [illegible]
[illegible] declaratione [illegible] in campo [illegible]
[illegible]. Ad 3tium Gdus Sapin e Suecia pro honore Rzplice revocandus esse [illegible]
Thesauri Regni pro necessitatibus providebat. Ad 4tum omnes reducende prisino
[illegible] Ducatu Ltiae Malacie modos adhibebit post Senatus consilium [illegible]
Krol Jmc z tąd do Augustpurga na granice Pruska in comitatu [illegible]
[illegible] JP Podkomorzego kor. y innych Jmciow odiechał, intra breve tempus
[illegible]. tegoz & Zeszli się in intimiori cubiculo [illegible] z sobą Jmc X [illegible]
[illegible] z JmcX Primasem ale ut observatum nie przyszło ad complementa, Petro
et Joanne jako należało oddał reverentiam alec Apostolus Principi [illegible] non
inclinavit, sprowadzał z schodow Krola Jmc [illegible] Jmc Primas JmcX Biskup
Chełm. y Jmc X suffraganej Gnieznien. ktorego nominował Krol Jmc na Arcybi-
skupstwo Lwowskie, JmcX Kuiawski [illegible] X. Inflantskim [illegible] zostali
na konferencyi [illegible] Eminentissimo Primati należycie [illegible]
[illegible] odiechał, Zas Xiążę Jmc do Palacu swego [illegible] gdzie [illegible]
[illegible] dnia Junij odiechał z tąd do Łowa, pod
[illegible] Mazowieckie [illegible] ludzi zabił, na
[illegible] Dworzanin Jmc X Kuiawskie zabiwszy sługę JmPa Podczaszego [illegible]
postulującego [illegible] o przysłanie Pana swego gdy Warta [illegible]
[illegible] zabił y tak do [illegible] od [illegible]
Marszałk. sądzony [illegible] non [illegible] Pana [illegible]
Pana [illegible] et nihil [illegible]
[illegible]

Traktat Generalny z
Holoszem

W Imię Troycy Przenaświętszey ad perpetuam
rei memoriam.

Jak się z zaczętych dyssidencyi z oka:
zyey utrzymania prawa aequationis
Jurium W. X. L. od samey Elekcyey biorąc swoie
początki rozżarzył był między Stanami ogień
Rzeplitey że gdyby nie raz wielowładna Boga
Wszechmocnego sprawiedliwość nas zagasić by
karać chciała którąby nieprzemierzona dziwo:
wości Boskiey w miłosierdzie; wszystka by Oy:
czyzna płomieniem Woyny domowey w nie
nagrodzony stąd strasznym przed tym Nieprzy:
iacielem Rzpltey obrócić by się uperzysze znie:
siało. Zaco Bogu iako Stwórcy miłosierdzia
naszego w ciężnych czasach szabiny, tak Nay:
iaśnieyszego Króla Jmci Pana naszego Miło:
ściwego którego A. D. G. E. S. Ta szczęśliwie:
nam panującego Oycowskie nam ukazawszy
łaski pokornie dziękujemy że Jego Kr. Mść ścisnął:
lis powagą Pańską swoią nadalsze rozża:
rzać y tłumowe, inter diversa hominum
studia rozżarzonych bilium przez JW
nayprzewielebnieyszego w Bogu Jmci Księdza
Biskupa Wileńskiego cooperacyą y JW Jegoś
Jm Pana Pomorskiego Generała Woysk J. K.
Mści y JW Jmci Pana Jakuba Henryka Fleminga
z obudwu stron uproszonych mediatorow zgo:
dy wieczney zupełnem ukontentowaniem.
Naprzód przyszło było Stanowi Rycerskiemu
do tey resolucyey że nieuważaiąc Decembro:
wych y Nowembrowych czeli iniurias pospo:
litem ruszeniem, sam dobrowolnie pod Gro:
dnem stanął, a to chcąc Woyskom W. X. L.go kom:
putowe zwinąć do którego pewną y wieczną:
niepamięcią

niepamięci, abolendas miał pretensiones
podług ich disputacyach ab utrinq tandem sta:
nęło Siedmnastego et nunc dnia dzisieyszego
w Dacie wyrażonego woysko się Związ: declarowało
iakoż przy assistenciey JW. Jmć Pana Woy: Wileńskie:
go Hetmana W. X. L. wszytkie Husarskie Pancyrne
Raitarskie Kozackie Tatarskie Chorągwie związ: ci się
y do swoich w Litwie y powiatow w polu pod Chorą:
gwiami stoiących rozjechali się. Reimenty zaś
Dragonii et mente Rzpltey lubo iuż związione
są ludzie iednak erigunt et conservant podług
reparticiey na przyszła służbę Rzpltey do Seymu
według Komputu Seymu Anni 690 piechoty dwa
tysiące dziesięć midudu... w ten Reiment przy
Krewy pod do tych czas będący in tuitione uniss
coaequationis przez W. Jmć Pana Ogińskiego Ge:
neralnego Starosty Xięstwa Żmudzkiego erigowa
ny a to dlatego aby Nowemi po Seymie do Woyś
werbunkami Oyczyzna niepomyślna Związ Offi:
cierow y to według prawa Szlachcica posiedne:
mu tylko dla rządu między niemi zostawi:
wszy przedsię iednak iuramento fidelitatis
że nigdy na Rzeczpospolitą ręki niepodniosą y wier:
nie Krolowi Jmći służyć będą.
Dragoniey zaś iuż związionych ludzi de novo
erigowanych zostawać powinno na teyże Locatiey
Pinskiey cum additione Janowa w Powiecie Brze:
skim do Biskupstwa Łuckiego należącego we:
dług teyże ordynatiey iako y Piechota Niemiecka
także zostawiony Piechoty Węgierskiey iako nie:
potrzebny militiey tylko prywatney usługom
żadnej Związany rozpuszczony iednak z tych
Jchm pp Hetmanom y Marszałkowi W. X. Lgo
Zatrzymać.

Zatrzymać według prawa dla assistencyi dekla:
rowany a ta Infanteria y piechoty aby szły zaraz
na Lokatią do Kanskiey Ekonomiey aż do Sapowa:
a tam tylko iednym dachem Contentować się ma:
ią y powinny ktoremu Woysku tak zwinione
mu iako y erigowany de novo Piechocie y Dra:
goniey według pretendowanych Cwierci Uste:
pując wszystkich swoich do Woyska pretensyi
ktore za przeszłemi hyberny annexowane Consis:
tentiami Nadesłanemi Ugodami przechodami przez
Dobra rożnie mogły być pretendowane, y uro:
szczone exceptis tylko Causis Criminalibus ab
utrinq y naiazdow świeżych na Dwory Durante
Tractatu od dnia 2. Decembra aż do dnia 22.
tegoż Miesiąca y Roku Declarowane cztery Cwierci
wypłacić Jakoż y Woysko W.X.L. certando z
wziętą Oyczyzną Matką swoią wzaiemnymi oni:
Lżą onemi się Contentowali. Osoblinie zaś
obiecane od J.K.M. P.N.M. Szczegół per pacta
Conuenta trzymiliony trzysta sto tysięcy trzy:
dzieści y trzy tysiące trzysta trzydzieści y trzy złote
y groszy dziesięć Nayszczęśliwszey J.K.Mści Electiey
Woysku temu tak zwinionemu, iako y Conserwo:
wanemu cedere powinno, dla czego aby się ex toto
Pactis Conuentis dosyć stało Rplita Instabit.
Co się zaś tknie Czterech Cwierci od Rptey dekla:
rowanych potę zaraz przed zwinięciem obiorą
Sobie osiadłych Deputatow pod Chorągwiami
na przyszłe Gromniczne Zeyniki w Roku 1699
przypadaiące, y tam podle gdzie ktorey Chorągwi:

repartitia

Repartitia przyniesie a Recepta assekuruiąc ich
Ze dojdą tę Zupełne kiedy Cały Woysko Zmnioneme
W. X. L. do Laski Seymowey opady odsłada się No:
wego Woyska Lecitia a przytem nie uczciwych asz
nieurodzainych Czasach iakokolwiek mogła zeppsuć
Oyczyzna interim cautum aby Jchm Panowie Hetma:
ni wedtug postanowienia Coaequatiey W X L we
wszytkim Zachowali się. A że dotych czas w Niekto:
rych Woiewodztwach y Powiatach była renitentia
ze swoich Podatkow Czopowego Kaszczowego monopoliu
in Duplo ac:ac: nie wydawano, Tedy dotych Maię:
tności y Starostw z Seymikow do Bez Wspomnionych
z assistentią Woiewodztw albo Powiatow odesła:
ni Deputaci ex Debitach in Instanti Forowa:
nych cum assistentia wrota nobilitatis być ma:
ią z ktorych Podatek Zatrzymany, dla czego Sta:
rze się będą Jchm Aby przed Wspomnionym Seymi:
kiem wszytkie te podatki do Exaktorow były
oddane pozwany od Seymikow Relationis po.
Szczegulny 19 Dnia Coronatiey odprawionych iako
Quotas tych Podatkow wrzędy in Dispositione
Reipca a Ingruentum były tak potens Zeby:
iednym Powiatom do wypłacenia tych Podatkow
przyprowadzony być niemoże tedy Zedaniem Skie
Zay by była Wobec y Powiatow iuż byłby ona
y Executię Deputatom uczynie aprzeciw dency:
tem okryty Sąd tesz zaprzągaiąc iako in Gaulo zesi:
condemnaty nigdzie Locu Standi niekedyż mieć
może asz do Satisfactiey. Woysko tesz ktore
dotych czas in toties Zmniun Coaequationis
było erigowane et nunc Zmnione iest. Prawo
Coaequation

Coaequationis Repartitionis et Locationis
wedlug postanowienia na bliższey Elekcyi
y Confirmatiey na pierwszey Coronatiey także
Trybunał W. X. L. z ordynatią Jego Drukowaną
na tegoż Związku Trybunale postanowiona w inwi-
olabiliter ma bydź trzymana y według na bliższe
Decreta Otrzymane y Condemnaty per via Iuris
legitime mają bydź zniesione wszelkie Decreta
Za cimoniszko y Zaturbatią ustawicznie ktore ab-
rogari et pro nullo haberi ma y niczyiemu honoro-
wi gdy tąd szkodzić niemoże. Kiedy zaszczytnie Ma-
nifestacye a wolnione przy ordinie ad tuendam
coaequationem tak Generalne y partykularne
Summ robią mieć powinny co Ius tangit omni-
Honorum Intrygi Woyska Wileńskiego Hetmana
W. X. L. y całego domu ich także innych Ichm-
mościów manifest nie ferowanych w tym tylko
Complexie abrogari decernitur kongres zbiornie
caset takie aby Confidencya Inter Cives
Integre restitui mogła wszystkie zaszły
wane Sobie bydź mają ani Deklarata żadnego
Zostawienia Skom subsequi niepowinna. Władza
Hetmańska ma bydź conserwowana secundum
Iura et obloquentias coaequacyey y ordynacyey
Rzpltey na Elekcyi postanowioney y Seymem
Koronacyey approbowaney. Pensye podług teyże
coaequacyey dochodzić mają. Artylerya ma
bydź promowowana. Armaty Rzpltey z Zatra
ty Lipowskiey Generalskiey, Merkuszkiey
aż do Seymu oczego Generałowie Artyleryey
W. X. L. mają dawać ratione na Seymie mia-
ie czyna Armaty chowanie Cekauz Wileński
należący

naymnieyszey skąd niemaią bydź wytracone Gri-
mata tylko na Woynę Rptey sub commissione
Generalstwa Kruysowana summa niepewne Chorą-
gwie, Żadnie Chorągwi zostaiący Zakłady kontra
Wdy Wilenskiego WXL. Za legitimis assecura-
tiami tylko Chorągwi, że ktorey części gdzie
się tym Chorągwiom repartycia do stanie ma
reddendi. Zatym sequestes bonow y Dobr Ich
[illegible] utrzymywać ktore maią praestan-
tiam Fidelitatis Ich Kr. Mci y Rzepltey exemplo
przystoynienia y inne tez materye concernenty
Status Rpltey ale referowane do Seymu dię odłą-
czy. Ktorych to tez wszytkich wymienionych
punktow wzaiemnie miedzy sobą przyrzekamy
w dobrey wierze, aby inviolabiliter od
nas zostały Konstytucyąmi by były Laudande
przyrzekamy, lub gdzie ktore ex consensu
na czasie zgodzona nie bywa, tedy my Kommissa-
rze od Rzpltey przy JW Ichmość Panu Medy-
atorach Jmc p. Kasztellanie Witepskim
Pułkowniku naszym generalnym Ichm pp Kom-
issarzach urzędnikach WXL tu na ten czas
rezydentych także y Jmsc pp Kommissarzach
Woyskowych y przy Jmc Panu Wdzie Wilenskim
Hetmanie WXL zebranych ręce do
tego podaiemy y podpisuiemy się. Dziato
się in Campo między Zawnem
y Puntyczami d. 2a Decembr A. D. 1698.
Xiądz Konstanty Kazimierz Brz: Biskup
Wilenski

Wilenski Jakup Medyator Jakub Henrik Fleming takie mediator ab utraque parte requisity. NB Subsequunt podpisy Szlachcicow od Woiewodztw Powiatow y Woysk. etc: etc:
A M R ABBL

Pisa Vino Polska przeciwko Napoiowi Nieprzyiaznym temu

Winny Trunku Trosk Ratunku
Wzgardzony Turkom gatunku
Chrzescianom zas miły
Ciebie piie Szlachta z Pany
Piie Burmistrz y z Mieszczany
Pardzi Zebrak odrapany
Ze niema w mieszku siły
I Krol piie Matmaryie
Senat zdiąwszy Fereryie
Liquor Rynski smakuie
Nuz Dworzanie iako w kanie
Jeno na stoł Flasza stanie
Wszyscy iey deferuią
Hetman by nay mniey niegani
Po zwycięstwie w srebrney Bani
Marsa pławiąc w Falernie
I Rycerstwo piie czerstwo
Stroią sobie z tąd Ryderstwo
Oszukani w Hibernie
Czuią w winie smak w Lublinie
I w Piotrkowie gardł nieminie
Radzi sie tym Trunkiem bawią
Choc zwątpiona iest Sprawczka
Darowna ią wesprze beczka
Ze dekretu poprawią.
Przy Ofierze w naszey wierze
Trzykroc wina w kilich bierze
Kapłan Ofiaruiący
Gdzie zbywa, Mszy niebywa
Sakramentu niezażywa
Lud wina niemaiący
Piią Mniszy sobie wciszy
Nikt krzyku nieusłyszy
Milcz Bracie Milcz Przeorze

Piią mniszki swe kiliszki
Karda do swey Towarzyszki
W cichosci y Pokorze
Sok ten z grona iest Sorbona
Stagiryty y Platona
Nieraz tesz podczas wlenił
Sz kiliszki co Fizyki
Uczą swe Pitagoryki
Powiesiowszy na scienie
Niech Barthole co na stole
Z Pandektami gryzą mole
Nasi w Prawie biegli
Zdiąwszy suby tną czekuby
Do Rozumu czasem zguby
Az na poduszcze legli
I Podogrze choc niedobrze
Z węgry iednak gada szczodrze
Rada sie winem chłodzi
Nogi wzięła chud odięła
Rece palce pokrzywiła
Ale gardłu nieszkodzi
Kto niesłyszy y kto Chromie
I kogo zły kołtun łomie
Szukay w winie lekarstwa
Winny Trunek trosk ratunek
Nad wszelki drozszy szacunek
Jeno chronic Obzarstwa
Piią Chorzy bo Doktorzy
Wiedząc iże zdrowie sporzy
Pozwolą dla Zołądka
Piią starzy cerę Darzy
I do Zoszka chęc koiarzy
Wyspysaiąc do Szczątku

I Niewiasty tosz Lubią
I Jagodki winne Skubią
Akształtnie y Skrycie
Bo iak Sporą Chytstnie czarkę
To przebrawszy Dama Miarkę
Głupia niewalerycie
Zrzuci Rogi Bachus Srogi
I Fontazye zetba Niebogi
I owe pyszne Szuby
Statku w Głowie ani w Mowie
Niemasz w Oney Białeygłowie
Gdzie z wina humor..
.. gruby
Piją kupcy bo nie głupcy
Powróciwszy z Lipska z kupcy
iak Swe Towary złożą
Bracia mili co przepili
To zas Sobie nagrodzili
kiedy Handle przedrożą
Niechce wina zła Drużyna
Chociey wielka Oskomiona
Aryani wprzecz wygnani
Żydzi Turcy y Cygani
Złopią iak Szkapy wodę
Skopy wygo wodna Figo
A mnie wina podaymi go
Trunek słodyczy korzenie
Mnie Ochłoda tobie woda
Jam przy pełney woiewoda
Tyś iest Osysek Ziemi
Wszychi wrzawa więc zła sprawa
Jesli winem Potrawa
Zaprawiona niebędzie
Syb Kanary y Cynamon Stary
Doday Pieprzu według miary
Z wina Smaku nabędzie
Bache Stary coś nadziary
Sobie przybrał do Ofiary
Mnosz się nam do wygody
My Polacy czy Pijacy
Z Twoich winnic iako Ptacy
będziem Skubać Jagody
Hayda Hayda dokiliszka nie
do Korda.

Actum in Curia Regia Varsaviensi Sabbatho post Festum
Visitationis Beatissimae Virginis Mariae proximo Anno Domini 1697.

Ad Officium et acta praesentia Castren. Capitan. Varsavien. personaliter veniens Generosus Andreas Dzie-
wanowski Nuntius Terrae Dobrinen. obtulit ad ingrossandum eidem Officio actum
inscriptae Denuntiationis Electi Novi Regis per dictos Status et Ordines Regni atque
Magni Ducatus Lithuaniae factae et expeditae manibusque infrascriptorum Deputatorum propriis sub-
scriptae. Cuius Denuntiationis Tenor sequitur eiusmodi.

Oznaymienie Krola Nowo Obranego, na Seymie Wal-
nym Elekcyey między Warszawą a Wolą die 27 Junij anno 1697.

My Rady Duchowne, y Swieckie Rycerstwo, y wszelkie Stany Koronne
y W. X. Litewskiego ziachawszy się iuxta Scriptum Confoederationis Generalis
na Seym in Elekcyey pro die 15 May naznaczony, lubo żebyśmy według
dawnego Zwyczaiu Antecessorow Naszych, Actum tramilyszey Ele-
kcyey auspicari od uleczenia Ran Rzpltey, naprawienia exorbitan-
cyi, y przywrocenia do należytey kluby, co kolwiek ex Orbita Legum
wypadło, że iednak wszytek czas Sprawom Rzpltey należący, obię-
ranie Marszałka, contra Antiquam praxim przez kreski Unitim da-
wane, ayaiąc gretos przeto po naznaczeniu Deputatow ad Compositum
Capturale Judicium iedney tylko Constitucyą Coequationis Jurium W. X. Lit.
przestawszy obaczyliśmy się iuż być in declinio z pędzonego ma-
ter(: zal Boże) czasu. A zatym we Wtorek pridie Samey expira-
cyey, przyszło nam nie bez indolencyey dla opuszczenia tak wielu
Spraw potrzebnych Rzpltey iuż pod Chorągwiami stawaiąc in Cam-
po Electorali, porozumiewaiąc się de Subjecto przyszłey Elekcyey
ktore by Suis qualitatibus expectationem populorum ukontentować
mogło. Co y następuiącego ostatniego dnia Continuando gdy nam od JmX. Xdza
Arcybiskupa Gnieznienskiego za kandidatow Naiaśnieyszy Krolewicz
JmP. Syn Starszy Jakub Naiaśn. Krola S. P. Regnante Jana 3 tak że de Conti
z narodu Francuskiego Xiążęta przy tym Jchmość Neyburski y Lo-
tharynski, y Xiąże Jgmść Elektor Saski były proponowane; maiąc
condignum respectum meritorum S. P. Krola Rzpltey zeszłego animemey
exempla Maiorum ktorzy propter internam quietem, Stirpes Regias
w Piastowey y Jagiellońskiey Familiey Regia Prerogativa mielichici
mieć exortes, chwyciliśmy się były ataceribus Studys spolniszego Can-
didata Naiaśnieyszego Krolewicza JMści Starszego ale iż nie ktorzy
Moc, z Rad y Rycerstwa propozycyey naszey ktora żadnego
praktyki y fakcyi w sobie nie miała opponowali się; Stawaiąc alemi
one przy Jmcia kandydacie Xiążęcia JMści de Conti; widząc impossibilitatem

Wypersuadowania Ichmościom, udali się ad alia media propo-
nuiąc drugą y trzecią Osobę Królewiczów Ichm młodszych; potym
y Xiąże Jegomości Elektora Bawarskiego Domini Regii przez Naiaśnieyszą
Małżonkę Swą skrewniczonego Nakoniec y kogokolwiek ex Domino re-
tto, uchodząc wszelkiego między Synami rozerwania byle Ichmość ma-
a et paterna Condescensione odstąpili promocyey Xiążęcia Jegomości de Co-
którego Województwa y Ziemie aby nie Zaciągnęły molem bellorum
y dla cicha racyey akceptywać nie chcieli, Składamiąc że bardziey
do Xiążęcia Jegomości Elektora Saskiego, którego Zadnemi Fakcyami in-
gnitum et intactum Nomen Sam prawie Pan Bóg in arena E-
ctorali przedłożył naszey Swey Supremo digito skazał y przeznaczył
Lecz y takowa aequanimitas Nasza przez godne y zacne Osoby p-
Likwidacyey doniesiona bynamniey nie pomogła, Praeoccupatis
iedno Subjectum Ichmów umysłami bud; bo se expressum przy Swym n-
cno Stawaiąc Osoby Xiążęcia Jegomości de Conti żadną miarą odstąpić
chcieli. Więc y dnia dzisieyszego circa Continuacyą Actu E-
wystawaliśmy przez ów modestię Gradus zasadzoną Ichmów przy
Candydacie Zawziętość, a obawiaiąc się żeby Ichmość wału y ...
burzliwemi będąc nie chcieli bez nas praecipitare actum Elekcyey,
stanowiony z każdego Województwa Deputatów dla attendencyi
oraz in Casum upornego postępku, y dla Contradykcyey. Na co by ...
mniey nie dbaiąc Jmć Arcybiskup Gnieźnieński Contra expresso
Senatem Confederacyey przez siebie Napisaney, że iedna Strona ...
drugiey Pana Sobie obierać y factione privata narabiać nie ...
winna; przeciwko przy sobie in Voto Suo ante Vem Creato-
wyrażoney, że nie miał mianować tylko iednostayną y niero-
zdzielną zgodą Obranego Pana, z małym dosyć pocztem Swey a...
przeciwney Strony do Nominacyey Xiążęcia Jmci de Conti przystąpił,
onego za króla nie słuchaiąc tak wielu protestacyi przez Sen-
torów, Deputatów y Posłów, maximo numero założonych w...
to debito modo et forma potrzykroć pytania się tanta prae...
tantia et perplexitate mianował, że ledwo co inter voces Con-
dicentium usłyszany z połudopiero ten Warszawie ...
quaeribus Partyey swoiey Spieszące, na requisycyą naszych
mystnie gnoli temu deputowanych, oszczelnieyszą dał nam o-
Nominacyey wiadomość. Za którym to Zalem y gwałtownym
przeciwko wolney Elekcyey postępkiem, który się nam zdawa ...
Apystkiem Rycerstwu Stat. bacząc to być rzecz Szlacheckiey
krwi, y Wolnościom Naszym nie znośną, osiadszy się Panu

Boga.

Bogu y Całemu Swiatu, że nie z nas przyczyna niezgody wnie udaie
się do tego in extremis. y wiącc przed się Salubriora Consilia, musielismy
iakobysmy wolnego obierania Pana sobie Prawa y Potomstwu swe-
mu nie utracili, zbliżywszy się tedy ku Szopie Actum praecipitatum
... y tych Ichm. ktorzy się festinantius nad prawo z miłych sea odda
lili pro absentibus uznawszy przystąpilismy do Regularney in prae-
sentia JmX Biskupa Kuiawskiego, y Jmci Pa Marszałka Stanu Rycerskiego
w Szopie nas czekaiącego prawdziwie Solita Nominacyey; y uważaiąc
iż za Wiliczem na Państwo Xcia de Conti moglibysmy urazić przyiaź-
ni vicinorum Principum, y nowemi się tota circum flagrante Europa in-
trykowac woynami cum periculo Sacri foederis; iako nas Car
Jmci Moskiewski listem swym przez Pana Rezydenta oddanym, a
przez Jmci X Arcybiskupa Consulto snadz zatrzymanym, y przed
Stanami nie czytanym, przestrzegał rady; przeto za odebraniem
wielu swiadectw, authenticis documentis y legalizacyą Jmci X.
Nuntiusza Sedis apostolicae stwierdzonych, o zięciu Jmci
Elektorze Saskim, że iest ipso Actu Catholicus, skłonilismy się
do Osoby iego, maiąc w konsyderacyey że Pana tego florida et
bellicis palmis monstrata indoles, Państwom tym nie tylko osob-
ny zaszczyt y ozdobę przy wielu pożytkach y konsekwencyach
Pactis Conventis wyrażonych przyniesie, ale tesz y Wiara Swięta
Katholicka ab exemplo Osoby iego znaczne wielce może przyiąć
... incrementa. Tego tedy Naiasnieyszego Elektora Xcia Je
gmi Saskiego quod felix faustumque sit, a nie innego po trzykroć
viva et expressa voce, Jmu X Biskupa Kuiawskiego nemine
protestante et contradicente, owszem omnium plausu Nominowali-
smy y ogłosilismy et in Signum Gratitudinis ku P. BOGU tamże
zaraz w polu Majorum Nrorum Ritu Te Deum laudamus potym y
w Kosciele S. Jana Solenie odprawilismy. Przy ktorym to Panu
przez nas zgodnie obranym, a przyszłym Pomazanem Bożym, stawać
posłuszeństwo wedle praw y wolności naszych czynić, do gardł na-
szych powinnością wiarą naszą y przysięgą obiecuiemy
Sakre Dignitatem iego, et Securitatem iako Chrześcijanym Potatom
prewiko Krolom Panom swoim przystoi omnimode tueri. A gdzieby
się znalazł że kto taki ktoregokolwiek Stanu y Zawołania kto-
ryby się iakimkolwiek Sposobem temu wszytkiemu sprzeciwił, tive
by się takiego rozumiele ... żeby nim afferre Schisma chciał, a paduszy
iedną Głowę miaiąc wszytki z nas, rzecz taką miałby brać, gdyż
ani miłość Chrześciańska, ani Sprawiedliwość Boska tego cierpi
abysmy wszyscy dla dziesiątey albo setney części ginąc mieli. Więc

ktoby

ktoby przeciwko temu zezwoleniu Imci naszemu pospolitemu Ludzie
cudzoziemskie albo tutecne zbierał Ziazdy gromadził bunty
to czynił, y ktorby kosmiek piendze od takowych brał, bedąc Oby
watelem Korronnym y W. X. L. przeciwko takiemu każdemu wszy
scy iako przeciwko Gwałtownikowi Et Contra hostem Patriæ powsta
by smy musieli, takze przeciwko każdemu postronnemu Panu
ktoryby zaiakim kolwiek pretextem gwałt nam czynic y Nakon
ne brać chciał. Naco pod Sardy y podsi mościami Naszemi
niąwiemy się Oco wstygować maią Postanie Ziemskiy na Seymo
nadzieiowani, aby się tam Exekucya nad naszym takiemi Stata prze
Dekret krola obranego y Stanow koronnych wedle Prawa Contra Re
duelles Patriæ. Wszakze by w kształtem y obyczaiem to obiadmiaiąc
żegdy by kto admonitij et auisata authoritate oznaymienia ten
kiedyzego przy dorey stoiąc intencyey Rempublicam turbowac
y znami się nie zgadzał, tedy Exekucya moc tey Uchwały na tam
we extendi powinna. Dlatego wszytkich w tym postanowie
niu Naszym ostrzegamy y braterzko prosimy oświadczaiąc się
przed Panem Bogiem, iżesmy wszytko gotowi byli uczynic ku u
niedzeniu do wspolny zgody y iednego rozumienia iako przy
Prawi z Braciq, y krwi zekruią. Iesliby się iednak znaydowa
tak zawięta złość iaka zeby nato wszytko na pokoy pospolity
na Dobro Oyczyste nie pamiętaiąc, ziazdy iakie, zaciągi, kupy
Związki woyskowe na ostatnie zamieszanie Oyczyzny y na
zapalenie wnętrznych woien ktore od serc y Intencyi Nasz
zadną takiego nie zarzucenych [illegible] dalekie formowac, pod z
y skladac usitowata, tedy po odprawionych przeleglych
te Coronadmit ziazdach, mogą in przed deklarowanych na
mowanie takowych Strez Boze! in perniciem Oyczyzny mo
nunq ad Patrium morem Lewicimy y Generały Orzyczayno
cla wiscum et more militari sobie przyrzekamy. A tym Generał
tom Iqmsc Xiądz Biskup Kiiowski cum Deputatis od nas pro
gentia et necessitate occasionum, Uniwersałami swemi miły
czas y dilwnamaczy y ogłosi aby tak Rzplta z gotowosci
się mogła się z sobą znosic in unum kupic y bezpieczenstwu
a oraz Libertatibus Patriis exemplo et zelo Przodkow
prouidere. A poniewaz z tasli woley mamy wis Pana
nitz nam przy szanego, zeby tym predszy Skutek Elekcya
wysłamy e medio nostri Posłow zapraszaiąc go ad Capesse
Regni Thronum, ktory to Iehmsc Pnie Postonie ante dia upomn

Lg

Iżaby Xże Jmść obrany król nasz nie przeieżdzaiąc Granic Na-
szych publicam fidei Catholicae professionem uczynił, do czego Specialiter
JW Xdzá Biskupa Poznanskiego uprosiliśmy, a potym żeby securitatem
Praw y Wolnosci naszych in data Rotham przy Elekcyey S.P. Krola
JMci Jana Contemptam et observatam poprzysiągł. Także wre-
szcie iednak y ostrzegaiąc powtornie przysięgę na koronacyey przyszłey
ktorą według zwyczaiu krolow antecessorow Naiaśnieyszy Elekt
nasz cum omni debita Cautione przydania czegożniechby do lepszego
warunku Praw y Wolnosci takie napraw y nowszey Elekcyey na-
leżało wykonac y uczynic będzie powinien. Ktożby to koronacy-
ey Naiaśn. krola iednostaynie obranego dzień piętnasty Msca Wrze-
śnia roku teraźnieyszego w Krakowie Stołecznym Mieście ritu
Solenni Ecclesiae naznaczamy. Seymowi zaś Coronationis
diem 17mam Mensis eiusdem ciągu którym aby praxi usitata odpra-
wiony być mogł wszystkim Woiewodztwom y Ziemiom tak w Ko-
ronie iako y w Xięstwie Wiel. Litewskim dla obrania na ten Seym
Posłow, ktore tu sobie pod Warszawą nie obrały zjazdy in virtute
Confederationum na Mieyscach Seymikow zwyczaynych pro die
Sexta mensis Augusti, a Zatorskiemu y Halickiemu tego
dnia przed tym naznaczamy. A na ten Seym koronacyey
tak Rady Urzędnicy koronni y W.X. Litewskiego iako y inne Osoby
do tego Aktu należące, powinni będą przyieżdżać, wszyscy, iakoż
o to prosiemy y ostrzegamy aby nie raczyli omieszkiwać po-
winności swey. Xiążęta także JchMość Lenne y miasta do
tego należące authoritate totius Repcae obwieszczamy y teraźniey-
szym oznaymieniem na ten akt wzywamy. Należy że Coronacyey
antecedenter według zwyczaiu pogrzeb [illegible] S.P. Kro-
la JEgomci Eminentissimi Principis, zmarłego [illegible], y
obserwancya pro decore Gentis odprawić się będzie powinien. Dla
czego JchMciow Panow Chorążych Woiewodztw y Ziem Koronnych
y W.X.L. tym oznaymieniem Compellamy, ażeby do przyozdobienia
Aktu tego według powinności swey punctualnie Comparere chcieli.
Expensa zaś tak na wyprowadzenie Ciała, iako na inne obrzędy
y requisita funebris apparatus obadwa Skarby tak Koronny ia-
ko y W.X.L. providere będą powinny. A że na tym wiele należy prae-
senti Reipublicae Statui, ażeby Woyska Rzpltey w zasługach ukon-
tentowane cum obsequio Rzpltey pod Sprawą y rządem JchMciow PP.
Hetmanow zatrzymane były tedy maią deklarowane od Naiaśnieyszego

Elekta.

Naszego Dziesięć Millionow na Zapłatę Woyskuw koronnemu y Litewskiemu pro cuius deue trzecia częsc na dispozycyą Stanu W. X. Litewskiego rezerwatę do podiatu wyhorenia y dystrybuty na miasto pomienionych pieniędzy Kommissarzow do Lwowa pro die ... Sierpnia w roku teraźnieyszym naznaczamy Ex Ordine Senatorio z Wielkiey Polskiey Ichm. Panow ... Gałeckiego Poznanskiego Franciszka Grzybowskiego Inowrocławskiego, Stanisława Morsztyna Czerskiego kasztelanow. Z Małey Polski Ichmuow Panow Mikołaia Żołkiewskiego kamienieckiego, Andrzeia Sieradzkiego Bełskiego, Jana Krasinskiego Małogoskiego kasztelanow. Ex Equestri Ordine z Wielkiey Polskiey Ichmościow Prokopa Lipskiego Stolnika Wschowskiego, Jana Godlewskiego Stolnika Wurskiego, Stanisława Krzczeskiego Cześnika Sieradzkiego, Piotra Boglewskiego Cześnika Czerskiego. Z Małey Polski Ichm. Pan Athanazego Miączynskiego Podskarbiego Nadwornego Koronnego, Jana na Rzepnie Woiakowskiego Podkomorzego Przemyskiego, Andrzeia Sydowskiego Chorążego krakowskiego, Stefana Potockiego Starosty Czerkaskiego, ktorzy tey mości Commissarze należące Woysku Porgowe ... według liquidacyey na blisko przeszłym trybunale odprawionych, go... temi zpomienionych millionow pieniędzmi wypłacać będą, ... aby inne wszystkie ... pro Injuriatis ... taney, ... a Consistencyach y wyciągnieniu postyniony ... tanter ... sowane być nie mogły, aż wypłaconych ... Ichmość nie Kommissarze od Chorągwi y Regimentow quity odbierą y po uczynionej na przyszłym Seymie tego wszystkiego relacyey Posłom każdego Woiewodztwa y Ziem według Repartycyi też kwity oddać będą powinni. A ponieważ Exorbitancye inne materye stały dla wyciągnienia czasu na teraźnieyszey Elekcyey należytego nie odebrały skutku, tedy warujemy ... per Pacta Conventa aby Krol Jegomość Nowo obrany po Koronacyey wydał ... Seym Exorbitantiarum ... niedziel złożył, na ktorym aby wszystkie potrzebne sprawy pretensye decidenda Rzpltey pomieszczone być mogły. Niech aby y ... dinaryo ... postępie Coronacyey nie Valiowała, ... Trybunału Koronnego in tempore ... prawem ...

A

omnit.

minato warujemy y ostrzegaiąc Rzplitey chwalebney Elekcyi Deputatow Ich Mćiów pt. Nabiutatis Ymć Pana Maniel według uprzeyma odprawić się powinny. Do ktorego ostrzymienia y de... niżey ... tak ... ... Senatorow wszystkich ... Wojewodztwo y Ziem tak Koronnych iako y WXL° odprawiony, ponieważ dla wielkiey mnostwa wszyscy ... ... do podpisowania nie mogą, przeto za zgodą wszystkich Stanow e medio nos ... ... deputowani są Ichmość na podpisie Seymowym. Datt ut supra.

Stanisław Dąmbski Biskup Kujawski.
Stanisław Witwicki Biskup Poznański.
Jan Krzysztof ... Biskup Żmudzki.
Mikołay Poplawski Biskup Inflantski y Piltyński.
Stanisław Jabłonowski kasztelan krakowski, Hetman Wielki Koronny.
Feliks Potocki Woiewoda krakowski, Hetman Polny Koronny.
Konstanty z Goraia Breza Woiewoda Poznański.
Józef Bogusł. Słuszka kaszt. Wileński Hetman Polny WXL Litewski.
Kazimierz Sapieha kasztelan Trocki. Woiewoda Brzeski.
Rafał Leszczyński Generał Wielkopolski.
Zygmunt Dąmbski Woiewoda Brzeski Kujawski.
Jan Jabłonowski Woiewoda Wołyński.
Stanisław Tarło Woiewoda Lubelski.
Jan Krasiński Woiewoda Płocki Starosta Warszawski.
Marcin Oborski Woiewoda Podlaski.
Marcin Chomentowski Woiewoda Brasławski.
Jan Gniński Woiewoda Pomorski. Otto Felkierzamb Woiew. Inflantski.
Franciszek Załęcki kasztelan Poznański. Stefan Bidziński kaszt. Sandom.
Przecław Stefan Szembek kasztelan Woynicki.
Melchior Grzowski kasztelan Gnieźnieński.
Eustachi Grothus kasztelan Żmudzki.
Franciszek Myszkowski kasztelan Inowrocławski.
Nikodem Żaboklicki kasztelan Kamieniecki.
Jan Jerzy Krakowski kasztelan Bełski.
Michał Kazimierz Kociełł kasztelan Witebski.
Stanisław Morsztyn kasztelan Czerski.
Jan Jerzy Przebendowski kasztelan Chełmiński.
Jakub z Stezzan Błeszyński kasztelan Międzyrzecki.
Jan Groski kasztelan Czerniechowski.

[illegible] Poniński kaszt. [illegible]
Jan [illegible] kasztelan Radomski.
[illegible] kasztelan Halicki.
Stanisław [illegible] kaszt. Małogoski.
[illegible] kasztelan [illegible]

Jan z Chomąią Morawski Kasztelan Premęcki.
Woyciech Mrąkowski kasztelan brzezienski
Stanisław z Piegłowa Piegłowski kasztelan Oświęcimski.
Jozef Stanisław Potocki Kasztelan Kaminski
Maciey Pstrokonski kasztelan Spicimirski
Ludwik Konstanty Oborski kasztelan Liwski.
Leon Załęski z Słubic Archiepiskop Metropolita kiiowski
Halicki y wszytkiey Rusi ritus unito Graeci.
Adam Międzyński Podskarbi Nadworny Koronny
X. Chryzostom Trinski Referendarz Koronny Nominat Kamieniecki
X. Alexander Wyhowski Referendarz W. X. Litewskiego.
Alexander Jabłonowski Chorąży Koronny
Kazimierz Michał Pac kawaler Maltański Pisarz W. X. Lit.
Samuel Proski kawaler. Andrzey Jełgud Pisarz W. X. Litew.
Jerzy Margrabia Pinczowski. Adam Łaski Podkomorzy Zakroczymski
Jan Kazimierz Brzezinski Podkomorzy Marszałek Sądów kaptu-
rowych y Pułkownik Ziemie Nurskiey. Ludwik Soiki Podkomorzy Brz
Jan Kadzidłowski Podkomorzy Inowłocławski. Władysław Narbut
Podkomorzy Powiatu Lydzkiego. Jozef z Piegłowa Piegłowski S
rosta Wyski Księstwa Zatorskiego y Oświęcimskiego Poseł
Stefan Potocki Starosta Grabowski. Poseł Województwa Podolskieg
Stanisław Jabłonowski Starosta Bogusławski Poseł Ziemie Ham
Ludwik na Łasinie Łasocki Star. Zakroczymski Deputat ab Pu
Consulenta Pułkownik J. K. M. Stanisław Podlewski Starosta Nur
Regent Cancellaryi Koronney. Jan Ignacy Wakłecki Star
Mirlewski. Jerzy Grotanus Starosta Gostyński. Stefan Biedi
Starosta Chełminski. Stanisław Ugoborski Star. Małogoski
Szembek Starosta Biecki. Alexander Bielski Starosta Kopaygr
Sobiesz Rzewuski Starosta Drohowyski. Hyppolit Cieciszow
ski Starosta Opeski. Antoni Lipski Star. Ciechowski. Jozef Po
tocki Starosta Łopatycki. Stanisław Potocki Star. Lucin
Jerzy Potocki Star. Tłumacki. Stanisław Donhoff Star. Kosz
ryński. Jozef Żaba Starosta Koszanowski. Stanisław Gurski
Star. Łytinski. Andrzey Żydowski Chorąży Krakowski
Stefan Drzewski Chorąży Sieradzki. Jan Krosnowski Chorą
ży Podolski. Jan Karol Dobrzycki Orzechowski Chorąży
Bełski. Jan Jozef Gryski Chorąży Owrucki, Jan Załuski
Chorąży Ziemie Nurskiey. Ignacy Czermiński Chorąży
Podlaski. Michał Andrzey Działyński Chorąży Pomorski.
Wojewodz. Seniey Semiński Chorąży Czerski. Vincenti Bielicki

dnia.

dia Hawski Biskup Liwski Stolnik Wschowski Pisarz G. Poznań
Zygmunt Stratkowski Stolnik Zakr. Jan Golecewski Stolnik y Poseł
Ziemie Hałickiey. Kazimierz Grochowski Stolnik Czerń. Fryderyk
Brakelsz Stolnik Inflantski, Poseł Upitski Michał Jura Stol
nik Ruski. Władysław Fryzna Stolnik y Poseł Wołkowyski
Woyciech Seminski Stolnik Nowogrodzki Zygmunt Ka
minski Poseł Ziemie Hałickiey. Roman Jastrzebski Podczaszy
Chełm. Poseł Hałicki. Michał Kisewski Poseł Malborski. To
masz Dąbrowski. Stanisław Potocki Joachim Przebendowski
Poseł Pomorski. Stefan z Olszowa Gniewosz Podstoli Bielski
Maximilian Jełecki Podstoli Smolenski. Mikołay z Rzeczyna Osto
linski Czesnik Latyczewski Poseł y Sedzia Kapt. Krzemieniecki.
Kazimierz z Buchowie Buszkowski Czesnik Bracławski. Fran
ciszek Viktor Złotowski Czesnik y kommisarz Wyższe
cipłtey. Piotr Boglewski Czesnik y Stolnik Ziemie Czerskiey y To
miatu Warszawskiego. Krzysztof Zaporski Czes. Czern. Prezitan Ku
piecewski Czesnik Owrucki. Kazimierz Tomaszewicz Czesnik Mo
zyrski. Kazimierz Zielińsky zna Łowczy Starodubski. Jan Skir
ka Pisarz y Poseł Nurski, Tomasz Godlewski Pisarz Ziemie Łom
zyńskiey. Piotr Kisewski Pisarz Ziemski Lemburski. Jan Dąmbski
Miecznik Inowłocławski. Jakub Szubrawski Woiewodzic Ino
włocławski. Stanisław Trzebienski Woiewodzic Mścisławski. Woy
ciech Ostrowski Kasztelanic Brzeski Kuiawski. Michał Potocki
Kasztelanic Kamieniecki Podkomorzyc JW. Franciszek Szembek
Kasztelanic Kamieniecki. Poseł Krakowski. Franciszek Szem
bek Burgrabia Krakowski. Marszałek Kapturowy Sandomirski.
Kanonik Jan Alexander Zamoyski Chorążyc Zamoyski.
Jan z Gostomie Paseło Kommisarz Wileński Krakowski. Chryzo
stom Dorpowski Generał Auditor Poseł Czerminski. Jan
Paweł Lubieniecki Podkomorzic JW. Theodor Hulewicz Gry
y Iwan Poseł Adama Kessler Tomasza Hulewicza imieniem
Poseł Wołynski. Franciszek Tomicki Poseł Czerniński. Ko
stomły Ostrowski, Kapt. Brzeski Kuiawski. Jan Gąsiorowski Stol
nik Pułkownik Jabłonowski. Stanisław Lisowski Stefan
Przemicki Pułkownik piechot Węgierskiey Rzpltey. Stefan
Romer Oberszteyletman JKMci. Michał Konstanty Karwowski Pod
Marszałek Powiatu Słonimskiego. Maryan Drzymała Stoł
nik Rzpltey. &c &c &c &c &c abij

Deputacya na Rezydencya.

Cześli in tranquillo Rzpltey Statu nay więcey re publica fe-
tatis incrementum od zdrowey y przedniey zawsze depe-
det Rady, dopieroż in turbido Successu nayperniey Sa-
integritatis et Salutis od niey wyciąga praesidium. Dlaczego
Sub hos reflektując się Casus, w tak zawitych czasu okolicznościach
na Rezydencyą ad Capiendum ex re Consilium do boku Jaś-
nie Wielmożnego Imci Xdza Stanisława na Lubraniec Dąbskiego Ku-
iawskiego y Pomorskiego Biskupa ex capitulo praxi et lege prow-
uproszonego Prezydenta ex utroque Ordine deputuiemy:
Naprzód ex Senatu Jchm, Xdza Stanisława Witwickiego Po-
znańskiego y Warszawskiego, Krzysztofa [illegible] Żmudzkiego, Michała
à Popławskiego Inflantskiego Biskupów, Jchm Panów Wo-
iewodów Konstantego [illegible] Pomorskiego. Jana Odrowąża Siem-
[illegible] Sieradzkiego. [illegible] Lekowskiego [illegible] Gerlm-
Wielgopolskiego. Zygmunta na Lubraniec Dąbskiego Brzeskie-
kuiawskiego [illegible] Mścisławskiego Woiewodów. [illegible]
Gałeckiego Poznańskiego, Malchra Szyrowskiego [illegible]
go, [illegible] Żmudzkiego, [illegible] Witepskiego [illegible]
[illegible] Kasztelanów. Ex Equestri
Ordine, z Korony Polskiey Jchm Panów Stanisława Szczukę
Referendarza Koronnego, Jana Kadzidłowskiego Podkomorzego
Wrocławskiego, Stanisława Godlewskiego [illegible]
Koronnego. Stanisława Godlewskiego, Ludwika Łatoskiego
[illegible] Starostów. Myszkowskiego Chorążego Pozna-
ńskiego, Zdzychowskiego [illegible] Poznańskiego, Krzysztofa
[illegible] Poznańskiego, Karola Szydłowskiego [illegible]
Surrogaty Poznańskiego Pisarzów. [illegible] Starosty
[illegible]. Jana Lubomirskiego Sędziego Kapt. Poznańskiego. Z
[illegible] Polskiey Jchm Panów Andrzeia Szydłowskiego [illegible]
Jana Biberstein [illegible] Grzegorzewskiego Lubelskiego Chorążego
Jana z Obor [illegible] Mielnickiego, [illegible]
Małogoskiego Starostów. Jana z Lubrańca Dąmbskiego [illegible]
[illegible] Inowrocławskiego, Maia Podstolego Krakowskiego

Jan

Jana Seratowskiego Czerskiego, Jakuba Czaseckiego Podlaskiego Ziemskich. W Wielkiego X. Litewsk. Jan Panski Pisarz Skarbu, Komorowskiego, Kuchmistrza WXL. Jana Sawiszy Starosty Mińskiego, Krzysztofa Zienowicza Oszmianskiego, Kazimierza Bieganskiego Braclawskiego. Theofila Kędziego Witebskiego, Marszałków. Mariana Wołowicza Grodzkiego Inscigo Marszałkow. Mariana Wołowicza Grodzkiego Stawskiego, Wojciechowskiego Sędziego Ziemskiego Mińskiego, Koronskiego Stolnika Upitskiego. Datt w Warszawie d. 6ta Mensis Julij Anno Dni 1697.

Stanisław Dąmbski
Biskup kujawski mmp.

Jozef B. Słuszka Kaszt.
Wilenski Hetman Pol. WXL.

Jan Jabłonowski Woiewoda
Wołyński.

Mikołay Zabołocki
Kasztelan Kamieniecki
mp.

Jan Proski Kasztelan
Czerniechowski
mpa.

Stanisław Jabłonowski Kasztelan Krakowski, Hetman Wielki
koronny mmp.

Andrzej Prusinowski
Kasztelan Kamieniecki mmp.

Jozef Stanisław Potocki Kasztelan kaminski mp.

Maciey z Bnina Pinkowski, kasztelan Spicimirski mmp.

Ichm Panów Panów Koronnego y Nadwornego Marszałków Lubomirskich pro Libertate tuenda Manifestacya.

Jaśnie Oświeconym Jaśnie Wielmożnym Ichm. Oboyga Stanom Rzpltey Senatorij et equestris Ordinis Należyte Wielce Mościwym Panom y Braci.

My niżey podpisani ex munere Ministerij Naszego Zabiegaiąc aby instituta Rzpltey y wszystkich Stanów Jey a wolności Elekcyey Królów Polskich nie naruszone y według Praw y postanowienia Onych w całe zachowane zostawały, tak aby każdemu Szlachcicom tam Senatorij quam Equestris Ordinis Jus vetandi wolne było, y nie pierwey kto kolwiek Królem stawał mianowany, aż wszystkich zgodna obierzego Nemine Contradicente decyzya, tedy widząc że wczorajszy Akt po Śmierci Nayiaśniejszego Króla Jmci Jana III Sobieskiego Stolicy elekcyey, nie tylko nie iest observatum, ale y owszem violatum przez nie przyięcie y nie słuchanie kontradykcyey y gwałtowne kandydatów których nominacyie, przeto manifestuiemy providendo securitati in posterum omni modo wolney Stanu i onych każdemu Elekcyi Coram Ordinibus Rpli że iako w Consensum y owszem oceslemy od takowey elekcyi, ani publikowaliśmy ad Partas Prowinciae Żadnego z elektów, ale illegitimam Conclusionem electionis przeciw być deprecznaiemy. Zachowuiąc in integro Ipsi Jus vindicandi Omnium Incorami Żadnego Dobranych Za Króla mieć mogliśmy, póki powszechna Zgodnością go być nie osądzi, co aby do wiadomości wszystkich Stanów Rzpltey skutecznie doszło tę manifestacyą naszą do akt grodzkich Warszawskich podaiemy, rękami własnemi naszemi podpisaną y dla lepszey wiary pieczęcią stwierdzoną. Działo się w Warszawie w Zamku d. 26 Czerwca 1697.

Woiewodów. Sieradzkiego, Wołyńskiego, Ziemie Wieluńskiey y innych in Simili Manifestacya.

Manifestum Deo Regnorum ac Regum Conditori, qui inscrutabilis Sapientiae Suae nutu, dividit maximis cunctas nationes ac

Gentes

gentes regit ac universo Orbi et Serenæ potentati (: inhærendo glorioßimis Maiorum Nostrorum institutis) fatemus. Quod cum Cardinalißimi Juris Religionis avitæ Orthodoxæ Catholicæ Romanæ fidei nostræ liberæq Electionis per præsentem in Republica Sißionem, videamus Convulsionem, ideo ut evidenter constet nulli Parti nos adhæsiße, imo nunquam satis deplorando imminenti forsan Reipublicæ et Libertatis fato, summe indolere Orbi et Serenæ potentati, quæ magis Sacrum Juris ulciscendi Decus, circa appositas Statui Nostro modernas dispositiones exinde emiteat præsentem manifestationem subscribimus

Notanda hæc ad relationem gestæ electionis.

Rigæ kardynał præcipitavit cum denominatione Zakrola Rigæ contego et Sißionem in Republica fecit, Item. Literas ad N. dlery sine Posta Potestatis ad Rempublicam aliàs Samote missa ob conservationem Contego celavit.

Nihil detestabilius dedecore, nihil fœdius servitute ad decus et libertatem nati sumus. D. & M. Jucundiorem enim facit Libertatem servitutis recordatio.

M. Quilibet Catholicus verus, potest peccare cum Luterana uxore maritata quæ vidua non est Ubi mei decem contemptu Religionis et privationes rerum... M. Imaginatio de to nie ...ac... y pod ... y ...

M. ... ...

M.
Heu mihi! quod nulli amor est medicabilis Herbis.

Propozycye do Naiaśn. Rzpltey Polskiey od Nowego Kandydata
Naiaśn. Xiążęcia JEMci Augusta Elektora Saskiego przez JmPana Ablega-
ta extraordynaryinego cum Sufficienti et omnimoda Plenipotentia
ordynowanego podane.

1. Starożytna Naiaśnieyszego Domu Saskiego Zacność, retroactis wsła-
wiona saeculis, y teraźnieyszych nieinterrupta serie chwalebna czasow
z naypierwszemi in Europa Domami równo celuiąca obszerniey
nie potrzebuie delineacyey, bo w Szesciu Cesarzach Rzymskich
(których Ottho Trzeci Grob S. Woyciecha nawiedzaiąc, Koronę Pol-
skiey włożył, y naypierwszym Krolem Bolesława Chrobrego ponitał-)
iaśnieie ad omnem immortalitatem wznowi rozszerzeniem na Kolligacy-
anni, pełna Ozdob y Sławy, nie wzruszaiąc dawnieysze Domu tego
Decora, et quidquid Saecula prisca tegunt, bo tym zagęszczone hysto-
rye napełnione annales et Conscia Orbis fama.

2. Co do Osoby Naiaśn. Xcia JMci Elektora Saskiego, Pan iest przyrodzo-
ney łaskawości, in ipso flore aetatis 27. lat maiący, z młodych zaraz
do wojennych innutritus Ozynow, quorum fortuna per Orbem Signa
dedit. Co samo, dobyta Moguncia, y odprawione gloriosissime nad
Rhenem, i w Brabancyey Expedycye luculenter testantur. Tym
nieśmiertelnym wielkich Antenatow idąc torem, z niemnieyszą sta-
wą hetmanił na Węgrzech, y nadrwych Kampaniach tak dobrze sum-
mo Ducis praefuit Imperio, że pyszne Orientalnego Pogaństwa na-
chylił karki, et infracto robore męstwa, i dzielności Sławy iuz chwie-
iącą się wygrane mądrą przezornością in integrum restituit. Sta-
nąy z tąd nie tylko in Arena Martis, ale in devinctissimis Podda-
nych Swych tryumfuiący pectoribus, iedynym udzielny dobroci przy-
kładem, kiedy Vota Subditorum uprzedzaiąc, wspiera dobrodzieystwy
wywyższa łaskami, y niktoż na Dominium Jego nie poskarży,
y owszem Clementiam eius erga Subiectos populos nie tylko pu-
blica Confirmat fama, ale y sami Ichmość Panowie Obywatele Kiel
go polscy, na pograniczu Dobra swe maiący, toż samo ewin-
cere mogą. Zgoda wszelkich Attrybutow w tym Panie znay-
duie się dostoynatość, nie porownana nad doyrzałość, y ocz-
wiste przyrodzenny dobroci dowody.

3. A co nay większa, że sam Bog nayuwyższy, z skrytego nie-
ciekawych wyrokow Swych przeyrzenia Naiaśn. Elektora Saskiego
tey destynuiąc Koronie, ieszcze przed dziewiemalaty, za natchnie-
niem Ducha S[tego] z zamysłu przedsewziętey do Rzymu drogi

de-

do prawdziwey Wiary Katolickiey przyprowadził, y adincr-
tum Kościoła Bożego in Urbe Orbis Domina imbuit Sacra doctrin-
 So to iedyney wszelkim oznoszi Boskiey, Ocżywisty Cudtego qu-
lus mirabilia facit, y nie płonne augurium, bo Sam P. Bog hai Sa-
na Vocatione toruwał drogę do Korony, y wczesnie Habilitdu
do tego Prawa. Lex Catholicus esto: aby gindy Oyczyznie Cało-
dany wspierał walecznie ogłamenius Orbis machinam. y pa-
trami wielu w tych czasiech zwycięstwy Othemańska pom-
hardość, nanstrykich Nieprzyiaciol tey Korony vibrando pog-
woienny, Civibus zas beneficios gadios, laski, fanorow. y Hew-
bliwosci swiey Oficie diffundendo.

4. Obaniac Żęgie trzeba aby Naiasn. Rzpltey miał graviter in-
vere z Naiasn. Potomstwem swym albo mu ex beneficijs Rzpltey
vel minimam deriuare guttam, bo iednego maiący tylko Syn
nie tylko mu Electorales ditiones cum prerogatiua Electoro-
ex fontiquibus Imperij aley Lusatiam adse deuolutam Ł Prowi[ncij]
swych, y wszytkie inne Prowincie swego Czasu ustąpic może
abunde go prouidere. To iuż Samtylko łaskawy wzgląd, tak n[a]
Dobro Rzpltey iako potoczne Civium Interessa dowi, aby Oy[czy]
zna miała obronę. Zaszczyt Wiara świeta Stan Rycerski ukon-
tentowanie Cała Rzplta, Oekonomia rząd dobry, Osobliwie [pra]-
wa Swobody y Oyczystey wolności Całego Rycerstwa (: do ktory[ch]
Congenito fertur amore) nienaruszona gaudeant Całosc[ią]
tudziesz Pacta Conventa in viridi Sawke były, et inuiolabili
Clementia adfamam et utilitatem publicam dirigente Princip[e]

5 Wakanse generali wszytkie nie pod Szacunkiem pieni[ędzy]
ale pretio Virtutis et meritorum będą rozdawane, ani by Że ha[...]
labes in delicato Pectore Naiasn. Elektora zmieścić mogła, kto[...]
Generositas takie detestatur wziątki, i towlencye, ale wa[...]
tis Crescunt Aeraria flammis. Precz od tego Pana oddalone m[...]
na Lucra, gdzie hoyna munificentia kazdemu wiernie S[...]
Zasłużonemu nie skąpo udziela łaski, ani zamiedziona emolumento[...]
obyslenie Szczodrość. nie każdego merita, zna po Imieniu
y nieodarduie czcnemi prawiatmi dobrodzieystwy.

6to. Uważaiąc Bas tak Zamilitare w trudnych Rzpltey [...]
Secis momenta, gdy zwalone magno Cumulo na Oyczyznę, berg[...]
Cieni za stworzonego Woyska, z miłą chęcią in Sublevatione[m]
tantorum Onerum Ofiarnie Rzpltey Dziesięć Millionow [...]
tis monetę nie na papierze ale w Rzeczy Samey pr Actum Electi[onis]

rzetelnie.

rzetelnie y istotnie z dotąd swey siły wyciągnąć dziełaty ślubo
dawszy pozornym kolorem magnificencji oblatione jej sua, a bo pod
smakiem udaią, że stodyczy pewnemi sposobami, z dobią eradu-
brant in publicum proposita emolumenta. Słuszną by iednak
reflexyą uczynić mogła Rzplta, ieżeli media y substancye offe-
rentium, tot effusis largitionibus wystarczyć mogą, bo ieżeli zkąd
inąd zebrane wyszukane et iniquis conditionibus na kredyt
do czasu wziąć musiemy, toć nie pochybnie ex mutua obligatione
pryncypałom albo kredytorom tym będą quibusli velificari me-
co Rzplta aere alieno obaerata internis factionibus coraz ziemie
szać będzie et in omnibus occurrentiis nie ad radas publici boni
ale do postronnych interessów non sine gravi involutione et
detrimento sui ad exhibendam gratificationem pociągana będzie.

2do Odebranie Kamieńca Podolskiego przy nieustraszonym
męstwie y odwadze biorę na się Naiaśnieyszy Elektor, iuż nie
słowne obietnicą, ale Woysko swoie y attylerią własną ex-
pugnationem iego prezentuie. Nawet zdrowie y życie swe saluti publi-
cae devovet, aby biorąc tyle prac, fatyg, y około Rzpltey pilnowania
cum impendio zdrowia swego, tak wielkiey sprawy prawdziwą sobie
w Rycerstwie wolnego narodu sercach miłość ugruntował.

3tio Niemniey Podole, Ukrainę, Wołochy, Multany aby mógł addere
et unam Remp: aggregare, czy to iure belli, czy za nastąpie-
niem pokoiu, inter primas curas mieć będzie, żeby nie tylko przyszłe-
go złotego pokoiu wystawił czasy, ale y Państwa Naiaśn. Rzpltey
in antiqua amplitudine Sarmatiae sempiternis rozprzestrzenił et
quae avulsa przywrócił ad Remp: Woyska unicum studium suum exercebit.
Nie żeby na potym ad omnes subitos nowych woien casus sam
securissime obwarowana była Rzplta, deklaruie Naiaśn. Elektor
quovis urgente periculo przez tyle tysięcy Woyska swego exposcenti-
bus Statibus et Ordinibus Rni subministrare, y własnym kosztem
alere, albo też gotowemi pieniędzmi na zaciągnienie onney
liczby Woyska necessitati publicae subveniet; Co wszystko ar-
bitrii Statuum zostawuie.

4to Jeżeliby też Rzplta commutationem którego kolwiek państwa swego
umógł cum vicinis transigere, o którą kolwiek etc in contiguitate et pro-
pinquo tey Rzpltey Prowincyą, y one ad terminos Regni przy nale-
żytym ex iustitia od Naiaśn. Rzpltey respekcie przyłączyć, tedy ape-

lalim.

Salutem do tego sposobem Concurret, y usilowaniem prawdziwą ku
Oyczyźnie tey obowiązanego Serca pokazuiąc Inclinacyą.
11. Restaurationem Monetae, ktora iak w tych kraiach iest zła y dep
wana, tak w Państwach Naiaśń Elektora bardzo Dobra y Wyborna
sama wspaniałość Geniuszu tego Pana naprawi, y Commertia ad
florentissimum przyprowadzi Statum, maiąc do tego tak wielkie Com
moditates z Lipska, et alijs ditionibus y Kupców obligowaną
nom Rzpltey będzie mogła wyświadczyć propensyą, pewnio na a
ktory nie Zniydzie, applikowaney.
12. Szkołę Rycerską na Ćwiczenie młodych Ludzi in Mathemati
Militari, w fortifikacyach et omnibus exercitijs bellicis koszte
swoim wystawi, aby Młodź Szlachecka prognatam indolem, a
fortia facta iako nayleipiey sposobiła.
13. Fortece wszytkie iak w naylepszym porządku Conservabi
et quidquid ad veteris et praesentis militiae normam ingeniosa
gitavit Amor chętnie y ochotnie Naiaśn Rzplta k tabit, et omn
promissa firmiter dotrzyma, w czym fidem suam przez tego pos
gata Dnego Solennissime in Vadiat et omni modo securitate praestare inten
14. A tak gdy Naiaśn Rzplta doskonałego wszczęściu y dobroci
na nie zwyciężonego w męstwie y od Sadze nullis colligationibus ada
las in Europa Domos obligatum, albo iakiey kolwiek dependencyi, obr
um przez wolne głosy na Thron swoy podniesie, pobłogosławi samo Nie
tak szczęśliwey Elekcyey iako Pan Bóg pokazał Virtutem potentia
dextera sua wokowawszy Naiaśn Electora in Sinum et Gremium
powszechny Matki Kościoła Swiętego tak y daley manu tenebit, dod
sity ad ampliora tey że S. Rzpltey et gloriosi regiminis incremen
ta, Zwłaszcza kiedy Naiaś Elector non Cupiditate dominandi lecto
Cunctis affectibus flagrantior bywa, ale solo Orthodoxae fidei zel
et pretiosissimae Libertatis amore Natę Konkurencyą oddaw
iedyną w samym Bogu pokładaiąc ufność, że Zagorzie Serca
benignae Gentis, nakłoni Suffragia Eligentium, Zwierzchni affect
Magnorum Civium, y do porządanego Vota et desideria serenissimi
Electoris przywiedzie korea, ille qui donat diadema fronti, qu
genu nixae tremuere Gentes.
Eximendo wszelkie Scrupulos in Puncto Religionis Catholic
ktorą prawdziwie przyiął Krol Jmść Saski, ieżeliby kto powątpi
Eplenior informacye recurrat do Jm Xdza Nuntiusza Papieskie
y do Jm X Biskupa Passawskiego, Posła Cesarskiego ktory nie
orey bona fide tosz samo Confirmabunt.

JB Ras do druku podan

Kopia listu Jmp. Marszałka W[ielki]ego do Xiecia
Jmci Brandeburskiego.

Serenissime Princeps Elector ac Dne Dne Colendissime

Nota sunt adeo non mihi soli aut cuilibet Regni huius or
dinibus sed toti terrarum Orbi amica pietatis et constantiae
gloriosissimi Serenitatis Vestrae Parentis, et eius ipsius
praeclara in Remp: hanc documenta, ut nemo suspicari
aut temere advertere quidquam vel hostilis de Serenitate
Vestra Electorali, maxime violentae fiduciae crimen
censeri possit, sed ne simile quidquam cogitari debeat,
cum ad Serenitas Vestra Electoralis ex singulari beni-
gnitate sua in me motivo, circa intentionem suam de
capienda Urbe Elbingensi possidendaque me certiorem red-
dere et edocere dignata. Et facilius mihi convenientius
esset, duce ex asserto in Serenitatem Vestram Electora-
lem innatoque obsequij mei cultu debitas ac humillimas
eidem referre gratias, quam absque consensu S. R. Mtis et pre
in Republica Cunctis Capitis Ceterorumque Regni Ordinum, ad quos
Materia haec universaliter pertinet quidquam in tam
arcto temporis spatio exarare, aut Serenitati Vrae
hanc partem clausam aperire, quod ad brevi speran-
dum S. R. Mtis reditum, [illegible] differen-
dum mihi convenit. Interim hoc firmissime spe [illegible]
[illegible]. Quod Serenitas Vra Electoralis pro [illegible]
[illegible] documento Constantissimae suae erga Remp: hanc [illegible]
[illegible] dilatio[nem] huius exequendae intentionis suae
ex singulari prudentia sua et aequanimitate, longeque
concessura sit. Ceterum humillime obsequia mea
Serenitati Vrae Electorali profundissime voveo.

Dabam ex [illegible] 10ma 9bris 1698.

Copia Listu do Króla JMci, od Xiążęcia JMci Kardynała

Dum iterato Regia Civitas Elbingensis calamitatem suam per hasce quas Maiestati Vestrae transmitto deferat detegere, et Ego pro gradu meo extremam hoc accidisse pleratum cultum, Cogor, ipse credendo Serenissimi Electoris Brandeburgici Ausu Reipublicae inflictum, ausim vocare, cum sub tribus legibus tot in terregnis nec praeposita quibus nec dum aio tentionibus tentata praetensio Serenissimi Electoris pactis Bidgostensibus Elbingam ciuitatem eius assecurata, sub potenti manu Maiestatis Vestrae sub tempus externi cum Othomani Nominis hoste belli hostiliter attentata. Non deficerunt nec desunt Reipublicae eisque pactis causae praetensionis ad Serenissimum Electorem tot missionibus tot literis, Serenissimi olim Maiestatis Vestrae Praedecessoris sollicitate deprecatae semper à Serenissimo Electoris foederati contra Gallos belli occupatione, et eo humanius a Republica dissimulatae tractatum aliquoties fuerat. Me ipso Praesente ante in Serenissimum olim Joannem Tertium et Serenissimum Ducem Magnum Electorem de privata circa idem debitum conventione obstitit ad Conclusionem non monitura Republica de non submministrato ex Pactis milite praetensio cum antecedenti amice a Republica culta cum Serenissimo Electore bello licet implicato amicitia, eo magis perstringit praecordia tam intempestiva aut inhumana praetensionum extorsio.

Cum autem debitum hoc sit Reipublicae, Civitas vero Elbingensis directi Maiestatis Vestrae ac Regni Poloniae dominii, cuius authoritati quis dubitet, eo proinde fidem a Serenissimo Electore inferri quis dubitet, eo proinde fidei civis ad Maiestatem praesentem recurro, ut valido authoritatis suae auxilio cicatricem hanc sinere sanare obducere salten ad tempus dignaretur.

His et aliis quae nos undique circumdant malis nullum praesens remedium, quam Comitia Generalia tantopere ab Emulatrice Reipublicae suspirata pro quorum Generali promptiori Indictione Serenitatem Vestram omni publico supplex exoro. Non moret enim necessariam determinationem alicuius belli vel pacis, nec ex bello nichil agenti cum porta Othomanica tractatusque eventus pace ne an bello concludat tempestive Reipublica Constabit, et in utramque aleam opportune a Comitiis providebitur. Status insuper interne Confidentia Maiestatis cum libertate, Consonantia omnium restauratio, Exolutio stipendiorum procurabantur. Hec dum pro illibata fide mea Maiestati Vestrae inspicio, humillime eius pedibus advolvor.

Dabantur in Radziejowice die 3tia Novembris 1698 Anno

Templum Pacis.

Poszczęśliwie rozwiązanym Związku, doczekaliśmy się tandem dulce Nomen Pacis, a żeby ta Bogini łaskawsza na Oyczyznę była, z woli Całey Rzpltey uchwalono iey wystawić kościoł wspaniały, a to sumptu publico sub titulo Templum Pacis, a żeby tis Sacris Numen facere propitium, z tąd Poëta

Jupiter ambrosia satur est, et nectare vivit
Cur tamen exta Jovi, thura, merumq; damus.
Racyę daie: Saepe Jovem vidi cum iam sua mittere vellet
Fulmina, thure dato, sustinuisse manum.

Jowisz słodyczą syty y żyie kanary
Czemu iednak daiemy kadzidła y dary
Bo gdy iuż miał pioruny rzucać zagniewany
Często wonnym kadzidłem bywał ubłagany.
Więc zatem czas nay potrzebnieyszy koło Szopy
Pax optima rerum, et conservare salutem
— — — — — — et cives servare potens

Naznaczono mieysce tak wspaniałey strukturze między Warszawą a Szopą otoczywszy rzeką dla wesołości gdyż fluminis impetus laetificat civitatem Dei, Szreniawa, litera zawsze alere et allicere libertatem zwykła, z napisem
Fons est illimis nitidis argenteus undis.

Most dano przez nię more Romano kamienny z marmuru białego, z którego schodząc wyrobiona z tegoż marmuru Statua Aristotelis Crispi desperującego, y nad tą rzeką lachrymantis, o którym powiedaią że nie mogąc poiąć principia Euripi utopił się. Tey Statuy swe napisy chciano dać, mianowicie Amici mei dereliquerunt me, drugi Inimici mei super me magna locuti sunt, ale się nie zdały. Dano tedy pod Statuą taki: Super flumina illic sedimus et flevimus. Drugi zaś niby z ust Statuy pochodzący Quoniam Ego te capere non possum, tu me capias. Kościoł ten z równey materyey chciano stawiać, mianowicie z Leszczyny, ale to Lignum inutile, z Jabłoni ale y ta nie zda się do tak wspaniałey struktury, z Dębu ten y stary y nadgniły. Wystawiono tedy ex lapide pretioso, na fundamencie gruntownym bom fundamento Libertatis. Drzwi Diamentowe nad literami Pacis Symbolum, z szafiru pięknego wyrobiono takowe. Las gęsty palmowy, z którego iedna [illegible] dziwnie wspaniale nad wszystkie drzewa, wybiia się z napisem Pax una triumphis innumeris potior. Drzwi z Słoniowey kości od których klucz złoty oddany iest JmPanu Podskarbiemu Wielkiemu [illegible] cuius opere stetit. Do kościoła tedy z drogich kamieni ex saxis fidiaco sculptis magisterio wystawionego, wszedszy na ścianie prawey sztukatorską robotą wyrobiona Woyna Pompeiusza z Cezarem z napisem. Aurea pax armis emitur. Dant arma salutem, na drugiey —

Sciemie tąż Sztukaterya Woyne Wielkiego Lubomirskiego z Królem Kazimirzem, tey chciano dać Napis Libertas Liber-tate perit, ale Rzecz to nadobre Oyczyźnie obracało dano ta-kowy Luchmus est mori liberos quam vivere oppressos. Ołtarz dano trze-ciego Libertati ktore reiest fundamentem Pacis y Krolestwa tego, dano postawić Statuam, Atlantis Swiat dzwigaiącego z napisem Tollentis Universum destruxisti, Reliquie zas w tą złożona Rękę Laty Wielkiego Lubomirskiego ktora Wolnosci bronił na tym Ołtarzu Inscrypcya Taka.

Libertati
Regnorum Pharnii
Socia Pacis
Quam
Atavi Vita emulant
Patres ferro propagarunt
Filij Sanguine tuentur
Nepotes Omni Studio Conservabunt
Observatam Polonis fidem
Quod
Tot periculis pressa, non oppressa
Tot bellorum Naufragijs Serena
Tot Suspicionibus tolerata illaesa,
Altare hoc
Senatus, Populusq. Polonus
D. P. D.

Drugi Ołtarz Concordiae, ktora rzeczy u nas wszystkie stawi, ruinis... Vivit bo na iedny z Seymie Zgwałcona, na drugim Oycie y Słodko... podniesie, dano Statuam Sitij ktoremu Łep wiec przenosi Skarpat, a po... ocmu inne mu nad rastały y nigdy nie umarł, z napisem Canto... resuscitam. Na tym Ołtarzu dano takie dwa Symbola Wolney ... Polskiey Latria dobrze nastroiona, z napisem Discordia Concor... Jezn Strzały z kołczan wypuszczone, do iednego Celu zmierzaiące, z N... Rem metam properamus in Unam, Inscrypcya takowa dano:

Concordiae
Polonorum
In Avis Heredissae
In Patribus Arendatici
In Filijs Inquilinae
In Nepotibus unicae
Patriae afflictae fuit propitia
Et tot dividuis dedit una labia, et Unum Cor,

Altare

Altare hoc
Senatus Populusq' Polonus
Sacrum fecit.

Ale ze Bellum pacem generat, mars Libertatem gener fovet, kazano y marti wystawić Ołtarz na ktorym dano Statuam Mortis, z Napisem:
Mors cum Marte, vices alternaq' Iura Capessit.

Symbola dano takie, mianowicie dwa Barany, iedden Xiaża Kardynała, drugi Marszałka, [illegible] trzy... Lemma: Homo Homini lupus, Baran skrwawiony Marszałka [illegible] wyięcy [illegible] Sneniawie, Napis iednemu dano taki
Namq' cavet nemo, vel qui mihi vulnera fecit
Solus Achilles tollere more potest.

Drugiemu zas taki: Lavabo inter innocentes et emundabor a delicto maximo, chciano dać inne Symbola stosuiące się do tego textu, lecz nie... ale że by ten Baran nie zdziczał sui Stollas suas in Sanguine Agni: ale że by ten Baran nie zdziczał sui persessum od tego. Inscripcya na Ołtarzu takowa
Marti
Marito mortis
Vindici Libertatis
Vitrico Concordiae
Parenti Pacis
Ob
Senatum ferro Libertatem
Tot bellis vulneratam pacem
Nunc sine armis inultam,
Senatus Populusq' Polonus
D. P. C.

Ale że wszystkie gdzie z Bog kościoł buduie tam Szatan kaplice stawia, Więc y Poseł Francuski Szatan wystawił, w tym że kościele kaplice, ktora quae ... lapidem turbatori pacis, ta kaplica modo Francuska iako a Marsellska zmurowana ex lapide offensionis, ale bez drzwi ciemna bardzo, aby że nie tak zdrady y fałsze Francuskie odkryty, według owego: qui male agit odit lucem. Wszedłszy do tey kaplice rozeznać można Statue na Ołtarzu postawioną zdradliwego Prometheusza, ktory wrodne postanowienie z Napisem, Quot fucis, tot fraudes. Reliquie dano nowe na Brasilione, [illegible] Henryka Valezyusza, ktorego Polacy w Cesarzwe uciekał z Polski. Grabka z ktory [illegible] Ludowiki, y Głowa Caty Cathariae Medicae Galliae Reginae, którą circa annum 1588 cum amarta, iako wspomnia Otyn Piaseki

ind

Piasecki Historyk Polski, ktorey Francuzi dwiey takie Elogium napisali

Tres Erebi Furias nepos hac divite Vates
Addita, nam priscis est Cathanna tribus
Quod si tres illas a se dimitteret Orcus
Haec illi fuerit pro tribus una satis
Nie mowcie by trzy jędze piekielne bydz miały
Dawnym te wieki czwartą Katarzynę dały
By zas tam te trzy piekło dwolnic zechciało
Natty iedney zamsprytkie trzy dosyc by miało

Zostawiono do tego Miejsce na słowe wrabnił, sztuki krolowey Jemci Do stkiey (ktorą iey Pan Bog z swiata wezmie) Symbola rowne dano po Ptaki, albo Czewurka prowadząca Orleta z napisem, melior est exercitus Cervorum, Duce Leone, quam Leonum duce Cervo. Drugie Szeba Apparuit Digiti quasi Scribentis piszącego wszelkie milliony Francuskie Cyfry y dal nie z napisem depingere fas est. trzecie Hamareon siedzący na franciskiey z Napisem Hic Color e Venti, Caetera dant pascua Veni Czwarte Tymotheusz spiący ktoremu fortuna załawia Sieciami Krolestwa y Monarchie przez sen z Napisem: Omnia sunt Somnia.

Turbatori Pacis
Galliae Tutelari
Spes Polonorum Calitas deprimat
Cuius fortunas extenuet
Sarmatarum
Libertatem Captivam
Concordiam Discordem
Pacem turbidam facit
Poloniam Saltem a Gallis illusam
Per Ludovicum eludat.
Capellam hanc
Legatus Abbas Satanas posuit.

Tę kapliczkę miał poświęcać X. Jegomość kardynał albo Szwedom albo Amicissimus, ale nieuiem czemu tury, wychowania Francuzom nie dotąd acz katolickich on dosyć im z siebie czyni, kiedy iuż ... taca Oratorium pomocnik, a raczej tamże poświęcał. Matadi po ... eac Melchior de Polignac taki Diabeł albo y Szatan, Odpusty nadane mieście do tey kaplice, mianowicie kto kogo obli, sto dni odpustu, kto na ... nie minuie mille dierum, a gdy na stacyie y substancyi ey Indulgentia plenaria y Jubileusz osobliwy z rozgrzeszenia od wszelkich grzechow, ... no przysięgi ciechlej korrupcye wiąże, od Francuza, a w Niemodztwie przysięgł.

przysięgę że nie brał cum restrictione mentis. Jeżeli zas stanie królem (czego Boże uchoway) de Conti, Jubileusz ma bydz Universalny na zruinowanie Oyczyzny, na spustoszenie Francyi, na wykorzenienie szczerości Polskiey &&&. W tey kaplice uczciwszy się zaraz pobożne drzwi się podle niey z kościoła nad którymi napis taki: Attende

Viator
Aedes has
Quid Paci erectas admireris
Polonum est
Muris non septam ac ideo in securam
Non existimes
Gentis liberrimae est
Quibus sunt pectora muros
Nempe
Libertatem Pacis animam suas
Quod si de corpore transierit
Non cadaver est.
Imo
Quod Leo armipotens [illegible] aurib[illegible] sub Universo
Hoc pax libera terris est.
Post resolutum regum rebellem
Templum hoc
Dux cum Populo Senatus erexit A° 1697 Mense Maio.

Na kaplicy zaś Francuskiey z Cmentarza dano drugi napis ex adverso tey kaplicy. Subsiste Viator
Capella quam cernis Satanae opus est.
Turbatori Pacis erecta Gallo
Ad angulum erectam vides
Lapis angularis Galliae est
Turbare, et fallere
Sine fenestris
Sed non sine arcano.
Basiliscum Galli partum esse puta
Non aliter nisi in tenebris
Prodire doctum
Quidem

Nunc vix facta nocet
Sed cum adoleverit
Etiam visu enecat
Ipse non videndus quia intenebrit
Stergquilinia amat Gallus
Sed etiam in turres si posset evolaturus
Tu Aquilae Polonae pupillus es.
Aquilam Regem alituum Nosce
Gallo Sceptra deferres
Regem Regum fecisti
quia
Regem Polonorum
ergo
Opprime Gallum in ungue
Nevi anguem excrescat
ex angue in Basiliscum
Contere Gallum Aquila, ne Regem adores
Cives illusos
Leges laesas
Patriam Elusam
Colligatos offensos
Sero doleas
in Ludovico XIV

Copia Listu Jmć Pana Auenderlego Ministri Status Galliae pisanego z Paryża, de data 3tia Augusti 1697mo. Ad Eminentissimum Cardinalem Radziejowski, Cyframi donoszące o wyjeździe Xcia Jmci de Conti do Korony Polskiej do Elekcji

Doszły te Listy WXMci, y Jmć Panny Zgodliwej de... Króla Jmci Francuskiego Pana mego de data z Warszawy 29 Junij et 6ta Julij anni currentis, ... [illegible] Króla Jmci mego ... [illegible] ... Honorow ... et emolumentów ... [illegible] ... WXMci ... [illegible] ... do WXMci przez długi czas ... gowany ... bez nadzieie otrzymania ... aby Xcia Jmci de Conti ... na ...

Cav

... z ad ... interessowac. ... [illegible] ... z Panią ... y ... Duszy nie ... Staropolsky ... y prawdę ... deponere de fastu et hoc actu ... Oratione et ... mendaij od siebie ... et admotos sibi ab ... ignes extingues. ... WXMość te moie Theses nie brać sobie pro Epithesi ... insolito ... Candore.

całe Krolestwa Polskiey Stanot. Więc iż Pamiętość y złość Colliga
torum ani lądem ani morzem wolnego y należytego przejścia do Polski
dla utrzymania swoich Interessow dopuścić wielkie Księżęcia Jmci
Droga zas ktorą się WXJmość y inni proponowali na Stambuł
y Włochy nader przewległa a zabawne mieliwe pericula, dowcipnie
niemal przezornością swą Naiasnieyszy Nasz Krol Jmc sposobu, ca-
łem bespiecznie exclusis quibusvis periculis recta do Gdanska przebrać
się może Xże Jmć de Conty. Była tu gotowa krypstatuwa sztucznie
robiona kareta, w ktorey niegdyś Krol Jegomość Amsterdamskie
Poczty lustrowat, a Dunkierkie doszły przy starych, od Xcia Jmci da
baudie Ostniu Bawtow bardzo skorych dostarczać, Krol JKMość że
by się w niej zaprzęgszy po Drodze Morskim bespiecznie może przebierać
Xże Jmość de Conti recte do Gdanska. podobało że ta sztuczna Inwencya
y sposob Parlamentowi, Conclusum iż lepszy sposob do opuszczenia złości
y przewrotności Colligatow znaleść się nie może, wyiechał tedy zmo
na stąd Xże Jmść de Conti do Dunkierki po południu, przeprowadzały
go Damy Francuskie wszystkie kawalkadą, Sam w Karecie Krolestwa
siedział z Krolem Jmcią ktory dał mu prawą rękę y miejsce jako Ele
ktorowi Polskiemu. Ciągneli za nim sześć kobiet Madame
de Sutlorre, Madame Wzampani, Madame de Letre, Madame de Szato
wille, Princesse de Conte, Madame de Siozy bogato przybrane. Wiązał
Princeps Luxemburski z Margrabią de Chordi Krolow Jchmć Stanet
a Dunkierce dwu trzech godzinach, przyiazdem nader wyparowanym
iam że do kosztu przyczepił y rowno Stanowem z Krolem Jmcią, Wykład
szy w Dunkierce z Karety ta nie nie bawiące Datowanie że postawny
y pietnascie Abuchtow od Cesarza Jmci Tureckiego na tę drogę z
miesięcien sterowany kobylego w lecie przez flotę Orientalną przysta-
ne, wsiadszy z sobą Xże Jmć de Conti a pod dołu szczelny karety
ktorą Krol Jmść Francuski Oleykiem z Morzem Kaminskim dostarczo-
wany aby tym sposobem y tey biegłą nasmarował przy daruy
nazwał Bratelskiego affektu z ktasoley Swey podroznej perucki kwarz
do Marznice robiono. Wiozł Xże Jmść pod sobie ktomocreli cetry
dziesiątu Millionow Conceptu dobrej ktory nakształtych dniach Monsieur
Mararym z Antypodow supplementował. Włożył przed sobie naka
rete acum magneticam et globos terrestres według niego wszy kamidło
ktorym nawet może Bawoły na regulowac. Kussył że z brzegu Dun
kierskiego a morze do Diabła ułapnie o ledy każdy godzinie przed pota
dniem poczty przysłaiąc bardzo wesoło Bawoły, tak mamy w czeze że
predko pod latarnię Gdanska pobace. Proszę wmdobrodzieia
mniemam, kontu Jmci Dobrodzieia mego aby copiedzy ... y
kornie się wyprawiwat, bo tamten piiard na dalszą drogę nie zgodny

chyba żeby od Gdańska Motławą a potym Wisłą miał się odważnie
Ligę przebrać, pode Dworem Officjałów Warszawskich nie d[illegible]
Warszawa a kamedułami nad Wisłą ciało rozwiłe z Mappy Vi[illegible]
Maromeiskiey tu z Ciechanowskiego Museum przy starey wyrozumiawszy) [illegible]
iący ad aeternae Spei promotoria, sam że moy Dobrodzieiu kaz komu na Górę [illegible]
ciąc, aby dispozycya Pańska takiego omieszkania nie miała. Jeżeli tu [illegible]
koy stanie będzie nas tam pełno do usług wrzemię Państwa. Tym czasem
teraz moy Dobrodzieiu na Grzybowey Górze Kleckarski zbiiać bota [illegible]
lepsza będzie dzieciom Imci desekti potakiwy, drodze, dosyć ciężkiey [illegible]
kiya. Imć Panny Łęczyckiey muszą tak to, mozylów 12 [illegible]
y mapkarkę pozeta Żona moia, a ia się cale tak ce WXmci zet [illegible]

Ostatni Skrypt do tegoż dnia Kardynała od Jmt. Humiecki chciał
Stolnika Pod. Marszałka przeszłego konwokacyey zerwany.

Dosyć były WXMci contra instituta Legum przy Partyey królewskiey Jmci [illegible]
szamie widome fakcye teraz zaytośne po Bolszcze z Żomierza infernales [illegible]
iakoby się tam nutum daemonium ex porcordiis WXMci ad [illegible] Consulacia [illegible]
przenieść miało. Nie bardzo ia temu wierzę, bo pewien że Satanas [illegible]
inuadere porcum nie może, tak żeby się miał w [illegible] in Vellę WXMci, kto [illegible]
dynalski Galerę stangie powinien pro Galea. Prawda to że Diabeł [illegible]
Omnibus altissimo, w Paragon z samym Woyewodą chodzi ale do WXMci co
za Interes gdy się przenosił do [illegible] którego mogło by był [illegible]
cere, exanimae. Wolałbyś WXMci w tamże [illegible] z samych Tatar[illegible]
am [illegible] Spiritus in [illegible] Tartareos. Ziałbyś to osobliwey Sympatiey [illegible]
de WXMci Diabli [illegible] WXMci repente iako we mgnieniu oka, [illegible] w Górę [illegible]
mat, nie będąc ad [illegible] testudo, aż on zaraz drugi Phaeton z piekielney [illegible]
descensum uczynił [illegible] Tocta [illegible] nie może [illegible] kiedy WXMci [illegible] Króla. ex [illegible]
alecta nadto ta bestya bodayże rozpakta kiedy WXMci [illegible] do Maiestatu [illegible]
tasti solium pod Baldakinem, aż on zaraz przed [illegible] Cadens ad [illegible] me: WXMci Prymas, [illegible]
iakie [illegible] ai [illegible] nie darmo, [illegible] WXMci Prases kapitułów, przy każdy
Princeps, Oboy Diabeł Princeps tenebrar. WXMci [illegible] templum ubi Diabolus [illegible]
ormia Sercia kapitułę [illegible] augustus [illegible] są Zaim [illegible] ale y [illegible]
Capellan. Przy [illegible] WXMci są Christi domestici [illegible] qui magis [illegible]
Oten [illegible] nie trudno. Sacerdotes Diaboli [illegible] WXMci królowa na Stron [illegible]
[illegible] Ecclesiam, a na ostatek [illegible] WXMci [illegible] tak poorężstwie [illegible], Co dla [illegible]
Jabłko wrękę która [illegible] przy [illegible] tak przy [illegible], to [illegible] Diaboli modi. [illegible]
wolności na [illegible] pożegnać by się przydało, to [illegible] Żegnasz się WXMci [illegible]
[illegible] WXMci [illegible] digito [illegible] możesz Żegnasz się WXMci [illegible]
[illegible] in [illegible] Diaboli ex [illegible] mundanij; Spiritus [illegible], dla [illegible]
odżegnać się trudno. Nie odstraszy [illegible] tak ważny [illegible] z [illegible] tych z tych
panów, który [illegible] WXMci [illegible] kiedy WXMci [illegible]
Ludźmi, [illegible] nie pomnię [illegible] in Corde [illegible]
Augusta [illegible] sedeat. augusta sedet. [illegible] się [illegible] muszą [illegible]
[illegible], ale ia [illegible] WXMci [illegible] a Obradzie, [illegible] Celu [illegible]
vide verso gradu. [illegible]

Ad p̄sentem oblatnem Cri Czerskiei Offum Officiens Quibus intro
contentas literas universales ab Eminentissimo Cardinali Radziejowski
Primate Rni et M.D.L. atq. Illri et Mgci Humięcki Dapifero Podoliae Mare-
schalco Confoederationis dicta Relictos ad Ordines Rni et M.D.L. ad Uni-
versalem Consensum pro ptbus Sermi Ducis Saxoniae Neo Electi Regis Polo-
niarum pro totum tempus determinand. emanatas, manibus suis coram
Officio Subscriptas et Sigillis Communitas suscepit, et actis suis ingrossari
atq. in M.L. R. Oti publicare demandavit, prout et publicavit. Datum
Fa. 3tia post Festum Exaltationis Sctae Crucis pxa A° Dni 1697 Ingressit
et susceptum.

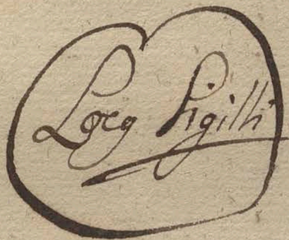
Wszem wobec y każdemu z osobna komu o tym wie-
dzieć należy, mianowicie Jchm Panom Senatorom Dignitarzom Urzę-
dnikom y całemu Rycerstwu Oboyga Narodów, przy doniesieniu bra-
terskich naszych chęci wiadomo czyniemy. Ponieważ eo mocno
nie trzymaiąc żadney Partialitatem udaliśmy się do Rokoszu, ex illa
Generalnego abyśmy nachyloną Wolność salwować mogli, w którym Zelo
sam w których Prowadach zostawili Rempublicam, ad sananda lesae Liber-
ga mora iść nam nie zdało się Ilekroć ad sananda lesae Liber-
tatis vulnera et pacificandam Rempublicam, ubi desunt media
których pro Commodo suo zażyć Rzpltey będzie wolno. Zdało
się nam tedy za rzecz potrzebną donieść WmM Naszym Miłościwym
Panom przy Ogłoszeniu Uniwersału tego! Iż Naiaśnieyszy Elector
Jgmść Saski przez Jchm Pp. Plenipotentów swoich za mediacyą
Naiaśn. Króla Jmci Brandeburskiego przez Posła iego we wszytkim
dosyć uczynić lesae libertati, Prawa Oyczyste y wrócić, restaurare
od Korony y ab adversa parte cum denuntiatione sine Consensu
Universae Rplicae nadnaczoney recedere, et ulteriori arbitrio Rei-
plicae Congregatae Committere Spem firmam uczynił aby temu Zacne-
mu Narodowi za powszechną zgodą pacifice regnare mereatur. Przeto
Tranquillitati Rplicae studendo zabiegaiąc Woynie domowey w ro-
zlaniu krwie Szlacheckiey, w zrujnowaniu Świątnic Pańskich
y Fortun Całego królestwa! Zdało się nam condescendere do ule-
czenia vulnerum Rplicae przez Conduchowanie WmM Panow aby-
ście WmM Panie ieżcze(?) ukochawszy się na dzień 26 Września pod Warszawę
ad locum Electoralem Okopami designatum pro Salvandae Liber-
tatis et Tranquillitatis Rplicae. Zapraszamy tedy WmM Pa-
nów aby się na pomieniony czas y mieysce do dzieyszy ey tak
nielkiey(?)

Michał Kardynał Radziejowski

Locus Sigilli

mieyskiego Dzieła stawać raczyli, którym tylko Prawa Oyczyste
y Wolności są miłe. Nie Zakładamy żadnego Rigoru w Prawach
o Pospolitym Ruszeniu napisanego bo in hoc Calamitoso tempore
naprzykrzonych się musiały częste na Koń wsiadania. ale tego
tylko amor Patriae zagrzewa Convocamus na to miłych kc.
Spodziewaiąc się Decreta Nasza optimo fine Ci: bo dla uspokoienia
Rzpltey przysługą wdzięczną w sercach WMciow Panow za
stały pamięć. Aby zaś iako nayprędzey ten Uniwersał był
ogłoszony po wszystkich Grodach oboyga Narodow rozsy
łamy go y po Parafiach, miastach y miasteczkach aby pu
blikowany był pilno Zadamy. Co aby większy walor mieć
mogło Concessa Sobie od Rzeczypospolitey in hoc casu facul
tate Rokoszem Generalnym approbata. a potym in Consilio
utriusq ordinis firmata, WMciow Panow Zapraszamy. Na
co się przy pieczęciach Naszych podpisuiemy. Datt w War
szawie die 6ta 7bris A° 1697mo. Vaium

Stefan Humiecki Stolnik Podolski M.P.

Kopia Listu Xiędza Jmci Kardynała do JmP. Marszałka W. Kor. z 18 9bris z Łowicza Aº 1697mo 62 18

Kiedy dotąd elinguis musze bydz et sentire tylko mala sensum das praesenire
przychodzi poki słuch et fandi libertas mi revertet ad Scipionem WMPa iako pu-
blicae securitatis anchoram, publicae lepiom querelam depono, kiedy że velox
fama doniosła WMPu ausum a Condita Gente inauditum pod Gdanskiem przez
P. Branta attentatum kiedy oraz et Jus Gentium w Osobie Posła Krolewskiego Francuskie-
go et immunitas Ecclesiastica w Napasci y zaboraniu Klasztora Oliwskiego et
securitas publica w tak ciężkim Zelzeniu Szlachty y niektorych Senatorow za-
browieniu koni Wozow ac omnis suppellectilis, więzieniu y schowaniu iednych, are-
sztowaniu drugich po Gospodach, iednym słowem imienia Szlacheckiego zdepta-
niu przez niegodnych w pience, z urodzenia y Obsaizosci exagerowac ...
ca, ktorą w ciemie Szlachecha tego nie dozwala, pozylam WMPanu to co się Gdan-
skie pisze, a JmP Starosta Sandecki iako spectator et patiens plura edisseret
WMPu iako Statysta Wielki łatwo uważy sz exclusum et Consequentias
gdy Regimenty Saskie, Polskie od Krakowa do Prus przechodziły się przeniona
im przey sub lubo może lubo et debellare niedunych y złatygowanych łatwo
było y do morza przy stępu bronic Miłt nie mij stał, wiedziano o ten P. Brancie
że blisko nie bani gesse Contra Dominum Suado i drie exul Contra Cives, Cumulus
na Morzu oczekac było, do wysiadania bronic, miłt by tego nie gamił y dopiero tych
ktoryby Contra Dominum oponnie stawali miec za tile przyiaciol et triumf
pluresuocaret. Ale kiedy Xze Jm de Conti iuz pożegnał był wszytkich sam był
na Okręcie, do wysiadania ani z Wami appetenuiey, na to nie było kiedi
iuz się porwiedział kiedy się w drogę wybierał, iako się iuz że tego dnia
uchadał niemal wszytkich w Okręcie stali, pocoby z ten nie godnemy ale
wszytkich przemysł nagodzich ludzi na Szlachte za Senatorom sub secino dieda
wszytkiem, przeco nietatie triumpho, Zapal większy miasto ugaszenia Coro-
nacy nie, na to dishonor y ciężkość bożą wszytkie pretensye do niego wrocą samemu
tylko Brantowi utile ex spolio. Staralismy się omni conatu ac effica-
cia ad plenas in viam planas inducere lectiones publicas codice nie orężem sana
re, wpisalismy wszędzie aby każdy w domu pacaty siedział aby flawet umbra
ktorey kopie ...
alicuiy moty abigat. Zaniosłszy publicam Manifestacionem ktorey kopię
posyłamy wypuściwszy z rąk samismy się zgorszechali wpełney nadziei
expectationis legum legem restauraverem. Protestuie się tedy pro gradu
et officio meo przed WMPanem de oppressa libertate et religione przeto dwore
attentatum prosię oraz abys powadna swoią mediacyą ostatniey ruinie
Oyczyzny zabiezeć raczył. Nemo inuitis unquam imperavit Mitis mansueta
dire reducendi animis y ten tylko prawdziwy Panem zwać się może
ktory iako dawne przykłady na to nie każdego kiedy obdommire ...
ktory iako dawne przykłady pominiene, A teraz in affectu DD piszę się Prymas
tego zycie dotąd że przyłada pominiene

Respons na tenże list z 22 9bris 1697

Ja emittere y Ja musze (iako każdy kochaiący tey Rzpltey Civis) superstes
nem atrapionej Oyczyzny y ubogich ludzi lutolestwa tego ululatus, a iszczą
cy że gorszym experymentem wieczney Brandy obietnice Regni in se divisi
desoladnem, takiemy podalsię Boże skutele obiecowac w potopie kalata euer
Dekstadnem, takowy poddaie Boże skutele obiecowac zawsze tak od Przodkow naszych
za od samych nas libera electiony Roma, zawsze tak ... suffragia per strepity Cohortium
sa odsamych nas libera electiony y ... suffragia per strepity cohortium
sanctae practicata że by per circulos ... confusum ius z ręki manu nie
społeczna y statelna prawdą a Electya że zas Confusum ius ... Dziękuię ia
mogł tylko radices takowey iakiey ... stała się tylko niesczęsliwoi. Dziękuię ia
WMM, uniżenie Zate łaskę że mię tak słusznego zalu swego Partycypowa
nie raczył, do czego uspokoienia gdy by zdrowiem y fortunami memi [...] exponerem
glem contribuere et avertere maluntantiate iesprematą publicam exponerem
ochotnie wszytkiego siebie in holocaustum Dobra Rzpltey nie ... iednak ...
drogi do przywrocenia Oyczyznie szczęsliwosci y uspokoienia tu drie Oycow
stym Prawom Powagi, tylko Generalne wszytkich stanow Rzpltey pogodze-

nie

nie Za fundamentalniey sze maiąc remedium, Status in futurum Correcti
onem, nie praetendi mali reprehensionem, do czego iako mi Ew. Krol JeyMć di
deerit omni mejori applicatione, tak uniżenie WWMM. Zmiłych Mościwy upraszam
abyś pro summa prudentia sua, imminentia pericula bellorum, desolatiadden pu
blicam ex ipsum Eversionem, nadługi czas Zawdzięczą się na uwagę wzięli.
Przymuiątną Powagą swoią ratyfikuiąc ex amore Patriae do teyże oferty którą
wiąc aby Zacięta przez kurfisrza JMci Brandeburskiego mediatio dosłucho
wać raczyła, a potym w Cełości by może nie umowiony Stancie złożonym
Na to Seymem cum emolumento Generalis Pacificatiey y Consensu Omnium
Ordinum roborari mogło, y tak wszystko to Cełości nieszczęśliwa discor
dio intestinarum Civilibus praecordiis zadana y wyłączona aequam mitate Po
kuyi WWMM Concordia Civium Zapomocą boską szczęśliwie ulżyć się
a Rzplta w dawnych y wspaniałych dalekich opływać będzie szczęśliwościach
Za odwagą Walecznego ręki WWM nie inszą ochotą y sercem dołożywstwa te
go obiecnego tylko aby z pomożenia Boskiego nie przywiodłszy senzu Za
Rzplta postrach zguby Oyczyznie utwierdzenie wolności y Praw iako Nayskute
tecznieyy wystanie y ukontentowac mogł. Uniżone przytym w usługi ETC.

Manifest Rokoszu zewnętrzny in Consilio umowiony w Łomni
4 Xbris 1697.

Wszem wobec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy mi
nowicie Wielmożnym Wiel. Ichmć Panom Senatorom tak Duchownym iako świeckim
y Urzędnikom Dignitarzom Urzędnikom Ziemskim y Grodzkim y całemu Ry
cerstwu oboyga Narodow My którzy Panamy kraiu przy doniesieniu powod
ności naszey wiadomo czyniemy, iż nie mieliśmy inszego Celu dla którego
gdybyśmy się Grybami wszystkich sprzeciwiać od Prześwietnych naszych prawdy
Ukonanym zrohoszowali, tylko utrzymanie Wiary S. y zachowanie Woł
ności naszey praecipui huimani Generis bonum nas szwankującym Dotychczas
Kleynota we pełnie praece fortuny y Zdrowia nasze obracal nie szukaiąc żad
nych praetextu prywatnego quaestum ani dla Dystrybuty Pańskiey
dona ferentibus nie odstępuiąc drogi, ani samey tylko Polszcze od wszystkich
Narodow pozostaley Wolności, nie znamy się do żadney Participatem lubośmy
Electa naszego za Pana y Protektora Wolności wszystkich używali, boć się przy
to wszystko dla samey Wiary y Wolności. Nie tak bylibyśmy wskazani do tego
było gdybyśmy obcych sił sprowadzonych odmianie widzieli. Kiedy nie chcie
nas P. Bog sam contra alienigenas używać obcych na ratu
nek pomocy. Gdy zas kiedy Elekt nasz przyszedłszy cu swe nas zamy
pode Gdańsk nie tylko Nas a manu Potentis zasłonić nie mogł ale też
do wykonania securitatem sobie należytey nie znalazł, gdzie znowu tutela
Libertatis do tych którzy ią znaią y kochaią, owo Bamus Uchoway Boże Hostilita
tem bo Codices legum nie bron wreszcie trzymamy y tych samych do tych czas
Zatarczą y kiedyś załywaliśmy znamy się na tym ze torowanie w Polszcze
nikt śmiele nie praetendował, który by Zgody powszechney nie przymusił
ale dobrocią y łaskawością naszą nie skłoniał, który by wolnego Narodu Zak
cuertis legibus pochodzący nie utulił y nie ugłaskał. Przyznaiemy się też
my y Zyczemy Oyczyznie polecii ale nie inszego tylko Salua per omnia liber
Supplikuiemy zatym do P. Boga naszego aby on sam mocą swoią adimpleat
w tym Zadze nasze ni dieby wnis co iest supremum uotum popull, szczegulny O
Zeli mi, iako zas Communis Mater Libertas nie więcey iednemu dzie dzi
ne sui kommunikuie nad drugiego, tak nie bez Niesprawiedliwości bydź musi
że tylko niektorzy substancią y Zdrowia nasze ozaminaią, Communae [illegible]

Dotychczas

do tych czas wazylismy. Nie czyniemy a tym krzywdy Nikomu Wolnosc wszystkich odsyłamy do wszystkich a sami Sprawowane Curis publicis Zdrowia, expectantes salutem a Domino, bierzemy wprzody domowe spodziewaiąc się że nas podsciwosc Nasza et amor in Patriam bespiecznie tutabit. Upraszamy tedy wszystkich Ichmosciow aby Zadney okazyey nie dawac do inwazyey Strony przeciwney Zostawuiąc kazdemu circa libertatem sentiendi, Jezeli by zas Woysko takie (: lubo że iuz nadrucino wały i inne przechodami Polskę:) miały kogo aggrawowac, dawaiące Wmcm Panu znac do rady Naszey ktorą sufficientissima medela znalesc się moze kiedy zas ad integram eversionem Status Rzpltey podobało się Stronie przeciwney reassumowac Trybunał Koronny quoerta Junii Zalistami prywatnemi, iako przeciwko Prawu albo lex Antiqua Cadencyą utrzymac tym Sądom albo lex Novella naznaczaj dnis determinacyą, ato dlatego zeby lege publica wiadomo było o czasie Iudicij Actori, et Reo, co ten n'obserwatum. Co tey na ten sam Termin ktory prywatnie złozony nie ziechało się Completum Iudicium ktory defectus kilka dni durauit, a dla niego ani atten... Iuramenti by drzby nie pomina ani procrastinacya Sądow. Pugnat a to przeciwko takowym Sądom że Ichmosc Panie Deputaci a szczegolnie Controwersi Stanti by Protestadmi by obrami, co nie tylko dis... praeuetandi wykonania ale tesz aggrauat conscientiam. Postiy Sięga Prawem opisana iakowziąc o Deputacyą niestarał, a nade wszystko wtakowych Rzpltey koniunkturach nie powinny bydz exacerbowane Szlacheckie animusze, Coraz Nowemi Praw y dawnych Zwyczaiow ewersyami to uspokoienie Rzpltey bydz nalezycie nie moze, tylko per abrogadnem Actorum Miutelum, ana ciz te czynie. Kiedy mało cał... Sam Zalbym toties quoties nomine publico przeciwko Aktom temu Trybunatu Koronnego solenniter protestuiemy się ktory to manifest naszym Consilio umowiony aby Całey Koronie Polskiey y WXL był ogłoszony podawszy go do Grodu Exemplane porzyc tylko wo... Wiewodztwach Ziemiach y Powiatach wszystamy. Dato w Łowiczu die et Anno ut supra

M. Kardynał Lubieniecki
Primas Regni Poloniae

(Locus Sigilli)

Stephan Humiecki Stol: Podol:
Marszałek Koła Generalney

(Locus Sigilli)

19

Respons J.K.mci P. n. Mło: na Instructią Woiewodztwa Lubelskiego Vrodzonym Mikołaiowi Kosalidskiemu Łowczemu Wiskiemu, Kazimirzowi Domaszewskiemu Miecznikowi, Michałowi Ryszkowskiemu Skarbnikowi Lukowskim, Janowi z Targowiska Gałęzowskiemu Pisarzowi Grodzkiemu Lubelskiemu Posłom tegoż Woiewodztwa dany w Kancellaryey Poliowey in absentia koronni dnia 12 Mca Lipca Roku Pańsk: 1689.

Jako to iest iedyne J.K.mci P.n.Mł. Panowania votum widzieć za dni swoich kwitnącą wszelkiemi szczęśliwościami Rzeptą; tak nic milszego przydac się nie może sercu iego Panskiemu, iako gdy tych pro publico Intenciy wyryty na sercach Synowskich znayduie wzerunek, gdyż vultus veri animi index est. Ten gdy Woiewodztwo Lubelskie praecipuum tey Oyczyzny decus przed Maiestat Pański z otwartą ku Panu Swemu wiarą y szczerliwoscią przynosi, a w nim zelum przeciwko wszelkim impetom ktore malignus turbo infensa y nayszczęsliwszym sprawom studio wzniecac zwykł, przy dostoienstwie iego Panskim prezentuie y oswiadcza. Nie może J.K.Mć z wrodzoney in publicum miłosci, ktorą cum lacte suxit od tego wstrzymac się obowiązku iż non mihi vita Sanguis et Fortuna Republica sunt cariora. A że to Woiewodztwo przykładną swoią in Principem wdzięcznoscią in se prest z teraznieyszych seymikow oswiadczenia się: Życzy y J.K.mci P.N.M. Panskiemi respektami wszystkie Obywatelow uprzedzac okazie y desideria.

Seym ktory iest Cardo et Fundamentum wszystkich w Oyczyznie nayskutecznieyszych obrad, baczy to dobrze J.K.Mć, y lubo nie szczęśliwemi te Rady publiczne zaiety się paroxizmami że in publicum zadnego więcey nie przynoszą skutku, tylko nie powetto-

wany zawod Oyczyzny, Kosztow nieznosne Expensy, a na decos
zdrowia JKmci bez wszelkiego spoczynienia y alternaty w ustaw
pracach enervatione. Jednakze JKmć iako indulgentissimus Pa
Czas Prawo y sollicitudiny w wszytkich rzeczy potrzebowac bede nic sm
przed się wziąl rones pomienionych Obrad y tym pro opportunitate
Interim aby Woiewodztwo w dalszym obrządzeniu Swoi
y zasług Woyska progredi mogło. JKmć P.N.M. do wn
szoney słuchaiąc się Instancey Uniwersał na Seymik
Crastino Deputackiego z Kancellariey wydać rozkazał.

Uczynnosc dla wygody Trybunału koron. Małey Polski y Spr
wiedliwości S. na Ratuszu Lubelskim przez Woiewodztwo re
ter ozwiadczona iest y iuż bardzo dobrze zalecona pamięci y Rzep
litowi JKmci P.N.Mtn. nic niewątpi że ter estimacią u
tey Rzeczytey znaydzie, do czego Pańską Swoią Skutecznie ga
assistere Powagą.

Wydawanie Soli tak na Woiewodztwo a Małopolskie iako y
Wielkopolskie we wszytkich Contraktach JKmć P.N.M. Urodzo
nym Administratorom inter primas kładzie Conditiones,
y nic niewątpi, że powinności swoiey dosyc czynic muszą. A
żeby y w tym pokazał Woiewodztwu optimam voluntat
list swoy do Urodzonych Administratorow wydac rozkazał.
O Tatarow, lubo prawie zewsząd naciski do JKmci P.N.M.
y często ich dawać musi, czasem y za takich więzniow lit
czy nieostrożności ktoreyś y nieposłuszeństwa delicta luen
powinni. Raczy iednak succurrere łaską swoią Pańską Ur
dzonemu Niezabitowskiemu, zalecanemu od Woiewodztwa
wydawszy na to assignacią.

In reliquo JKmć P ... voluntatem Urodzonych Posłow e
optime gesta Prow... ... im zaleceniem comita
racy.

Na własne
rozkaz

Stanisław Szo
Referendarz

Szala do uważenia kto godniey iest krolowac Polakom, czyli Xiążę Imść kur-
fistrz Saski, czyli Conty. Et quid 66

1mo. Ex pte Genealogiae. Należy przyznać Xiążęciu Contemu, że magno de sanguine natus
bo ad eandem radicem z Krolem Francuskim suam originem refert, ale iezeli kto chce ex ve-
tustate nervum gloriam attribuere, iako Naród Bliski, tym chętniey lubi ponimier z tym
ożenie Xiążęcia Imści Kurfistrza, ponieważ on nie tylko nie mało liczy krolow y Cesarzow
swey familiey antenatow, ale y w tym prawdziwie chętnie może, że nie tylko respektu
całego świata, ktory sami ku Naywiekszy sza a nie Xiążęca tylko iako temi czasy, ale
krolewskiego dostał prerogatywą, gdyż na Litewskiej iest lat przed Narodzeniem Pan
tak sama familia, a dawniey titulo regum Krytecka, lubo że potym ich krolestwo dla
pewnych przyczyn w Xięstwo odmienił, iako ty y w Polszcze było septimum tam seriem
Regum propter ausum Bolesława Smiałego Litwa Monarchow nastych nie mogli bydz
koronowani, ani zmienia krolewskiego mieli.

2do. Ex pte Potentiae. Z drugiey ze nie ktorym Xiążę Imść Kurfistrz Saski, formidabiliz
rem casu nie utentowania swego ex proceribus, Pani mi, mogłby dalej in promptu pre
cibus mi Woysk swego ekwipowania, a podobno ex auxiliaribus copiis, zjakiej drugie
Litewska stacyi. Co należy ad potentiam. Napnod prudentissima longanimitas
essementia że nie doznała by ma feroire contra gentem liberam ktorey wolności
wcale zachowac iuż poprzysiągł, y jeszcze sacrosanctie poprzysięgać musi. Ultor
Deus żadnemu ktory wpoprzysięgły nie zechce y trwac perennem fortunam, nequidem
vitam longam praeterea choćby kiedy z ... Bozej ... in mente ... pro
utatem, czyli podobno, że to tak mielibie krolestwo subjugare ministerio Litewskie
siły stacyi, gdzie mogłoby samy szlachty ziali Milion valere in arma, do pierwsze
nie jeden Milion favorantium szlachcie. Aiezeli by miał znaczne, iakie contra
Rempublicam subsidia, czy nie byłoby że Juppiter in Troiam, et Troia starit Apollo, y
samby Francuz nie ścierpiał pro nadane conservandis choćby ... y nay bar-
dziey w gniewał. Żeby nas nie miał bronic a Teutonica potedze. Ale co konty-
stronie uważaią w Xiążęciu Imść Kurfistrzu Saskiem, ... nie postrzega albo przy-
znać nie chcą, żeby nam był magis formidabilis, niż Conty, gdyż by ... y Tata-
ry in gratiam krola Francuskiego, iako salvatorem swego nie omieszkali nie tylko
in vim gratitudinis iemu, ale cordialiter ex motivo optatae vindictae, zapłacic od raz
bronił succurrere ad capessenda certiora, nie prędzey tym z narodu naszego ... co
gdyby się stac miało ... czyliby że im nie tak nadało, iako Owemu Macedonskiel
mu szipiori, ktory z ... ad danda subsidia dat obiema ... po ... a
sam ... Panstwo. Orrefandum dictu! Jeżeli nas ... poharac ... przecie
by nam lepiey ex alterutro malo minus eligere, y trosić takiego ktory by samy tylko
z trochę ... niż takiego ktory by nam złotej wolnosci y drożey ...
ogniem ... deptał ...

3tio. Ex pte Munificentiae. Watpic nie trzeba że z Xiążęcia Imści Kurfistrza
Saskiego będziemy mieli mielszą levamina ponieważ ... ministrait ... z ...
ktom iest obiecac y dac. Łatwo nam cognoscendo, ex unque leonem, bene sperare że
ten ktory ma dac może ... bona ex ... statu et retroacta
vita ... Spirat liberalitas. Nie sami nam ... percepta ... staw ...
trzeba, y ... postrzeni ... ze ... do ... prawa
nnych ... appli... iezeli my ... Perditio
ex te Israel. To zaś co nam ten Pan largiri ... prawie ... in gra-
tuitum ... nie będzie ... honorem et gratitudinem ...
tio, bo ex nino ... fonte, gdyż z ... byłby ... ktory był ...
pruskie. A Xiążę Conty co nam tesz da ... może ... fert-
...y ... in gratiam iego ... oddać ... trzebaby nam ... z ...
... z ... Nolo ... quia turpis est, quia periculosa quia
... pokoy, ... dla ktorey trzebaby popełnić ...
cz nonpotest. Ojakby to był ... pokoy, ale ... in ... Ecclesiae
... intra regnum, ale ...
... dla ktorego trzebaby nam przyiąc ...
tym ... z ... y z Ordą a wiowac z Cesarzem ..., z kur-
fistrzami.

fistnami z Moskwą y inszemi Narodami Chrześciańskiemi. [illegible] bydz bez Woyny byleby tny przy namniey odstąpili Colligaciey. Dość licha in hoc plenino ale proszę gdy by Xiążę Conti był królem czy nie chciałby Zand czać tym quoniam ope nim został? czy nie deferowałby królowi Francuskiemu y [illegible] ami. Ani czyliby go nie obligowali do tego aby szedł na Niemców albo na Moskwę czym prędzey wsadził? kto wie, kto wie że u Nas sam król Woyny Zaczyć nie może. Odpowiedam że nie może wiele ale może wnidę. iedn to iedź do Nowe ie nda Ministeli mógł Rzeplitą pomieszać diuturno z Moskwą bello, choć contra Voluntatem Rzpltey in cepto, dopiero iak by Nas król mógł z Francuzami powa dzie byle chciał.

4to. Ex pte Illiberalitatis Principis de Conti. Sraplita chce pra gdumie ley z Niewolników bywali królowie y Cesarze ale to przecie nie bywało immediate ale p multos [illegible] adepte libertatis Gradus. Y Polacy bywali królami, raz z kołodzieia, drugi raz z Złotnika. ale przecie te Subiectis Salter były libera, gdyż byli exempti legatibus a poddani regnum. Ale Xiążę Conti Ciprzytna kto równie statum Galliae do dziś iednia był nie dłonniatine tylko iako Szlachta Polska królowi, ale rigorose poddany królowi Francuskiemu, tak dalece że in manu Regis nie tylko Fortuna ale też vita eius. Dopiero goby to król Francuski in gradum korony Polskiey [illegible] libertowat. piękna to będzie Galanteria kiedy Liberti imperabunt, liberi obtemperabunt. Zaprawdę maią z nas zaco szydzić obce Narody, że ex [illegible] Piastów od Tronu. nie chcąc dzielić z nami libertate nutritum [illegible] dzie nad sobie godnego, a chcemy perditi taliego który Nomen habet że niewolnikiem iest że [illegible] Conti Polski nie równy bo poddany iest.

5to. Ex pte Paupertatis Principis de Conti. Sextteż że ma Xiążę Konty wprowadzić kilka millionów do Polski, choćby y sto wprowadził, adaequarent temu conam ludźmi y pieniądzmi swemi [illegible] nie może. Ale niech by tak było [illegible] intra annum et alterum spraw i może. Ale niech by tak było [illegible] Długo by się te milliony w Polszcze trzymały? czy nie musi aby Xiążę Conti długo trzeć zbierać aby oddał cudze aby lepiej dodać [illegible] których tylko mam Viris [illegible] tnie zbierać aby oddał cudze aby [illegible] in aptitudine [illegible] w pro parte y Ubogi nie iak miele iesrze in aptitudine iako [illegible] dopiero circiter trigenarius mógł przecie condidie ditare. Dopiero by tu plus Afferentia za Wakanse pole miała. Darmo prawa, darmo przy Legi, darmo clamantes bonae [illegible] frangit legem. musiałby brać, boby nie miał zkąd y Długów do Francyey płacić, y Posagów dla Córek gotować.

6to. Ex pte Depauperationis nostrae. Dopiero [illegible] co by nie Zaszkodzy ktoreż wyznie mogła! nie wszystkim to Polakom wiadomo. że we Francyi tylko sami Primogeniti których oni zowią [illegible] prawie totam substantiam Paternam biorą, A kadetowie to iest postergeniti muszą się tasłką y [illegible] cyą Primogenitów kontentować; takiemi kiel że bywaią Ubodzy że [illegible] na to milyż [illegible] na wolności; Obce im wyprzedać nie godzi. Consequenter nie mogą się Extra Franciam przenieść, y dlatego extra Franciam nie widać Francuzów chyba od Króla subordinati na [illegible]. ale po prawdzie [illegible] na wszyscy chyba od króla subordinati [illegible] Mamy tego Polskich experyencyey, że [illegible] zatem [illegible] [illegible] Francuski nie inszy posag był tylko Honor przez króla iako Francuska korona ziednany. Dopiero gdy by obie królestwa Francuzi byli, niepewnie by dostał Honoru któby Francuski wielki miał od Polaków. Uważać też Polki czego z Ligeyskiey Conty na żądanie, też żeby w [illegible] ta czasem wszystkie Francuskie Damy precedencyą brały. A dopiero sz

kiedy

kiedy to ledwo sanieśmierza, abo Opłamiła Córka, choć tesz iuż czasem y sama Oper
niczka dostanie się do Franciiey gdyż z wtym nie wiedzieli krok u Francuzow bo in
Regno absolute honoratus quem Rex honorari voluit, a z Francuskim może też kto wsiąść
się zaprzyiaźnić y z taskawy na siebie królewskiey dostać łaski przez małżeństwo
Pany, iako to we Franciey indiferentne bywa, czy miło wam będzie ulegać, y
postępować takim, iakich teraz ani w Sprawie Francuskich Sukcesie ani Cechel
ać. Takowe Damy Francuskie postanowić wszystkie dobre zbierać intraty, nie ia
pomniąc, kiedy, matek Ciotek Babek y podobnego Plemienia za sobą trakłe, albo
in Cambie posełać. Nie ma szczęścia w Francuska owo Ubóstwo, co się tam przypomnie
nie może, czy tu certatim nie pożegnie, a pewnie bogactwo z tamtąd ani na peregrina
cya nie wypuszczą, aseby pieniądzy te Francuskie wywozić. Takowi Urzędnicy rzucić
dostatecznych się tu Fortuny, czy nie musi też do necessitudinem Sanguinis dodawać do
Franciy abo gdzie indziey wiernym. Uważamy z ciekawy by rad Francuzi, w krótce nie wszystkich stali
y nie dubo czyli. Ale nie ktoś kto że król będzie strictè legibus nie dawać intratą że
ce exotiäs. Jaki z nie masz tych żadnych sposobów y okazyi narażenia na
Commissye Administracye, których Kancelaryie ekelucye dysponując, bo y same Instancye
cum przetissime nie mogą, kiedy na nie tylko Król powiktowanie będzie? a tego tylko po
tyłemie Part przeciw ich pokładły do Franciy: bo certe respio quanatale Colonia dulce
ne cunctos allicit, immemores nec sinit esse sui.

3tim° Ex parte Indignitatis Urodzenia Żony Króla Conteg.° Była do tych czas w
Polaków ta Cnota, że za podziwienie, szanowali urodzenie legitime z których, gdy
illegitime z Króla. Mamy tesz y my quedam chwała P. Bogu, że pana signa fragi
litatis, rzekomo królewskie niegdyś, który te illegitima pignora urodzić daleko
od Polski exce albo że z tym tai, nie że z tym chełpić. Gdyby był as na to przypisko
żeby nam królowy sprolewat urzędy y uxor eius sequeretur conditionala biri. Zaraz quo
który y iakim sposobem urodzona dość dać ansam niewiadomy do wypytania, że
Albowiem to Jure naturae nie pominą by sobie podziwiły ex operibus suis o sobie
ale iednak urzędnym azeby takie scandala in leni pensionem erabusum kiedy to
przykładem takiey królowy mogłyby cokolwiek takiey prognostykować Rzeczypospolitey
urodzie, że przecie lepiej trzymać się mieć bay tytułowaną będzie może. Nie radzi mieć Polski
daleko, — przy sobie mieli się takimi którzy się nie zatrzymać rodzi, patriae est
y wstąpić do Jchm Waszych za stolicą Krakowską, azeby wam taka panowała
która y z wami paragonować nie godna.

4tu. Ex parte Metus. Wydawia się wnieczne intrygi z Francyą. Wydał plany
Francuz nie takie Arnoldus Rigge de Justitia Armorum Regis Galliae probuiąc
że gdyby Król Francuski mógł y chciał zawojować całą Europę, nie był by to uczynił,
a niemało Polszcze tak peculiariter dowodzi, Naprzód allegat, iż co nasz szczęsny ty
temu o Polszcze tak Carolus Magnus Król Francuski został przy Cesa
stwie który cum est contrarium że Carolus Magnus homagium probuie że tymże impe
rem przymógł Polaków ad faciendum homagium y Polska tanquam feudataria. To falsz
cuim należy Francuzom, consequenter y Polska tanquam iustitiae depingunt, dopiero gdyby byli
a iak sobie na nim Francuzi colorem Justitiae depingunt, nie mieli by się ciało
z tak prawdziwie Feudatarii Francuzom byli, czy nie mieli by się ciało
Wszystkich poddanych ad occinendum Wolności Naszey Regalem day Króla
żeby nie aeternam. Iuż by to zas za pierwszym królem aż w ciem było
wspiało saltem in spicie, że by ten boiąc się aby od Religio. Pignora tak nie spadły
z respektów Polskich iako się dissitato chociaż nader godnym zasługami Cey
czynnie Króla synom musiało by deferre królem Francuskiemu, y tak wszyst
kim iego rodzą potrzebnie, przy naminiły że tego obawiając, aseby oni nie z kon-
stantią tam mater tenuty Miasteczka na zwanego Conci. Na który by
in Casu derelictionis od Polaków iego Dzieci mogły stabilitare hereditatem
suam. Pewnie eo ipso żeby tam nie utracił tego Królestwa y był in Continua

possidaiego, musiałby Krolowi Francuskiemu oddawać fidelitatis
nis homagium, Consequenter skakać po zagraniu woli Krola Francuskie-
go, czego by nato gdy by Krol Polski był tak serviliter feudatarius, Ro-
zalx kaza, żeby Subjecti Regii tey zmarle nie podlegali, chcęby tedy, Ra
defendi z natury y dziedzicznie wolny był godzien prostować, kiedy go taki
injusta dispositio depressit, nie może aby go Krolestwo Polskie cum op-
probrio ex minasii następuiącym Poparciem Elekcyey dźwigać miało.

9no. Ratione Electionis. Catemato wiadomo światu iako ille-
gitime Contrariana Pars postąpiła, kiedy Contego Krolem nomino wbrew
contra majorem contradicentium partem, cum inaudita legum Convultione
y wolnośći Oppressione qualescunque chciała. Insons Pars Saska tey stro-
na Rzecz według Boskich y ludzkich Prawa, in eligendo Rege spraw-
ta, sola zeiest legitima, chwała Bogu zeiuz y Pamyęć Conciliow
Saniar przyznała Pars.

10o. Ratione Possessionis. Jest to za Rzeczą żeby zonie bawić się tem
poparciem Elekcyey kiedy Omnis de Dispositione y exemptio tak niemoże na
zwata zeiuz et legitimam Electionem y samą korone Naiiaśnieyszemu
Elektorowi naszemu wręcz ostatnie data: mogłby iuż non visuma ex
Elektorowi naszemu wręcz ostatnie data: mogłby iuż non visuma ex
garios twoimi laesae maiestatis reos poczytać, ale nie wypomi-
dziaiac Dobroci iego Nemini male volens nihil Clariy meditatis i ad
vincere obsequendo minitentes [illegible]. Day Boże aby to ślepie, ktore za
in turbido piscantur chcą przedły atram mentem wyrzucili am
remotas mieczy praeferendo, Dostoynego Swięcey Zgody
pospiesznym. Żeby my et pro dat. P. Bog Cenionadomi die zgodliwy
zwatya Krolestwie głosem, tak Dobremu Panu wszyscy vivat a
imim ukontent, za osobliwą Jego pomocą, ktora Pan y Ojczyzny
lecz nieprzyiacielowi Pereat efficaciter wykrzyknąć mogli.

Regestr Kompaniy Ichmsciow Woiewodztwa Lubelskiego pod Chorągwią: Jasnie Wielmożnego Imci Pana Jerzego Dominika Hrabie na Wisniczu y Jarosławiu Lubomirskiego Podstolego Koronnego, Kazimirskiego etc. Starosty. ex mente tegoz Woiewodztwa laudi Publici et confaederationis die 21. Augusti. 1696 Ao. zgromadzonych.

Jasnie Wielmożny Im̄ć Pan Podstoli Koronny Rotmistrz.
Wielmożny Im̄ć Pan Jan Mężynski Podstoli Lubelski. Porucznik.
Imć Pan Zębkowski. Chorąży.

Imć Pan Dłużewski Stolnik Dobrzynski.
Imć Pan Włodziewicz Stolnik Czerniechowski.
Im̄ć Pan Kietczewski Cześnik Lubelski.
Im̄ć Pan Mężynski Podczaszy Bracławski.
Imć Pan Dobrzynski Cześnik Bracławski.
Im̄ć Pan Brodowski Skarbnik Bracławski.
Imć Pan Orzechowski Pisarz Ziemski Przemyski.
Im̄ć Pan Zugowski Regent Ziemski Lubelski.
Imć Pan Michowski.
Imć Pan Głuski. Rotmistrz Piechoty łanowey Woiewództwa Lubel.
Imć Pan Rzepecki.
Imć Pan Fałecki.
Imć Pan Sarnecki Vices Regent Łukowski.
Ichmć Panowie Stanisław y Kazimierz Poniatowscy. 2.
Imć Pan Bilski.
Imć Pan Brodowski.
Imć Pan Dominik Wiszewski.
Im̄ć Pan Lanckorunski Skarbnik Owrucki.
Im̄ć Pan Jan Ryćki.
Imć Pan Antoni Zakrzewski.
Imć Pan Jan, y Andrzey Michowscy. 2.
Imć Pan Czerny.
Imć Pan Mikołay Mężynski.
Imć Pan Stanisław Rybczewski.

Jmć Pan Alexander Barcikowski.
Jmć Pan Woyciech Gąsiorowski.
Jmć Pan Kalinski.
Jmć Pan Stanisław Ostwinski.
Jmć Pan Pieniek Niezabitowski.
Jmć Pan Wolski.
Jmć Pan Serty Maliszewski.
Jmć Pan Węglinski.
Ichmće Panowie Demian y Franciszek Brzezynscy 2.
Jmć Pan Szałowski.
Jmć Pan Gabryel Moszynski.
Jmć Pan Trębinski.
Jmć Pan Radziminski.
Jmć Pan Jan Kozarowski.
Jmć Pan Jakub Szarp Niezabitowski.
Jmć Pan Mikołaij Borowski.
Jmć Pan Skiżucki.
Jmć Pan Jan Grzdowski.
Jmć Pan Jan Szarp niezabitowski.
Jmć Pan Krzysztoph Owczepalski.
Jmć Pan Michał Kietlzewski.
Jmć Pan Sikorski.
Jmć Pan Jan Kalinski.
Jmć Pan Władysław niezabitowski.
Jmć Pan Wawrzyniec Niezabitowski.
Jmć Pan Franciszek Sawicki.
Jmć Pan Maciey Niewięgłowski.
Jmć Pan Jan Winnicki.
Jmć Pan Kobylinski.
Jmć Pan Antoni Skiżucki.
Jmć Pan Antoni niezabitowski.
Jmć Pan Orzeski Stepczewic.

Jmć Pan Joseph Bratkowski.
Jmć Pan Jan Drzewiecki.
Jmć Pan Wysocki.
Jmć Pan Kasper Brzoska
Jmć Pan Stanisław Domeracki.
Jmć Pan Joseph Smitowski.
Jmć Pan Wichrowski z Jeziora
Jmć Pan Jan Wiszewski.
Jmć Pan Poppski.
Jmć Pan Mikołay Dąbski.
Jmć Pan Daniel Kowalowski.
Jmć Pan Jan Wotek.
Jmć Pan Piotr Draminski.
Jmć Pan Woyciech Zubkowski.
Jmć Pan Piotr Poniatowski.
Jmć Pan Piotr Brzoska.
Jmć Pan Paweł Brzoska.
Jmć Pan Stefan Wołowicz
Jmć Pan Franciszek Grott.
Jmć Pan Marcyan Orzewski.
Jmć Pan Adam Chłodnicki.
Jmć Pan Jędrzey Mostynski.
Jmć Pan Stanisław Strzelecki.
Jmć Pan Rybka Mostynski.
Jmć Pan Jan Wolęcki.
Jmć Pan Jędrzey Raczynski.
Ichmć Panowie Daniel, y Adam Szyccy. 2
Jmć Pan Krzysztof Łaski.
Jmć Pan Jan Szycki.
Jmć Pan Karol Kosminski.
Jmćch Panowie Adam y Stanisław Ołtęccy. 2
Jmć Pan Jędrzey Skarbek Cobieszczanski.
Jmć Pan Kaminski.

Imść Pan Paweł Powiadowski.
Imść Pan Adam Rzycki.
Imść Pan Jędrzey Bychawski.
Imść Pan Kazimierz de Woyna.
Imść Pan Jędrzey Łaski.
Imść Pan Kazimierz Bychawski.
Imść Pan Stanisław Zielenski.
Imść Pan Franciszek Domanski.
Imść Pan Krzysztoph Poniatowski.
Ichmść Panowie Domanscy. 2.
Imść Pan Franciszek Jan Rzepka.
Imść Pan Jan Samson Słotwinski.
Imść Pan Niezabitowski
Imść Pan Michał Borzechowski.
Imść Pan Bedlinski.
Ichmść Panowie Jędrzey y Jan Kominscy 2.
Imść Pan Borzechowski.
Imść Pan Kazimierz Dobek.
Imść Pan Wacław Olszowski
Imść Pan Joseph Obiesierzanski.
Imść Pan Jędrzey Łysak.
Imść Pan Stanisław Kominski.
Ichmść Panowie Suszkowscy. 2.
Imść Pan Szefan Włodek.
Imść Pan Bogusław Brzezicki.
Imść Pan Marcin Zaporski.
Imść Pan Bobowski.
Imść Pan Antoni Rzycki Syna stawił.
Imść Pan Lubonski.
Imść Pan Antoni Maszkowski.
Imść Pan Stanisław Scybur.

Jmć Pan Adam Dobek.
Jmć Pan Stanisław Dobek.
Jmć Pan Rzewuski.
Jmć Pan Jan Sobiesczański.
Jmć Pan Tarnawiecki.
Jmć Pan Woyciech Srzednicki.
Ichmć Panowie Kazimierz, y Woyciech Brzeziccy. 2
Jmć Pan Paweł Sobiesczański.
Jmć Pan Sebestyan Pakosz.
Jmć Pan Korzeniewski.
Jmć Pan Mokrzacki.
Jmć Pan Gabryel Szypkowski.
Jmć Pan Osiecki
Jmć Pan Jakub Polikowski.
Jmć Pan Stanisław Sybor.
Jmć Pan Szymon Niezabitowski.
Jmć Pan Franciszek Szycki.
Jmć Pan Jan Długocki.
Jmć Pan Woyciech Grochowski
Jmć Pan Michał Kraszowski.
Jmć Pan Jakub Kradowski.
Jmć Pan Stanisław Ostrowski.
Jmć Pan Jakub Polikowski.
Jmć Pan Walenty Ostrowski.
Jmć Pan Krzysztoph Rzewuski Suchodolski.
Jmć Pan Nosowski.
Jmć Pan Józef Grzybowski.
Jmć Pan Jakub Pociek.
Jmć Pan Adam Mosżynski.
Jmć Pan Adam Chobrzynski.
Jmć Pan Stanisław Ostrowski Trąba.
Jmć Pan Krzysztof Brzezicki.
Jmć Pan Maciey Łasota Kotwinski.

Jmć Pan Wawrzyniec Kalinski.
Jmć Pan Joseph Krzowski.
Jmć Pan Jakub Krzowski.
Jmć Pan Władysław Ostrowski Krupa.
Jmć Pan Jerzy Dmuchowski.
Jmć Pan Stefan Dmuchowski.
Jmć Pan Modzelowski.
Jmć Pan Przcław Krzymowski.
Jmć Pan Paweł Ostrowski.
Jmć Pan Adam Mosżynski.
Jmć Pan Franciszek Janiszewski.
Jmć Pan Stefan Kurbinski.
Jmć Pan Gabryel Kitarski.
Jmć Pan Czechowski.
Jmć Pan Kasper Bełdowski.
Jmć Pan Franciszek Ostrowski.
Jmć Pan Marcin Łucki.
Jmć Pan Maciey Poradowski.
Jmć Pan Andrzey Wierzchowski.
Jmć Pan Paweł Ostrowski.
Jmć Pan Jabrzykowski.
Jmć Pan Teodor Kiryc.
Jmć Pan Franciszek Chinski.
Jmć Pan Paweł Słowinski.
Jmć Pan Buza Łubkowski.
Jmć Pan Franciszek Mosżynski.
Jmć Pan Alexander z Siordna Sostrowski.
Jmć Pan Andrzey Wysocki.
Jmć Pan Jan Zbyszek.
Jmć Pan Woyciech Sobieszczanski.
Jmć Pan Tomasz Wołocki.
Jmć Pan Michał Borzęcki.
Jmć Pan Trzcinski.

Jmć Pan Piotr Zienko Jabłonski.
Jmć Pan Adam Łubkowski.
Jmć Pan Strzelecki.
Jmć Pan Ambroży Kiełzabitowski.
Jmć Pan Łubkowski.
Jmć Pan Jan Strzelecki.
Jmć Pan Jakub Zygniew Słotwinski.
Jmć Pan Adam Rzepka.
Jmć Pan Zygniew Łubkowski.
Ichmć Panowie Franciszek, y Marcin Słotwinscy. 2.
Jmć Pan Krzysztof Domanski.
Jmć Pan Jerzy Umiącki.
Jmć Pan Stanisław Otoszka.
Jmć Pan Maciemirski.
Jmć Pan Domanski.
Ichmć Panowie Stanisław y Stephan Lasotowie. 2.
Jmć Pan Gabryel Zerki.
Jmć Pan Alexander Janiszewski.
Jmć Pan Waleryan Rzepkowski.
Jmć Pan Domanski.
Jmć Pan Krzewski. Jan.
Jmć Pan Malcher Pucek Słotwinski.
Jmć Pan Jan Słotwinski
Jejmći Pani Dąbrowskiey Poczet ze wsi Łukawiczy.
Ichmć Panowie Kazimierz y Jan Słotwinscy. 2
Jmć Pan Marcin Słotwinski.
Jmć Pan Chruscicki.
Jmć Pan Piotr Zdanowski.
Jmć Pan Antoni Osiecki.
Jmć Pan Zając̨zkowski.
Jmć Pan Kazimierz Polanowski.
Jmć Pan Stanisław Słotwinski.
Jmć Pan Szymon Pyzorski.

Jmć Pan Szymon Tuszowski z Tuszowa.
Jmć Pan Przcinski.
Jeymć Pani Bratkowskiey poczet.
Jmć Pan Mikołay Dębowski

Lubomirski M. Koron.

Jezeli sie moze iscie Prophecia dziewki Colonii w Liczę...
Regni de Conti.

Katolik bo ten Tytuł Francuskiego Thronu
Apostata, bo Sekty wszedniego Trionu
Mądry bo chce korony coś daiąc nie nigdy
Głupi że się nie boi dla nadziei nędzy.
Dość boyny bo dał reszte Fortun dla Polaka
Ubogi boby na Thron był gorszy żebraka
Liberalny wodzostwie Subditus Ludwika
Gdy przyiąć może wolność Panem Niewolnika
Boy sie tego przezorna Oycy Wło Taranta
Centki znaczy Francuska zdradzieca Granta
Gdy cię z tym nie oszukał ten dziwny Proteusz
Niech nie ma Conti Thronu, gdy nie miał Condeusz.
Zgoda Nato.

Reflexye Ziemianina pewnego na Uniwersał Xiążęcia JMci Kardynała Prymasa do Woiewodztw y Ziem Rzeczypltey de data 5ta Julij Aº 1697mo wydany.

1mo Jawna Rzpltey illusio affirmare podany in Universałem iakoby
poprzedziła Nominacya Xiążęcia JMci Saskiego na kro-
lestwo Polskie, bo to iuż evidenter innotuit całey Europie non
primo discrimine scripti, że pierwey dobrze dzień Jgmść Kardy-
nał in Consulta majori (: ktora pro integra in aequalitate depu-
tari powinna) parte Rzpltey, et obstantibus multorum Protesta-
tionibus et reclamationibus nominował Xiążęcia JMci de Conti
dopiero też maior pars Rzpltey widząc się exclusam a Libertate
Electionis, y uważaiąc Cardinalia Jura wolney Elekcyey
Convulsa, Xiążęcia JMci Saskiego obrała sobie in Regnantem
ex ore JmXdza Biskupa Kuiawskiego promulgavit. Poczym
prosto idąc mimo Chopy z ktorych iechać zbanit Jgmść
Marszałek Poselski, y wiele innych Ichmościow ex parte
illorum uczynili protestationem contra illegitimam No-
minationem Xiążęcia JMci Prymasa, a czas nudenun
tiamunt Electum od siebie Xiążęcia JMci Saskiego, naco
JmPan Marszałek Poselski wyznał że sam kontradykto-
wał tey Nominacyey Principis de Conti, że obstantibus
contradictionibus multorum, zwłaszcza z samych Strony
nominował JmX Prymas, y przyrzekał fide iurata
nie wydawać Diploma. y tę Protestacyą zaniesioną
acceptował, y manutenere ią przyrzekał, in auribus
tot millium Nobilitatis. Ale y sam Uniwersał przy-
znaie, pierwszą Nominacyą Xiążęcia JMci Saskiego
być, iż ten solennis gratiarum actio po odprawioney
od Xiążęcia JMci Prymasa uczyniona a parte Xiążęcia
JMci Saskiego. też y nominacya pierwey uczyniona po
ktorey immediate do kościoła iechano y solemnizowano.
Te Deum Laudamus in maxima Populi frequentia

Zatedy difformis veritati relatio nie ma mieć in singulis punctis apud Cives Rpliae wiary nie osadzona in fundamento sincenitatis et veritatis, bo zaś ostrzegać trzeba, by się prawda zawsze declaraverat.

2do. Wydaie się w tymże Universale nie mało dowodów pospolitemu ruszeniu partialitas do Osoby Xiążęcia JMci de Conti hunc et non alium Electoribus imponendo którego iesz ante fata Naiaśnieyszego Pana ad Thronum invitowali: od trzech Generałów iuż iurata fide promowują mu na Królestwo przyobiecowali, dobrawszy sobie in adjutorium Fakcye Białogłowskie, u których impotentis animi consilia, paris publicae doświadczeniem tak wielu Państw były exidia.

3tio. Darmo nazywa Universał Xiążęcia JMci Saskiego Electorem et formidabilem Wolności Naszym którego Rzeczpospolita inter tot Concurrentes upatrzyła nad inszych habiliorem do Obrony Swobód naszych, y iako poczciwie sobie per Conservationem Liberae Electionis dowodne patet ex promissis Juramento firmatis, a przede realiter exsolvendis millionibus na zapłatę y uspokojenie Woyska. Ani trzeba dubitare de fide eius Catholica Romana, bo którą od dawna lat in privato profitetur teraz y teraz festo Visitationis Beatissimae Virginis Mariae otrzymał, et praemissa expiatione delictorum publice komunikował w Piekarach Wrocławiu.

4to. Źle zadawa dependentiam Electionis od samych trzech Hetmanów, bo maior pars Reipublicae non coacta liberis votis obrała sobie Pana; przyznać iednak IchMć PP. Hetmanom oraz z JmXiędzem Biskupem Kujawskim, wielką Cooperationem w utrzymaniu Wolney Elekcyey, która ab omnibus et singulis dependet, na co partis adversae był wyższy conatus aby była sancita per paucissimos, kiedy się kilkanaście tylko osób na promocyą Xiążęcia JMci de Conti z przyłą-

gd.

gło y podpisało et antequam per Rempublicam eligeretur
iuż go invitarunt ad Regnum o tego są authentyczne
testimonia przeięte. Jest że to wolna Elekcya? ubi per
decisum Respublica consulta et cum tantis dispendiis
fortunarum et vitae in Campum Electoralem, convocata
kiedy sam się wdaie Prymas quem semel solus cum paucis
assumpsit, nunquam dimittere vult.

Poparcie Wolney Elekcyey wydaie illegitimam Nomi-
nationem Xiążęcia Jmci de Conti, bo który to popiera quod
stabile primumque est, adtego quod semel illegitimum in-
validumque fuit, a takiemu przez poparcie (: na który w ledwo
lata będzie) sine Republica validari. Potrzeba że ex re Li-
bertatis wszystka Rzeczpospolita do obierania Pana należy
ani go żadne Privatorum Conventus creare mogą ani no-
minare, do przemocy Civibus intrudere, bo Nominacya Xią-
żęcia Jmci Saskiego ex communi totius Reipublicae Congressu, stanęła
in Sessia zaś Republica multitudinis są tales publici Actus
qui totius Reipublicae requirunt assensum, bo quod semel dis-
plicuit Reipublicae ad Primatem, placere nequit aby ani ab
omni festam toti Orbi partialitatem poparcie
Congregatorum popierać.

Kto pilnie uważy ten zrozumie że przyczyna rzeczy mniej bar-
dziey zamieszania Belli fomenta Civilis. na zagrodzenie
aimis drogi Xiążęciu Jmci Saskiemu do Korony ani-
żeli studia na poparcie Wolney Elekcyey. A podobno
exquisitam contra Senatorii ex amore Patriae, raczey te in-
cendia ordinis status bellum extinguere, ani żeli podniety
per clades Civium excitare, albo fomentare.

Piastem nazywa Xiążęcia Jmci Elekta Saskiego: Author
Universalu: chcąc go inhabilem pokazać, do Tronu Pol-
skiego: ponieważ authoritas Confederacyi Rzpltey
exclusit Piasta, wkładając z [illegible] do Korony; ale

+

Privilegia Majorum reminiscunt ex Successoribus damnosa; Jeden z Antenatow Xiążęcia Jmci promeruit glorioso Actis Rzeczypospolitej wieczny indigenat pro persona sua, inszych ex linea Domus unius non includendo, a zatym pod Statut exclusionis ad Thronum Xiążę Jgmość Saski nie podpada. A do tego Szkoda było reminiscentia Indigenatu tego nefandum renguare dolorem, bo pod tymże aktem gwałtowne dawnie dyspozytywny Dekretem Rzeczypospolitej Xiążę Jmci Prymasa iako seditiosum et perduellem sądzono. Tak revolucya po ten czas modernae Electionis podpada, żeby y Prymas in exemplo sub Sceptro feliciter electi sądzić, bo z tym bacznie natym w Zelaniu Rzeczypospolitej, y nieznośny postępek amicitiae Rzeczypospolitej znaną była postrzegła, pro dolendos całe prawie Polskiey ancres żeby y to poparcie Nowey Elekcyey ultimam nieprzyniosło z obrazy ey Xcia Jmci Prymasa Rzeczypospolitej pernicie, y wielkiego zamieszania.

Quo. Należy tedy całey Rzeczypospolitey, ktorey Libertas fortunaque hoc in puncto ultimum wycia nie ole wtym universale ważności; pemit y expendere, ktore że otrzymać się mogą na zniesienie Nominacyey Xięcia Jmci fasciły pro libera Suffragiorum obranego, trzeba im maturè zabiegać y koronacya prawiło solenni tacto przy Stolowiec ich żeby prędzey pospieszyć. Słuszna albo niemożliwie aby ultimi dies by Augusti zakoncze, pro poparcie nowych nie zmieniło dostania Coronacyey, nie zagrodziło drogi ku krakowu wrnie cenem przy initestinum bellum cum periculis. Consultius tedy by do mniemam aby na tiardach pro b. ta Augusti mianych, dwie koronacje tygodniem, tempus destinatur.

poprzedni.

przepredie Coronacyą choćby teraz wiendo Maiesta-
ti nie miał antecedere pogrzeb S.P. Króla JMci Ex pre-
scripto legis należyty, bo te Ceremoniała ad natorem
actus mogły należeć, a teraz im dosyć uczynić nie mogli
lonte Rzplta adulterio Coatu intesterskiemu, prawie nie po-
dobna. Satius tedy frustratia od ulec a Pana iako nay
prędzy nie przydając Przeorthom duszy, et vires
Contrarijantibus na Thronie posadzać. Ante cia
jednak Posłom na Coronacyą z tych Ziarnów obrasz-
czas im nas nachyć, aby ty gwałtem do Krakowa przypre-
dzili. Wystawy do Xięcia Jmci Prymasa Posłom prosząc
aby chciał desistere, a tam plenitotą legibus exhibe-
tak opłradne y od poparcia. Zatrzymał się, które
mainus turbidum a Rzpltej nie zasłużyłby pewnie byli uni-
ciety Constituendo Nobis, swe Nobis Pana, którego
iuż ex libera Electione mamy.

Jto non postremum Considerandis Senatum które-
gym grozi aby nie Emuler Sale Pars ad ulisw? Posta-
nowiny ani uważa fide między sobą Xiążęcia
JMci Defensti na Thron promowią, a teraz widząc
libefactatam potentiam swoimi obiecuiąc odbrać Gene-
ralissimum. pytam naco? to pewna że imiw pod kame-
niec nie pójdą, ale tu intra viscera Rpltej zatrzymać feder-
Belli. nabogosz! pewnie na Xiącia JMci Saskiego
to gopetent per statusad ostium per abrupta Liberae Ele-
ctionis mer spustoszenie Oyczyzny. Consultius ale
gdy Całej fraternaj, y tego że nabowiec obawiamy
omy aby ten Generalissimus z mocniejszy vires niast
per Lini'a bella, y upatrzy z tej pro Libertate cer-
tantes nie chciał samego siebie in Throno Constituere

przyzłapowaćie sobie kiedy, ktory by się subpraete-
ta Libertatis dobity, czego my nikaią Zgubania Wol-
ności Auty et abusus ktoremi chcą in absolutum do-
minium Polskę transformować, albo Potentiores
niektore familie supra aequalitatem assequi; kie-
dy to iest pamiętnym temu Generalissimo per Op-
pressionem trzech Wodzow zatwanszy ich ... Prot-
stawcy swey tantorum nominum et meritorum Du-
ces, pro Consultoribus Legum et Justitiam Fautoribus
aby tych ditore dittowanszy tamtey strony Genera-
lissimus propitius accedat ad Coronam, vel subladaen-
aequalitatis.

10. A gdy iuz Tempus breve est, takdo rezollectii uznania
mieliśmy z aspekt ... artibus dećnią, iako do wy-
ratowania się niebespiecznego Ostatniey Zguby
Wolności naszey Labiryntha, w ktory nas zatra-
cenes niektorych Civium ... skrytymi
sichemi wiązkami, bo prawie Wolności Nulla cum
Auro Comparatio zdradzi nie ważąc, że naj
venimus in Unum, Zaprawdę Tempus ... est: a
plus, czego się teraz nie postrzeżemy, cichcący te-
ultimo Collectis viribus z tego niebespieczenstwa
nie wydźwigniemy, przyjdzie pewnie tym Sy-
nom naszym zabawny, że Libertas Libertate per-
bit, i tak z naturalnej dobrej Wolności submitter
Collo Tyranno. A czyż nie lepiej przez Bog pro-
vita prawie iaculum, i te ktore nas niecnym
czekaią Civiles motus et discrimina inter stim-
belli Woysk Cudzoziemskich in viscera Regni

na

75

naostatnie spustoszenie Zawizgi, y insze zaprzedonych Intencyi ludziach per extrema pericula ex Cathilia Conatus, aby nie lepiey memię wczesnie tam funestos avertere Casus, y wiązawszy Sę zarzęcenie podaiąc nie śmiertelnego Imienia Wolnosci na wieczny Ohydę nandum [illegible] sentire crunam belle. Niech P. Bog nie tyrani Incentores malorum ktorych Sobium Zamieszanie Bychy wny nieświenie Wolnosci, preda albo zawszy wieśkich Lumine Veritatis Oświe, zagrzewie Spiritu Unio [illegible] abyśmy iedney Matki Synowie Obywatelowy aby wny zte wzamie kumi Una wily synem Mille pericula rerum mosti intelligere ex nomi [illegible] providere. Szedsze Ci kumi mieży sobą kto kiedy Bycypnie [illegible], y ktorzy ni Exoticam tutellam wolnosc chcy bierze sub pretextu amoris respublici Boni bella externa ex domestica excitabant.

Ktorzy zas sine Nota Antellator su cui pro Intione Reipublicae claruerunt, y po dzis dzien sine Partialitate Bono Universitatis student, etiam ex tua aliter student, aby sie tych zawsze Respublica trwała, stabilitatem, et sinceritatem. Amen

[illegible]

M[illegible] Patriae Causa tua in agone.

Copia Listu od Seymiku Lubelskiego na list JchM[ci] P[ana] Sapiehow.

Autor tego nieuważa, y velut in [illegible] nie widzi jak wiellki [illegible]
turbinem et malignitatis oppressit W[ielmożnego] M[ości] P[ana] [illegible] że [illegible]
[illegible] y nieważ[illegible] zeu[illegible] zamieszani [illegible] Cardinalium
nast[illegible] Wielmożnego Domu [illegible] Państwa honores
[illegible] et indigne [illegible] insulty, causatae caedes, ran zadania
[illegible] substancyi [illegible] et enervati, a [illegible]
nihil intactum reliquit, quod [illegible] exercere [illegible], jakoż listy [illegible]
edocent, et vulgaris [illegible] fama. Tako tedy temu [illegible]
Compatitur [illegible] Lubelskie, tak [illegible] sentit dolores. [illegible]
[illegible] convenire [illegible] swojej [illegible] Domowi [illegible] D.
to documenta [illegible], kiedy inter [illegible] interessow publicznych
occurentias, [illegible] singulariter commiserat [illegible] swoim [illegible]
[illegible] obrazy [illegible] instrukcyę [illegible]
[illegible], aby [illegible] ordinibus [illegible]
vindicationis [illegible] W[ielmożnego] D. [illegible]
[illegible] swojej [illegible] ale y na przyszły Seym [illegible] będzie [illegible]
Domu [illegible] Państwa [illegible] sentiunt [illegible]
agitati [illegible] y Seymu [illegible]
tempestatis [illegible] Lubelskie in ardentissimi [illegible]
[illegible] extraordynaryjnej [illegible] Seymem [illegible]
[illegible] inter alia desideria [illegible]
[illegible] usposobienie [illegible] y jako [illegible]
satisfactij [illegible] affectu et inclinatione [illegible]
[illegible] Domowi [illegible] D. [illegible]
W[ielmożnego] D. [illegible] oddaje [illegible]

[illegible]

Gdy będziesz żołnierz strumna kiedy do twojego [illegible]
zawioze [illegible] opore.
niech mię twa łaska wspomoże.

August Wtóry

z Bożey Łaski Król Polski W. X. L. Ruski Pruski Mazowiecki
Żmudzki Kijowski Wołyński Podolski Podlaski Inflantski
Smoleński y Czerniechowski a Dziedziczny Xiążę Saski y Elektor

Wszem wobec y każdemu zosobna komu o tym wiedzieć należy, oso-
bliwie iednak Wszem Urodzonym Senatorskim Dignitarzom Urzędni-
kom y całemu Rycerstwu y Wszystkim Lubo przy oznaymowaniu Łaski
naszey do wiadomości podaiemy. Kiedy się tak Rzeplty podo-
to przedsięwzięte Nasze in recuperandis avulsis Inflantskiey Pro-
wincyi w ... chwalebnemi oycowskie początkami udarzyć niby
... natychmiast nieobrzełby in altum velut ex spontaneo
naufragio zaniechać ... hostyj nasze usiłowania przez honor
y reputacyą Rzeplty nowi pujchiernej innovando ktora iako granic swo-
ich ... windicowania, tak y progresson naszych expedycy
pertorbo. Uniżywszy tedy gloriosissima Examina per obedien-
tiam dedecore terminata pod nogi Naywyzszego Pana, a ostatkiey
naszey na Seymie czyniąc dość Deklaracyi, kazaliśmy Woyskom
Saskim przez do Saxonij opuściwszy wszystko rozchodzić y uiścić
nasze firmo ulubo Regio uspokoiamy ostatnich wschodząc granic.
Bez nadziei że iako Rzeplta tę Woynę nie udawała się tak Państwo świętej
bespieczna iest a contactu hostili Osoby naszey królewskiey Clemitate
pod czasem takiego tem nemini tangenti in sacra et tuta. Aż to wszyst-
kiemu nigdy przy ladem Król Szwedzki rozpisuie listy do Ja-
śnie Wielebnego w Bogu Kardynała ~~...~~ Prymasa
Korony y WXL. y do całey Rzeplty, cunctando tych honor animus
do Detronizacyi Naszey, którzy czas zdrowie y którzy przy Dosto-
ieństwie Naszym sami niektórzy Partium Conventowymi ... y osta-
tniego Seymu vinculis, których tym tusze obligowali w Całey
rzeczy gdyż nigdy wspomnionego publiczney Woli żadnych ni Naszych
... y Wysłannicy ... Rzeplta ubespieczą pono ...
Przyiaźni pomienionego Monarchy, a contra Sancta Passionam
nostram declaramus cuncta omni loco ... y ... tey
świętey Oyczyzny Synow ... ad nunquam
... Wolnych Narodach tu Panom Swoim ...
... iako to lepiey constabit z kopij tego samego listu komuni-
kowanego z Prymasowskiey Kancellaryi. My uprzeymości ...
y Wierności Waszym auspex hunc donośnymi pewni ... zonę
opus Wolney Elekcyi swojey nie zostanie nad zasłużenie ...
ale persuaduiącego criminosu literrimis velut iure captis ...
Otworzyć się ... uprzeymości y Wierności Wasze ad sensibus ...
quo tuta ... Osoba nasza contra ... insidias et ...
Państwa ... naszego ... Dawnych ...
dy Staropolskiey Korony y ... tą przy ...
się Woli Naszey ~~...~~ wtey ...

nie wyjmuie takową Wolą publiczną oddawszy
że zawody ale Fida et prompta y osoby naszey y Domu Oy-
czystych wyglądamy bespieczeństwa remedia. Atoli pomyślnego y do-
brego od P. Boga życzemy zdrowia.

Copia Listu od Xięcia Jm. Kardynała Mi-chała Radzieiowskiego

Nadwątlone y słaby y z niemi towarzyszym usłui publico, życiem siłymo-
ie przychodzi teraz nierównie cięższa tyższ Labor et amaritudo
patrząc się ad iniquioribus tey Oyczyzny fatis, y co panującemu szcze-
gólnie przeszło tylko delictum, to iuż iedną osobą naprawić
Domowych rozruchów atroces casus, bella, caedes, y cięższe Boskie-
go teyże nad nami gniewu podobno niechowice obiecał Narodów zu-
pełnego końca cuncta depascenti. Podobna Woyszcz Szwedzkiey
praeter mentem Rzpltey infaustum insidium gdzie dzieło, tumque
boskie Sejmu niniemanego słuchasz sama osoba Szwedzkiey
Rzpltey iako słowa indictus słuszny moy quadam Naturali Campagne
spoina, w których razie dać petit petit sentire sensus
suos. Tych wszystkich nieszczęśliwości operaiące się omnie
Maiestatne takiem przez ten czas postanowione mea duszy wyznawał
ne quid ex nostra haberem, ale tendo gdzie tylko mogłem per
alia siliqui concilianda konfidencyą, y co tylko do całości do-
bra pospolitego należeć mogło tanquam e specula observandi
sequimur zatym doszła wiadomość o przejściu Woyska Szwedz-
kich przez Dźwinę obwiaiące się w Targnieniu za Woyskiem
Saskim do Kurlandyi zaraz ad primam famam pisałem do Kro-
la JMci Szwedzkiego aby granice Państwa tey Rzpltey nie przecho-
dząc do trzymuiące nam religione foedus wzaiemnie tey Rzy-
czpltey którey hoc casu przez nas ilezaś odmiał, ale Wojnę z sobą
intrygować nie chcących. Do przedziała byłt moy celeritas armorum
y ciągnące się obawiał Subsequens. Weszło w Kurlandyą Mitawę
occupawszy y tam dotąd z Woyskami swemi hospitaty seu ut hospes
seu ut hostis cięży ce dotąd w utrapieniu medius ale przeciez nie tak utar-
gnienie iako przedłużenie tej substentacyi swoiey metuens ale kiedy
całe Woyska Saskie tak z Kurlandyi iako y z Litwy ustąpi, Jmd ka-
zawszy wyprowadzi nie czyniąc snadnego w nas bespieczeństwo y
całości zakłada. Odebrałem teraz list od Xiędze od Kro-
la Szwedzkiego a przez nas wyprawiony, ani kiedy może ogłaszać dusz
mogą y expostulacyą że insistendo vestigiis nieprzeszłego w skład
inditiones Arcybiskupstwa Gnieźnieńskiego w kopia[illegible] którey

Sequitur

p... asie imminentia oto na Biezące pericula ...
Nagłymi gorącym Przypadku ... Niebezpieczeństw
...nie ale prawie już intra parietes, i gdzieby ...
...potrzebne remedia quam ... na ... tedy ...
...resolutiey ... facto ... i ... podawać
... agendum ... 77

Copia literarum Sermi Regis Sueciae ad Eminentissimum Cardinalem Primatem Regni Poloniae

Nos Carolus Dei gratia Suecorum, Gottorum, Vandalorumque Rex Magnus Princeps etc.

Illustrissime Eminentissime etc. Quae nobis a Rege Poloniae contra pacta iuiurandum datamque fidem illata sit vis atque iniuria, quantumque damni et laesionis eo ipso vestra perpessa est Respublica, notius Eminentiae vestrae est, quam ut recensere immorari opere ducamus pretium. Certi Eminentiam vestram ... non aequo cum ... animo, atque aegre tulisse, cum viderit Reipublicae, nec parva, nec exigua enata fuisse incommoda ex Bello quod ea tamen inscia, atque invita, et sine ulla dissensionis causa, ceptum gestumque est. Illamque itaque Eminentiae vestrae, haud levi fuisse laetitiae ac delectamento, cum intimandum fuerit, quam ab hoste nostro ... summi Numinis auxilio nuper reportavimus victoriam, qua tam feliciter ... fugatusque hostis fuit ut ... turpitudine fuga nuper ... an ... Terram nostram ... liberata sit ... hostibus Livonia, sed etiam ... commodi et emolumenti vestrae allatum ... quippe quae hinc ... capere potest se a multis magnisque imminentibus periculis nec non ... ac libertate eius a ... oppressionem, ac illicitum usurpatione vindicari hac ... optime posse. ... te rogamus Bellum hocce ultra Reipublicae consensum, ut ... fas est ... nec non aliud ... quam qui ... bene ... gestumque esse. ... et Rex ... et tractatus ... non habuit ... Respublica, nec bono publico ... eundem salutari ... diametro ... consultis, et Respublica ...

constitutionibus, Iacta fundamenta eludere quovis [illegible] artis
sit satagens, curamq adhibuerit, maximam pariter partem
pua, Regni Poloniae membra atq Cives, dissidias et inter
nascia concipunt excalcet, Ex quibus omnibus, aliisq
quibus supersedens nunc putamq, luce meridiana eadem
clarius nihil rei vestrae fuisse deliberatius quidquam
quam formidans sibi utrinq acquiescere vires, debilitare
suas et Regni incolas, conculcare paulatim Iura, Consti-
tutiones publicas perrumpere ac destruere, et suprema
tandem arripere cum Reipublicae interitu arbitrium atq Do
minium. Hunc immoderatum vasti animi destinatum
nunc quidem Nostra Victoria existimari potest, quodammo
do expressum, sed artibus eius non confidendum, sed po-
tius consilijs fortibus remedijs et tota Exequione
opus est, si salva Regni Iura et incorrupta libertate ue
mpitu, Dubio enim caret, postquam in animum semel in
duxerat absolutum Regimen sibi vindicare, ne concepta
spe sua, magnisq ausis excidat, nihil eum quidquam ~~quam~~
relicturum intentatum quo illud perficiat, nisi spem habe
nis, si finis quem sibi proposuit obtinendi gradum et totam Rem
publicam et quaevis eius membra, nova, et intentui immo-
laret huic igitur malo maturè occidendo medium accommodatius
vix adhiberi potest aliud, quam si Rex ipse Throno quam
primum deiiciatur quippe qui se infracta fide reddidit indignum
In quo cum non omnimus Ipsa Vestra quam nostra postrà sit secu
ritas non possumus non huic ei persuadere summopere insistere
neq quisquam vestrum perituro, Rempublicam propterea iniquitatis
accusavit, accusabit eam fortasse posteritas nimiae lenita
tis ac imprudentiae si eo infausto uti voluerit. Nec nobis imputar
i poterit ulla si necessitate adacti hostem Nostrum persequimur
fuerimus ubicunq ipsi securitas et sustentatio contingit propter
si ad satis superq constet Nobis nihil magis in votis esse q
ut quas duarum Nationum quas Natura quaedam et perpetua
Communis utilitatis ratio priori amicitiae nexu conjunxit, Tan
tum in Nobis situm est, non perturbet. De hac re tota in Literis
Nris ad Rempublicam perscripsimus plenius quas opportuno
tempore tradens Eminentiae Vrae commendamq simulq ab ea
benevole et amice contendimus ut ipsas pondus auctoritatis
suae summamq quae pollet prudentiam et consiliorum dexteri-
tatem adiungere ne gravetur. Quod si fiet, nulli ambigemus
quin et voti habeant effectum optimum et nobis optatum adveniat
quantocyus solatium. Si quid opus et Auxilij a Nobis desi
derat, libenter praestitimus. Nos praesente nunc Celsitudine Vra

eo

[illegible] prei [illegible] ad futuros, nec [illegible] Eminentiae et [illegible] ab Eminentia Vestra [illegible] aut testificemus ergaea quamvis [illegible] grati animi, Regiaq Vra benevolentiae. De caetero Eminentiam Vram Divinae tutelae etiam [illegible] datam et quam diutissime incolumem cupimus. Dabantur in [illegible] [illegible] [illegible] 30 July Ao 1700

Kopia Listu do Xiedza Jmci Kardynała od Woiewodztwa Sędomirskiego.

78.

Jezeli Oyczyzna cała insultavit [illegible] WXcMci niewyrgaruiącą [illegible] pectoribus suinm winna Wdzięczność że te primo [illegible] Consule [illegible] oclicta w [illegible] Woistwa naszego [illegible] powinna [illegible] innumerabilibus pamięc Wielkich dzied y [illegible] WXcMci ktore solo intactu amoris [illegible] Rzpltey [illegible] commune bonum [illegible] y [illegible] ktorz nie przyjna [illegible] nad Wolą y Konsens Rzpltey Woiny [illegible] z Krolem JmcJ Szwedzkim, exardescebat scintilla WXcMci cum parte [illegible] Senatu [illegible] rebusq. Quiam malis [illegible] bus medellam [illegible] duro faedere ictu parta quies przez Pakta Oliwskie indefessa [illegible] nienaruszenie maturarentur Regni et Statui Sueticiо teraz [illegible] eventus [illegible] ze [illegible] natenczas y [illegible] sulendum rada [illegible] Appollinis censenda Oraculo [illegible] Panu Bogu naprzod winne [illegible] ze tamte Panstwa tey Rzpltey inintermedio Ordine [illegible] Primate Panstwa tey Rzpltey WXcMci [illegible] ze in Excubiis Dobra Pospolitego od Boga [illegible] [illegible] [illegible] invigilare raczys ne Contingant Swobody y całosci tey Rzpltey [illegible] Copia Listu [illegible] Szwedzkiego przysłana do Woistwa Naszego [illegible] moze [illegible] et grandis [illegible] calamo [illegible] y bardziey in stuporem [illegible] Woistwo Nasze [illegible] illicito ausu et in Regio Stylo [illegible] [illegible] repentinum [illegible] WXcMci [illegible] consilium ktore [illegible] adminiaci niemoże iako Samego WXcMci [illegible] Angelus [illegible] Sapientiae prosi aby WXcMci iako [illegible] Artifex [illegible] [illegible] Krolowi JmcJ Szwedzkiemu [illegible] raczył [illegible] iego stylu. A dla Boga [illegible] ze in [illegible] Status et Iurisdictionem Regiminis Krolowi JmcJ wolnemu Panuiące[illegible] Narodowi [illegible] WXcMci [illegible] Całemu inter medio Ordini Ministrisq Status tey Rzpltey [illegible] ze quidquam Novum in Republica [illegible] [illegible] [illegible] Osobie tak WXcMci iako y całego Senatu Ministrorum Status [illegible] Pana z Tronu detrudere [illegible] impostor raczył [illegible] Rzpltey [illegible] [illegible] przez WXcMci erga [illegible] [illegible] Oyczyzna [illegible] WXcMci [illegible] WXcMci y [illegible] Krolowi JmcJ Szwedzkiemu [illegible] aby transgredi [illegible] limites Panstwa JKMci [illegible] [illegible] WXcMci [illegible] [illegible]

tak że jeżeli się iakie Inni et tibi [illegible]
iego pokaże się extorsiey albo aggrawaciey to się
strona nasi do dotąd Rzplta po przyiętelne prawo [illegible] trzy-
maiąc nie pacta jeszcze iako contraventorem onych pozwać nie
siada cedet to nieśmiertelney W K Mci Sławie że Iaz missa
per orbem za sukcesy W K M Fervorem belliger[illegible] com-
[illegible] Sami. Wdztwo zas nasze dedicabit z całym Swiatem
Polskim wieczney godne pamięci dzieła W K M iako Panu etc.

Instrukcyja tegoż Wdztwa do K J M

Niemożesz lepiej wydać serca J K Mci do nas Wiernych poddanych swoich konfidencyja iako teraz eluxit, kiedy Naiaśnieyszemu Maiestatowi iego przed Rzpltą [illegible] voluntas składa J K Mć iako do brata Oyca raduiące [illegible] fortune in sinus naszych synow swoich y kiedy [illegible] praebent fatores [illegible] bella et tumulta per orbem K Imci Szwedzkiego inniat na Dostoieństwo iego zawistość niż niektorych Woyskach swoich, ktore obediendo legi do Państwa swego Saskiego [illegible] ale w [illegible] wiernego Poddaństwa [illegible] Zatem swoim ktoremu [illegible] recuperandis [illegible] od K Imci Szwedzkiego [illegible] effeluxit Wdztwo nasze [illegible] pisany listem K I Szwedzkiego do [illegible] Kardynała w ktorym Maiestatowi y dostoieństwu J K Mci [illegible] nayższe [illegible] ktorym [illegible] żalem [illegible] tego [illegible] Dobrotliwego serca J K Mci [illegible] de medio [illegible] Posłow naszych [illegible] wiernego Poddaństwa contestuiąc że przy konserwacyi Dostoieństwa J K Mci vitam et sanguinem ktore gotowiśmy [illegible] nas z Rzpltą [illegible] abyśmy non [illegible] degenerando ab ortu prawdziwych Polakow krwi [illegible] naszych zasłużeli dostoieństwo J K Mci [illegible] omni [illegible] Maiestatowi [illegible] J K Mć przez [illegible] Posłow naszych [illegible] aby całey Rzpltey [illegible] impia in medio [illegible] bella Senatu y [illegible] Państwie J K Mci a consilio [illegible] etc.

19 ...eymu Walnego Warszawskiego poczynaiącego się d. 30 May Anno Domini 1701 compendiose zebrany (79)

W Poniedziałek d. 30 May nad spodziewanie stanęła tu na dzień pierwszy Rzpta numerosa, Senatorów samych przeszło czterdzieści assistowało Maiestati na Solennej Mszy. Izba Poselska magna frequentia Posłów chodzi bez Pruskich nacisniona tak zgodna, że in momento bez controwersyi z Alternaty Wielkopolskiey wziął Laskę Starą JmPan Raczyński Podsendek Poznanski, pod którego Dyrekcyą weszli za raz głosy Jchm. XX. Litewskiey, czyniąc recurs do Rzptey Koronney iako uniti, et in coaequatione na Elekcyi przeszłey tąż Rzptą utrzymani instando de evacuatione Woysk Saskich, skarżąc się na oppressiye swoie y wycisnienie przez toż Woysko z samego XStwa Litew. No. 40 Millionów ZZ. Deputowała zatym Izba do Króla Jmsci samego JmPana Marszałka Poselskiego z Collegą JmPanem Gorzynskiem instando, aby Legi veteri dosyć czyniąc, Woysko zaniechawszy Woyny Szwedzkiey wyprowadził y na tym skończyła Sessio.

Były przytym Insulty na Rezydenta Pruskiego, aby Herby z Koronami na Rezydencyi Pana Owerbeka postrącać (których iednak nie było) y samego rzęsiowe ... który tegoż wieczora pożegnawszy tylko XiaJmsci Kardynała z Warszawy wyjechał, porzuciwszy swego Principała i Królem Jmsci, z czemu nie dotrzymał, iako mu deklarował y subsidium do daj Woyska.

We Wtorek d. 31. Relacya od Króla Jmsci ... zpisma Francuskie go w Izbie inwituiące Rzptą do Continuacyi Woyny zieczey na którą ieżeli nie pozwala Rzpta deklaruię JKMsc w ostatku y pokoy z Szwedem, byle był cum honore Maiestatis y Rzptey deklaruię y Woysko wyprowadzić z tą iednak condycyą, aby Forrece około Ryggi odebrane Rzpta sumptibus swoimi osadziła, pozwala y remissyi prywatney y Publiczney około Warszawy ieżeli ... Woyska expensum ... nie ściągnione oprócz ... pro decore Maiestatis. Non obstante iednak.

iednak Ichmć XX Wielko polskiey Possessie, z tą odezwami
czynac się niemogą, póki Krol Jmć niewaznaczy czasu, u
y inszego po wyprowadzeniu Wozenia in Wnć Seymie. Gorrece Szwedow
wzięte mrze Krol Jmć minami Szwedzi wysadzie, ktorych Ripta niepotrzebuie
y z tym Jmć Xdz Marszałka znowu do Krola Jmć uproszono.

Jmć Pan Poseł z Woiewodztwa Kaliskiego Pan Zydowski enucleate wy-
wodził transakcyi Litwy, iako Republikanci Jure defensionis nie zgrze-
szyli. Jako raz iuz unione będąc ozdzieniem Sapieżyno, y odsądzeniem ich
od Dobr in Jus Maiestatis et Repcae excesserunt.

We Srzode cz. Jmć Pan Jurij Stancla od Jmć przez Jmć Pana Marszałka Poselskiego
deklaracyą Woyska nieiz prowadzić, honor swoy y Fortuny in discriminatione
Ripiey daiąc deklaracyą. Insuper mediacyą z Jchmami XX Sapiehami
Republikantów do skutku przysięże. Zebie zatym o pozwolenie Sessyi imieniem
Woiewodztwa instat, na co deklaracyą dayma od Krola Jmć dnia iutrzeysze-
go zrana o godzinie ósmey przed solenną processyą co dalej subsequentis czas
Nam pokaże Kotki Soluta Sessio.

We Czwartek cz. Jmć Pan Jurij przed Processyą zrana, dana od Krola Jmć Xcie reso-
lucya y porozumienie na Sessye Prowincyonalne, ktore day Boże aby wiekszego
Ripiey niesprawiły zamieszania, lubo to in sinum Jego honor y Fortuny
składamy, y w tey Condycyi dostąpić chcemy, aby Ripta Gwarancyą
na się przyięła, in casum gdyby Szwed błąd miał, aby Krolowi Jmć
y Saxonij defensive assistowała, na co ciężka resolucya? Itu verendum
aby albo Sapiehom, albo sobie nienastąpiło iaka biedeneya. Poniewasz
Kupy Armatne Litewskie zaszczyty Warszawy y o Woysku coś Zegnorze
Litewskim, ze ied Seym pudzie ma, kiedy przeszłey nocy Xże Jmć Janus
Wisniowiecki, w Swe przydatkiem Gwardyi swoy y mazyl Jurata
boce deklarowat Jmć Panu Marszałkowi Sapieże, lub w ustosiach
przy Krolu Jmć, lub w Kościele albo w Processyi Laską wydrzeć o teyz
stue. Gruchneło to bardzo na Pokoiach, ale Krol Jmć cenuo cunto

ny. W contro wersyach determinacyi Seymu ...
... in Ibi proponunt. Drudzy in Sbie 90n Dier pro in Januarium Februarium. Partes przytym adversas exponebant sucie Senium promiscue. Supponitur zatym, że dla tej Litewskiey Amplanacyi, ktora bez wątpieniem dojdzie pociągnie się Izba do Soboty. 80.

We Czwartek 16 Juny Sessya dzisieysza, krotko na tym określowana, dop. przez JchMci o determinacyi czasu Seymowi przyjętemu, oraz o Uniwersaty nan, aby JchMc PP Posłowie, z onemi wracali się do Województw, y z obsekuracyą Ewakuacyi Woyska Saskiego. Prosi aby Senatus Consilia amplius do przyszłego Seymu mezyty wiecey dla pretensyi Brandeburczyka ex Commissione Elbingensi ad Territorium eius, pozwalając nihil ominus z JchMciami PP Senatorami stante tylko pede Antecenegy zeby nie miało titulum Senatus Consilij

W Piątek y W Sobotę 17. et 18 Juny Zakonczył tandem dzien Sobotni Publiką tuteczną infectis rebus, osobliwie z JchMci PP Sapiehami vygody, do ktorych Stany W.X. Lit. wiekszą ut allegant z przeciwnych Listow Ich do buntow Oktopowo pobudzaią cych biorą irritamentum Seym tedy deklarowany przecie pro d 22 X bris, na ktory Uniwersaty Zaraz JchMc PP Posłowie z sobą do Wdzistw z Kancellaryi biorą w ktorych dołozono być ma, oprocz przyczyn inszych przełozenia czasu Racye wyprowadzenia Woyska y Amplanacyi W.X. Litew. w ktorą Maiestas w dac się deklaruie tractabatur

Manifest zas w Izbie uczyniony przeciwko Xiążęciu Kurfistrowi Brandeburskiemu, nie od Całey Izby (bo była za Seym miały) ale od Prusiacyi y Wdzstw, w ktorych kolwiek Grodach kto chce uczyniony być ma. A Xięstwo Livonskie z osobna przeciwko postanowieniu Absoluty Dominij, manifestować się solenniter deklarowało, quam quam Originale Jego być ma in reinventatte w Rękach Starego z PP.

Panów Koronnych wykradzione ex Archivo P.
bydź ma na przyszłym Seymie, oraz y Łalone, et [illegible]

